

EASO

praktinės gairės dėl informacijos teikimo vykdant Dublino procedūrą

EASO praktinių vadovų rinkinys

2021 m. gruodžio mėn.

EASO

praktinės gairės dėl informacijos teikimo vykdant Dublino procedūrą

EASO praktinių vadovų rinkinys

2021 m. gruodžio mėn.

Atsakomybės ribojimo pareiškimas

Šio vertimo kokybės nepatikrino kompetentingos nacionalinės institucijos. Jei manote, kad vertimas neatitinka nacionalinio lygmens terminologijos, prašome kreiptis į [EUAA](#).

Rankraštis parengtas 2021 m. lapkričio mėn.

Nei Europos prieglobsčio paramos biuras (EASO), nei joks EASO vardu veikiantis asmuo nėra atsakingas už toliau pateikiamos informacijos naudojimą.

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2022

Print	ISBN 978-92-9465-855-5	doi:10.2847/464268	BZ-02-21-616-LT-C
PDF	ISBN 978-92-9465-841-8	doi:10.2847/223493	BZ-02-21-616-LT-N

© Europos prieglobsčio paramos biuras, 2021

Viršelio iliustracija, [SiberianArt](#), © [iStock](#), 2021 m.

Šios praktinės gairės parengtos naudojant [Flaticon.com](#) išteklius. Jie susiję su 17 ir 78 puslapiuose esančiomis piktogramomis.

11 puslapyje pateiktas žemėlapis buvo sukurtas naudojant [mapchart.net](#).

Leidžiama atgaminti nurodžius šaltinį. Norint naudoti ar atgaminti nuotraukas ir kitą medžiagą, kurių autorių teisės nepriklauso EASO, reikia gauti tiesioginį autorių teisių turėtojų leidimą.

Apie gaires

Kodėl buvo parengtos šios gairės? Europos prieglobsčio paramos biuro (EASO) misija – padėti Europos Sąjungos valstybėms narėms ir asocijuotosioms šalims, be kita ko, rengti bendrus mokymus, bendrus kokybės standartus ir bendrą informaciją apie kilmės šalis. Vadovaudamasis savo bendru siekiu padėti valstybėms narėms užtikrinti bendrus standartus ir kokybiškus procesus taikant bendrą Europos prieglobsčio sistemą, EASO rengia bendras praktines priemones ir gaires.

Neatsiejama procedūros dalis – teikti informaciją apie Dublino procedūrą tarptautinės apsaugos prašytojams. Šios praktinės gairės buvo parengtos siekiant padėti visiems pareigūnams, kurių užduotis – veiksmingai teikti tokią informaciją. Šios praktinės gairės taip pat buvo rengiamos įgyvendinant horizontalųjį *EASO informacijos teikimo projektą „Kalbėkime prieglobsčio kalba“* (angl. *Let's Speak Asylum*).

Kaip buvo kuriamos šios gairės? Šias gaires rengė Vokietijos, Graikijos, Latvijos, Slovėnijos ir Švedijos nacionalinių valdžios institucijų ekspertai. Vertingą pagalbą taip pat teikė Europos Komisija, Jungtinių Tautų vyriausiasis pabėgėlių reikalų komisaras, Tarptautinė migracijos organizacija, Europos pabėgėlių ir tremtinių taryba, Raudonojo Kryžiaus ES biuras, Danijos pabėgėlių taryba ir „METAdrasi“. Gairių rengimą palengvino ir koordinavo EASO. Prieš baigiant jas rengti buvo konsultuojamasi su visomis valstybėmis narėmis pasitelkus EASO Dublino skyrių tinklą.

Kas turėtų naudotis šiomis gairėmis? Vienas iš pirmųjų veiksmų, kuris turi būti atliktas vykdant prieglobsčio procedūrą, – nustatyti, kuri valstybė narė turėtų būti atsakinga už tarptautinės apsaugos prašymo vertinimą. Dėl to gali būti, kad informaciją apie Dublino sistemą prašytojui turės teikti daug įvairios profesinės kvalifikacijos žmonių, dirbančių prieglobsčio srityje.

Šios gairės parengtos siekiant pateikti naudingos informacijos įvairiems darbuotojams, kurie dirba nacionalinėse prieglobsčio institucijose ir kitose įstaigose. Teikiant informaciją apie Dublino procedūrą, šios praktinės gairės gali praversti sienos apsaugos pareigūnams ir imigracijos policijai, Dublino sistemos ir atsakingiems pareigūnams, priėmimo vietose dirbantiems asmenims, perdavimus pagal Dublino reglamentą planuojantiems darbuotojams, asmenims, kurių užduotis yra teikti informaciją prašytojams, taip pat kultūrų tarpininkams ir vertėjams.

Kaip naudotis šiomis gairėmis. Šių gairių pradžioje pateikiamas trumpas pagrindinių Dublino sistemos funkcijų paaiškinimas [1 skyriuje „Dublino sistema“](#), kuriame išdėstoma kai kurių pagrindinių funkcijų apžvalga, visų pirma tiems, kurie yra mažiau susipažinę su sistema. [2 skyriuje „Informacijos teikimo metodikos“](#) pateikiamas trumpas įvadas į metodinius informacijos teikimo aspektus Dublino procedūros atžvilgiu. Šis metodinis skirsnis nėra išsamus vadovas kalbant apie informacijos teikimo metodiką, jame skaitytojai išdėstoma pagrindinė informacija apie esmines koncepcijas ir pateikiama praktinių rekomendacijų. [3 skyriuje „Dublino procedūros veiksmiai“](#) pateikiama išsamesnė informacija apie Dublino procedūrą ir poreikį informuoti prašytojus įvairiuose procedūros etapuose. Siekiant pateikti praktinių pavyzdžių apie tai, kaip skirtingi prašytojai gali suprasti poreikį informuoti procedūros metu, skaitytojai sudaroma galimybė stebėti keturių fiktyvių prašytojų procedūros eigą, išdėstytą šiose praktinėse gairėse.

Šios gairės parengtos siekiant patenkinti poreikius tų asmenų, kurių išankstinės žinios ir patirtis, susijusi su reglamentu „Dublinas III“, skiriasi, taip pat siekiant pateikti informacijos. Kiekvieną skirsnį galima skaityti atskirai arba kartu su kitais skyriais, atsižvelgiant į ankstesnę patirtį.

Prireikus prieš rekomendacijas – virš atitinkamos teksto dalies esančiame langelyje – pateikiama teisinė nuoroda. Šiame dokumente taip pat strateginiais sumetimais yra langelių, kuriuose išdėstyta geroji patirtis, praktiniai pavyzdžiai ar papildomos pastabos. Gerosios patirties pavyzdžiai naudojami siekiant pabrėžti tam tikrą valstybės narės veiklos būdą ir jie šiame dokumente yra paryškinti žalia spalva. Geltona spalva paryškinti praktiniai pavyzdžiai yra naudojami siekiant toliau pavaizduoti ir patikslinti tam tikras temas papildomo patikslinimo sumetimais. Mėlyna spalva paryškintos papildomos pastabos naudojamos papildomai informacijai ir paaiškinimams pateikti. Mėlynuose langeliuose nurodomi esami EASO produktai, mokymo kursai ar kiti pasiūlymai tolesnio skaitymo tikslais.

Kaip šios gairės yra susijusios su nacionalinės teisės aktais ir praktika? Tai yra neįpareigojanti konvergencijos priemonė ir ji nėra teisiškai įpareigojanti. Joje atspindimos bendrai sutartos gairės ir praktika.

Turinys

Apie gaires	3
Santrumpų ir bendrai vartojamų sąvokų sąrašas	6
1. Dublino sistema	8
1.1. Dublino procedūra	8
1.2. Bendros Europos prieglobsčio sistemos pagrindas	8
1.3. Teisinė sistema	9
1.4. Svarbiausi Dublino sistemos principai	9
1.5. Kam taikomas reglamentas „Dublinas III“?	10
1.6. Dublino sistemos teritorinė taikymo sritis	11
1.7. Atsakomybei nustatyti naudojami kriterijai ir jų hierarchija	11
1.8. Šeimos vientisumas pagal Dublino procedūrą (8, 9, 10 straipsniai)	13
1.9. Priklausomumas ir diskrecinės išlygos	13
1.10. Antrinio judėjimo vengimas	14
1.11. Dublino procedūros vykdymo terminai	15
1.12. Dublino procedūroje naudojami įrodymai	15
2. Informacijos teikimo metodikos	17
2.1. Bendravimo rūšys	17
2.2. Informacijos teikimo principai	23
2.3. Supratimo didinimas	27
3. Dublino procedūros veiksmai	31
3.1. Sutikite Mahmoudą, Bakary'į, Svetlaną ir Al Hamoud šeimą	32
3.2. Pirmą kartą susisiekus teikiama informacija	33
3.3. Informacijos teikimas imant pirštų atspaudus	38
3.4. Informacijos teikimas teikiant prašymą	43
3.5. Informacijos teikimas asmeninio pokalbio metu ir nustatant atsakingą valstybę narę	48
3.6. Informacijos teikimas, prašytojui pranešant apie sprendimą dėl perdavimo	53
3.7. Informacijos teikimas perdavimo atveju	56
4. Dažnai pasitaikantys klaidingi požiūriai ir atsvaros naratyvai	60
5. Įkvėpimas: papildomi informavimo kanalai	63
5.1. Galimybė nustatyti prašytojo buvimo vietą ir (arba) su juo susisiekti	63
5.2. Papildomas tiesioginis ryšys tarp prašytojo ir valdžios institucijos	63
5.3. Skaitmeninės prieigos prie informacijos teikimas	65
6. Įkvėpimas: bendradarbiavimas su pilietine visuomene	67
6.1. Pilietinės visuomenės organizacijų kontaktinių duomenų teikimas prašytojams	67
6.2. Bendradarbiavimas šeimos vientisumo klausimais	68
6.3. Bendradarbiavimo su pilietine visuomene sunkumų švelninimas	69
I priedas. Kontroliniai sąrašai	70
1. Metodinis	70
2. Procedūros etapai	71
3. Dublino kriterijai	75
II priedas. Šeimos susijungimo galimybės	78
III priedas. Reglamente „Dublinas III“ nurodyti terminai	79
IV priedas. Dažniausiai užduodami klausimai	80
1. Šeimos vientisumas	81
2. Atsakingos valstybės narės nustatymas	83
3. Terminai ir laukimas	85
4. Perdavimai ir apeliaciniai skundai	87

Santrumpų ir bendrai vartojamų sąvokų sąrašas

Asmuo, kuriam suteikta tarptautinė apsauga	Asmuo, kuris nėra Europos Sąjungos ar asocijuotosios šalies (Islandijos, Lichtenšteino, Norvegijos ir Šveicarijos) pilietis, kuriam suteikta tarptautinė apsauga (pabėgėlio statusas arba papildoma apsauga)
BEPS	Bendra Europos prieglobsčio sistema
EASO	Europos prieglobsčio paramos biuras
ES	Europos Sąjunga
EURODAC	Europos pirštų atspaudų duomenų bazė prieglobsčio srityje, nustatyta EURODAC reglamentu (žr. EURODAC II reglamentą)
EURODAC II reglamentas	2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 603/2013 dėl EURODAC sistemos pirštų atspaudams lyginti sukūrimo siekiant veiksmingai taikyti Reglamentą (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai, ir dėl valstybių narių teisėsaugos institucijų bei Europolo teisėsaugos tikslais teikiamų prašymų palyginti duomenis su EURODAC sistemos duomenimis ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1077/2011, kuriuo įsteigiama Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (nauja redakcija)
Įgyvendinimo reglamentas	2003 m. rugsėjo 2 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1560/2003, nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 343/2003, nustatančio valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio vienoje iš valstybių narių pateikto prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijus ir mechanizmus, taikymo taisykles, su pakeitimais, padarytais 2014 m. sausio 30 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 118/2014
NN	Nelydimas (-i) nepilnametis (-čiai)
NVO	Nevyriausybinių organizacija
Negrąžinimas	Šiuo principu pagal tarptautinę žmogaus teisių teisę valstybėms draudžiama nurodyti išvykti, išsiųsti, grąžinti ar kitaip perduoti asmenis į kitą šalį, kai yra pagrįstų priežasčių manyti, kad jiems kyla reali rizika būti persekiojamiems, kankinamiems, patirti nežmonišką ar žeminantį elgesį arba kitokį sunkų žmogaus teisių pažeidimą.
Prašymas atsiimti	Valstybės narės turi atsiimti prašytoją, kurio tarptautinės apsaugos prašymas yra nagrinėjamas, buvo atsiimtas arba atmestas, jei asmuo pateikia prašymą kitoje valstybėje narėje arba jis yra kitos valstybės narės teritorijoje be teisę gyventi šalyje patvirtinančio dokumento. Tokiais atvejais valstybė narė, kurioje yra toks asmuo, gali prašyti, kad kita valstybė narė atsiimtų prašytoją, siųsdama vadinamąjį prašymą atsiimti.

Prašymas perimti savo žinion	Jeigu valstybė narė, kuriai buvo pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas, mano, kad už to prašymo nagrinėjimą yra atsakinga kita valstybė narė, ji gali paprašyti, kad ta kita valstybė narė perimtų prašytoją savo žinion. Toks prašymas vadinamas prašymu perimti savo žinion.
PVO	Pilietinės visuomenės organizacija
Reglamentas „Dublinas III“	2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai (nauja redakcija)
TMO	Tarptautinė migracijos organizacija
Trečiosios šalies pilietis	Bet koks asmuo, kuris nėra Europos Sąjungos pilietis ir kuris nėra valstybės, kuri taiko Reglamentą (ES) Nr. 604/2013 (reglamentą „Dublinas III“) sudariusi susitarimą su Europos Sąjunga (Islandija, Lichtenšteinu, Norvegija ar Šveicarija), pilietis
UNHCR	Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių komisaro biuras
Valstybės narės	Europos Sąjungos ir asocijuotosios šalys (Islandija, Lichtenšteinas, Norvegija ir Šveicarija), kurios taiko reglamentą „Dublinas III“
VIS	Vizų informacinė sistema, sukurta 2004 m. birželio 8 d. Tarybos sprendimu (EB) Nr. 512/2004 dėl Vizų informacinės sistemos (VIS) sukūrimo ir apibrėžta 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamente (EB) Nr. 767/2008 dėl Vizų informacinės sistemos (VIS) ir apsikeitimo duomenimis apie trumpalaikes vizas tarp valstybių narių

1. Dublino sistema

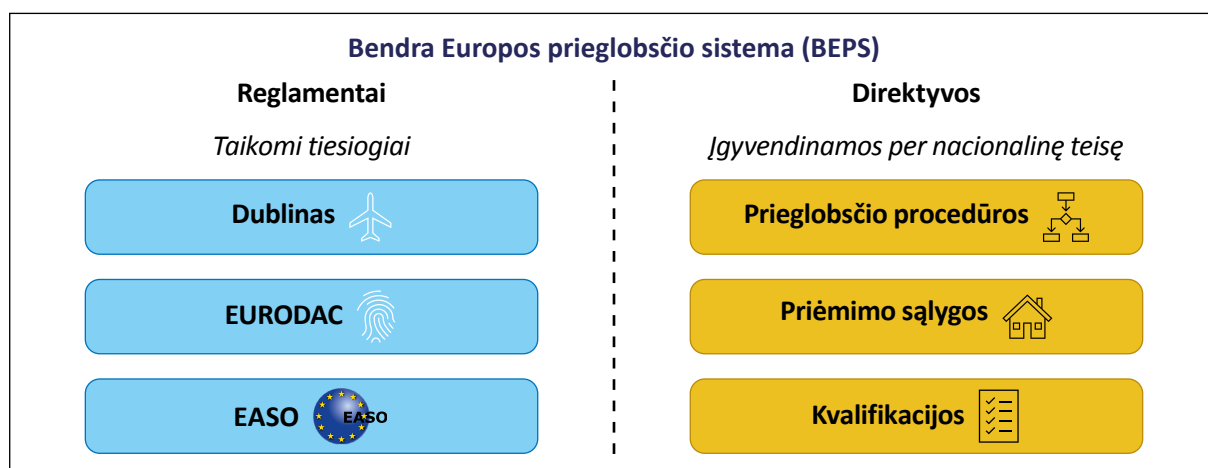
1.1. Dublino procedūra

Kai tik trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės pateikia tarptautinės apsaugos prašymą vienoje iš valstybių narių, ta valstybė narė turi įvertinti, kuri valstybė narė yra atsakinga už to prašymo nagrinėjimą. Pagrindinė Bendros Europos prieglobsčio sistemos (BEPS) taisyklė – valstybės narės turi nagrinėti bet kokį tarptautinės apsaugos prašymą, kurį pateikia trečiųjų šalių piliečiai arba asmenys be pilietybės valstybių narių teritorijoje, o prašymą nagrinės viena valstybė narė.

Privaloma procedūra, kuria nustatoma valstybė narė, kurios užduotis – nagrinėti valstybėje narėje pateiktus tarptautinės apsaugos prašymus, yra nustatyta reglamente „Dublinas III“ ⁽¹⁾. Šioje procedūroje aprašomi kriterijai, kurie turėtų būti taikomi nusprendžiant, kuri valstybė narė nagrinės prašymą. Tokie kriterijai apima, pavyzdžiui, tai, ar prašytojas turi sutuoktinį (-ę), kuris (-i) tam tikroje valstybėje narėje jau pateikė tarptautinės apsaugos prašymą. Jei remiantis šiais kriterijais negalima paskirti jokios atsakingos valstybės narės, prašymą nagrinėja pirmoji valstybė narė, kurioje buvo pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas.

1.2. Bendros Europos prieglobsčio sistemos pagrindas

Kiekviena valstybė narė privalo turėti įdiegtas procedūras dėl tarptautinės apsaugos teikimo trečiųjų šalių piliečiams ir asmenims be pilietybės, kuriems reikalinga apsauga. Nors ši atsakomybė tenka nacionalinėms valdžios institucijoms, Europos Parlamentas ir Taryba įvairiomis direktyvomis ir reglamentais susitarė dėl bendrų taisyklių, kad suderintų procedūras ir užtikrintų aukštus apsaugos standartus visose valstybėse narėse. Šios direktyvos ir reglamentai toliau kartu vadinami BEPS. Dublino sistema yra BEPS pagrindas, o jos paskirtis – veiksmingai nustatyti už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą atsakingą valstybę narę.

⁽¹⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos [reglamentas \(ES\) Nr. 604/2013](#), kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai (nauja redakcija).

1.3. Teisinė sistema

Dublino sistemą sudaro du reglamentai ir įgyvendinimo reglamentas.

Reglamentas „Dublinas III“ (Reglamentas (ES) 604/2013)

Reglamentas „Dublinas III“ yra Dublino sistemos pagrindas ir juo nustatoma Dublino procedūra. Jame yra tokių elementų kaip hierarchiniai kriterijai, taikytini nustatant, kuri valstybė narė yra atsakinga už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, darbo tvarkos taisyklės ir prašytojo teisės ir pareigos tokios procedūros metu.

EURODAC II reglamentas (Reglamentas (ES) 603/2013)

EURODAC II reglamentu reglamentuojama EURODAC duomenų bazė. EURODAC sistemoje saugomi trečiųjų šalių piliečių ir asmenų be pilietybės pirštų atspaudai, ji taip pat naudojama padedant nustatyti, kuri valstybė narė turi nagrinėti tarptautinės apsaugos prašymą.

Įgyvendinimo reglamentas (Tarybos reglamentas (EB) 1560/2003, kuris iš dalies pakeistas Reglamentu (ES) Nr. 118/2014)

Įgyvendinimo reglamente išdėstytos išsamesnės nuostatos dėl valstybių narių reglamento „Dublinas III“ įgyvendinimo. Jame taip pat pateiktas visas bendrų informacinių lankstinukų, kuriuose prašytojams aiškinama Dublino procedūra, tekstas ir standartinės formos, kuriomis valstybės narės turi naudotis, įgyvendindamos reglamentą „Dublinas III“.

1.4. Svarbiausi Dublino sistemos principai

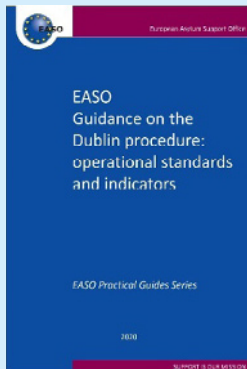
Dublino sistema grindžiama valstybių narių tarpusavio pasitikėjimu ir pagarba. Visoms valstybėms narėms taikomas teisinis įpareigojimas laikytis *negrąžinimo* principo ir jos laikomos trečiųjų šalių piliečiams ir asmenims be pilietybės saugiomis šalimis.

Negrąžinimo principu pagal tarptautinę žmogaus teisių teisę valstybėms draudžiama nurodyti išvykti, išsiųsti, grąžinti ar kitaip perduoti asmenį į kitą šalį, kai yra pagrįstų priežasčių manyti, kad jam kyla reali rizika būti persekiojamam, kankinamam, patirti nežmonišką ar žeminantį elgesį arba kitokį sunkų žmogaus teisių pažeidimą.

Siekdamos leisti veiksmingai pasinaudoti prieglobsčio procedūra, valstybės narės turi bendradarbiauti tarpusavyje, kad kuo greičiau nustatytų atsakingą valstybę narę. Bendradarbiavimas ypač svarbus tais atvejais, kai nagrinėjamos šeimos susijungimo galimybės ir su vaikais susijusiose bylose, siekiant nustatyti šeimos narių tapatybę.

Reglamente „Dublinas III“ nustatyti griežti terminai ir aiškūs atsakomybės kriterijai padeda užtikrinti, kad tarptautinės apsaugos prašytojai galėtų greitai ir sąžiningai pasinaudoti prieglobsčio procedūra. Jei valstybė narė laiku neišsiunčia prašymo arba atsakymo į prašymą arba laiku neįvykdo perdavimo, ji tampa atsakinga už tarptautinės apsaugos prašymą. Kiekvienas atvejis yra skirtingas, todėl kiekviena Dublino byla turi būti nagrinėjama atskirai, nešališkai ir objektyviai.

Papildomos EASO gairės dėl Dublino sistemos

EASO gairės dėl Dublino procedūros. Veiklos standartai ir rodikliai

Bendras šių gairių tikslas – padėti valstybėms narėms įgyvendinti pagrindines reglamento „Dublinas III“ nuostatas, siekiant užtikrinti paprastesnį taikymą ir taip sustiprinti BEPS. Šiuo dokumentu siekiama pateikti gaires, kaip įgyvendinti reglamento „Dublinas III“ teisės nuostatas. Šis dokumentas yra priemonė, skirta padėti valstybių narių valdžios institucijoms Dublino skyrių techninės veiklos srityje. Šios gairės taip pat naudojamos kaip įsivertinimo priemonė.

EASO mokymo moduliai, susiję su Dublino sistema

EASO siūlo įvairius mokymo modulius prieglobsčio srityje, iš jų du yra tiesiogiai susiję su reglamentu „Dublinas III“.

Išsamiu mokymo kursu apie reglamentą „Dublinas III“ gali naudotis atsakingi pareigūnai ir administratoriai.

Išsamiu mokymo kursu apie galimų Dublino bylų nustatymą gali naudotis pirminės grandies pareigūnai, kurie gali susidurti su galimomis Dublino bylomis.

Abu mokymo kursai prieinami kaip moduliai „mokyk mokytoją“, vadinasi, modulius užbaigę dalyviai gali patys mokyti savo organizacijos darbuotojus. Norėdami gauti papildomos informacijos apie šiuos ar kitus EASO mokymo modulius, susisiekite su savo nacionaliniu už mokymą atsakingu kontaktiniu asmeniu arba EASO adresu training@easo.europa.eu.

1.5. Kam taikomas reglamentas „Dublinas III“?

Reglamentas „Dublinas III“ **taikomas**:

- trečiųjų šalių piliečiams arba asmenims be pilietybės, kurie pateikė tarptautinės apsaugos prašymą vienoje iš valstybių narių.

Reglamentas „Dublinas III“ **gali būti taikomas**:

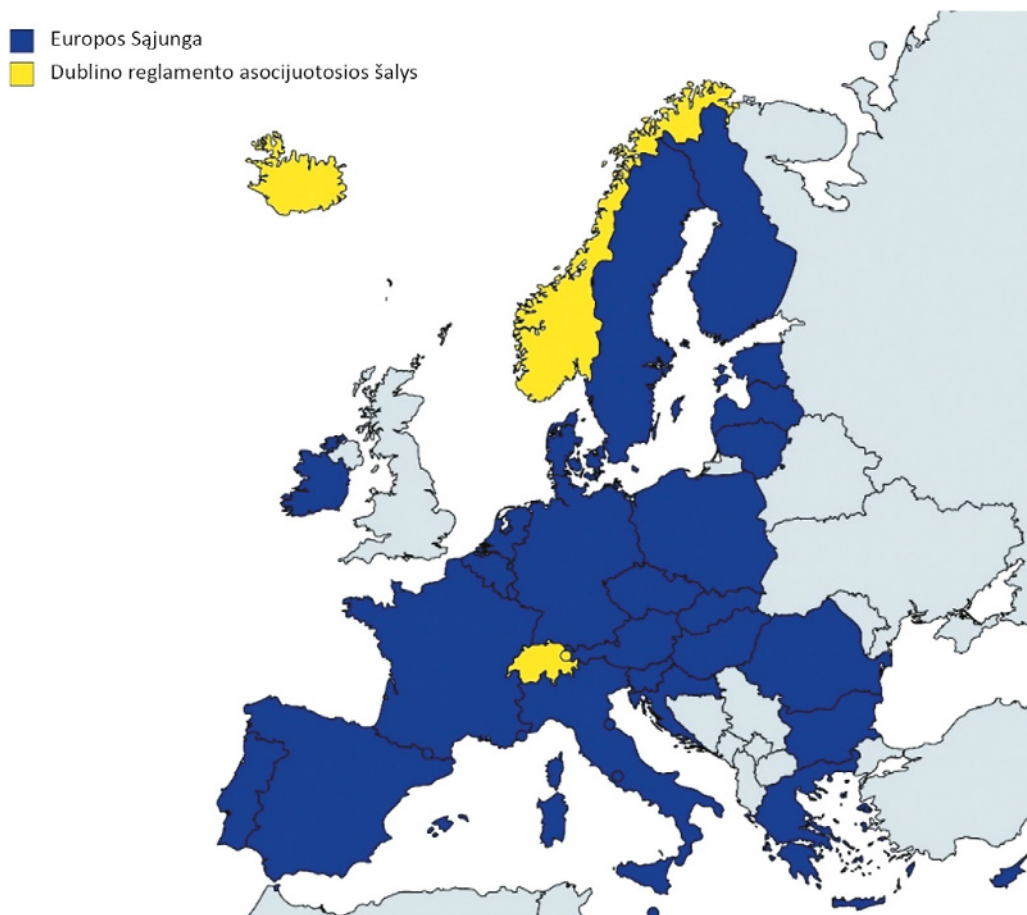
- trečiųjų šalių piliečiams arba asmenims be pilietybės, kurie valstybės narės teritorijoje yra be teisę gyventi šalyje patvirtinančio dokumento, tačiau anksčiau yra pateikę tarptautinės apsaugos prašymą kitoje šalyje.

Reglamentas „Dublinas III“ **netaikomas**:

- asmenims, kuriems suteikta tarptautinė apsauga.

1.6. Dublino sistemos teritorinė taikymo sritis

Dublino sistema taikoma visoms Europos Sąjungos valstybėms narėms ir keturioms asocijuotosioms šalims (Islandijai, Lichtenšteinui, Norvegijai ir Šveicarijai), kurios taiko reglamentą „Dublinas III“.

1.7. Atsakomybei nustatyti naudojami kriterijai ir jų hierarchija

Reglamente „Dublinas III“ nustatyti kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kuri valstybė narė privalo nagrinėti tarptautinės apsaugos prašymą. Svarbu prašytojui paaiškinti, kad atsakomybę galima nustatyti remiantis šiais pagrindais:

- giminystės ryšiais,
- teisėtu atvykimu ir buvimu,
- neteisėtu atvykimu ir buvimu,
- ankstesniais prieglobsčio prašymais.

Šie atsakomybės kriterijai turi būti taikomi hierarchine tvarka. Tai reiškia, kad giminystės ryšiai yra viršesni už teisėtą atvykimą ir buvimą ir t. t.

Giminystės ryšiai

Reglamento „Dublinas III“ 8, 9, 10, 11, 16 straipsniai

Atsakomybė visų pirma nustatoma pagal teisėtą šeimos narių buvimą vienoje ar daugiau valstybių narių.

Teisėtas atvykimas ir buvimas

Reglamento „Dublinas III“ 12 straipsnis

Šiuo atveju atsakomybę galima nustatyti pagal kitų valstybių narių išduotą teisę gyventi šalyje patvirtinantį dokumentą arba vizą.

Neteisėtas atvykimas ir buvimas

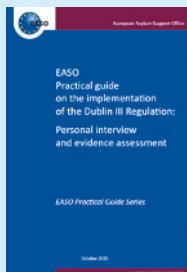
Reglamento „Dublinas III“ 13 straipsnis

Neteisėto atvykimo į valstybių narių teritoriją arba daugiau kaip penkis mėnesius užsitęsio neteisėto buvimo atveju.

Pareigą nagrinėti tarptautinės apsaugos prašymą nustatys pirmoji valstybė narė, kurioje buvo pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas. Tais atvejais, kai prašymą pateikia tas pats asmuo antroje valstybėje narėje, antroji valstybė narė dažniausiai paprašys pirmosios valstybės narės atsiimti atitinkamą asmenį, nes asmuo joje yra anksčiau pateikęs tarptautinės apsaugos prašymą. Tais atvejais, kai, vadovaudamasi išvardytais kriterijais, pvz., giminystės ryšiais ar teisėtu atvykimu ir buvimu, pirmoji valstybė narė nustato, kad atsakinga yra kita, trečioji valstybė narė, atsakomybė dažniausiai teks tai trečiai valstybei narei.

Gali būti sudėtinga nustatyti, kuri valstybė narė privalo nagrinėti prašymą, ypač jei neturite plačių žinių apie Dublino procedūrą arba jei jūsų darbas įprastai nėra su ja susijęs, pvz., dėl to, kad dirbate priėmimo centre arba užsiimate registravimu.

Todėl svarbu prisiminti, kad reikia tinkamai rinkti bet kokią informaciją, kurią galite rasti ir kuri padėtų nustatyti atsakingą valstybę narę. Jūsų šalyje veikiantis Dublino skyrius žinos, kaip vertinti požymius, kad gali būti atsakinga kita valstybė narė.

Tolesnis skaitymas ir mokymas

EASO mokymo modulis, susijęs su galimų Dublino bylų nustatymu, gali jums padėti suprasti Dublino bylų požymius ir tinkamai juos įvertinti, taip pat kreiptis į jūsų valstybėje narėje veikiančią atsakingą Dublino skyrių. Tokius mokymus organizuoja jūsų nacionalinė valdžios institucija, padedama EASO.

EASO praktinis vadovas dėl reglamento „Dublinas III“ įgyvendinimo: asmeninis pokalbis ir įrodymų vertinimas gali toliau jums padėti suprasti Dublino rodiklius, juos vertinti ir informaciją apie juos teikti prašytojams, taip pat iš jų gauti norimos informacijos.

1.8. Šeimos vientisumas pagal Dublino procedūrą (8, 9, 10 straipsniai)

Svarbu, kad prašytojas suprastų, kurie asmenys gali susijunti pagal reglamentą „Dublinas III“ ir kurie asmenys nepatenka į jo taikymo sritį. Daugiau informacijos apie tai rasite [II priede „Šeimos susijungimo galimybės“](#).

- Jei nustatančioji valstybė narė mano, kad kita valstybė narė privalo nagrinėti prašytojo tarptautinės apsaugos prašymą, ji gali tai valstybei narei siųsti prašymą perimti prašytoją savo žinion.
- Prašoma valstybė narė turi sutikti, jog ji privalo užtikrinti, kad prašytojas susijungtų su savo šeimos nariais pagal reglamentą „Dublinas III“.
- Prašytojams turi būti aiškiai paaiškinta, kad kuo rimtesnį įrodymą ar netiesioginių įrodymų jie gali pateikti, kad įrodytų giminystės ryšius ir (arba) priklausomumo santykius, tuo lengviau bus nustatyti atitinkamos valstybės narės atsakomybę.
- Kai prašymus teikia suaugę asmenys, būtina gauti rašytinį prašytojo sutikimą.
- Atvejais, kurie yra susiję su nelydimų nepilnamečių šeimos vientisumu, reikėtų tarpininkauti tik tada, kai tai atitinka vaiko interesus, taip pat nustatančioji valstybė narė ir prašoma valstybė narė turėtų glaudžiai bendradarbiauti vertindamos, ar šeimos vientisumas atitinka vaiko interesus.

1.9. Priklausomumas ir diskrecinės išlygos

Reglamente „Dublinas III“ pateikta daugiau galimybių valstybėms narėms sujungti šeimos narius ar giminaičius arba taikyti nuo kriterijų, kuriais nustatoma atsakomybė, nukrypti leidžiančią nuostatą. Tai taikoma šiais konkrečiais atvejais.

Priklausomumas (16 straipsnis)

Gali būti, kad prašytojai yra priklausomi nuo savo vaiko, brolio ir (arba) ar tėvo ir (arba) motinos, teisėtai gyvenančių vienoje iš valstybių narių, pagalbos arba atvirkščiai. Valstybės narės paprastai laiko kartu arba sujungia prašytoją su tuo vaiku, broliu ir (arba) seserimi ar tėvu ir (arba) motina nėštumo atveju, gimus naujagimiui, sergant sunkia liga, turint sunkią negalią ar jam esant senyvo amžiaus. Tokiu atveju atitinkamas asmuo savo norą turi išdėstyti raštu. Pagal reglamentą „Dublinas III“ taip pat reikalaujama, kad šeimos ryšiai būtų egzistavę kilmės šalyje ir kad globėjas sugebėtų teikti reikiamą pagalbą.

Suverenumo išlyga (17 straipsnio 1 dalis)

Valstybė narė gali bet kuriuo metu nuspręsti nagrinėti tarptautinės apsaugos prašymą, kurį prašytojas pateikė toje valstybėje narėje, net jeigu ta valstybė narė nėra atsakinga už prašymą.

Humanitarinė išlyga (17 straipsnio 2 dalis)

Valstybė narė gali bet kuriuo metu, prieš priimant pirmą sprendimą dėl tarptautinės apsaugos prašymo esmės, prašyti kitos valstybės narės perimti prašytoją savo žinion, kad humanitariniais tikslais sujungtų bet kuriuos giminaičius. Šie motyvai gali būti grindžiami visų pirma šeimos ar kultūriniais aspektais, net jeigu ta kita valstybė narė nėra atsakinga pagal kriterijus, naudojamus atsakomybei nustatyti, ar dėl priklausomumo priežasčių. Atitinkami asmenys turi duoti rašytinį sutikimą.

1.10. Antrinio judėjimo vengimas

Antrinio judėjimo sąvoka yra susijusi su trečiųjų šalių piliečių ir asmenų be pilietybės kelionėmis iš vienos ES šalies į kitą be išankstinio nacionalinių valdžios institucijų sutikimo ir siekiant tarptautinės apsaugos ar neteisėtai būti šalyje (bet kurioje ES šalyje).

Svarbu užtikrinti, kad prašytojas suprastų, jog jo tarptautinės apsaugos prašymą privalo nagrinėti tik viena valstybė narė ir kad prašytojas negali rinktis, kuri valstybė narė tai darys.

Šiomis aplinkybėmis itin svarbu užtikrinti, kad prašytojas suprastų:

- kriterijų, pagal kuriuos nustatoma reglamente „Dublinas III“ nurodyta atsakomybė, hierarchiją;
- šeimos narių susijungimo galimybes pagal reglamentą „Dublinas III“;
- kad visos valstybės narės privalo laikytis ES lygmeniu sutartų taisyklių arba taikyti panašias nacionalines taisykles, susijusias su prašytojo teisėmis dėl tokių dalykų kaip apgyvendinimas ir kiti baziniai poreikiai, taip pat su prašytojo pareigomis susijusias taisykles;
- sąlygas, kuriomis prašytojas gali gauti materialinę paramą visose valstybėse narėse.

Galite pabrėžti, kad:

- jei prašytojas dalyvauja antriniame judėjime, jis gali būtų išsiųstas atgal į kitą valstybę narę, kuri gali delsti pradėti prieglobsčio procedūrą.

1.11. Dublino procedūros vykdymo terminai

Reglamente „Dublinas III“ nustatyti skirtingi kiekvieno procedūros etapo įvykdymo terminai. Labai svarbu, kad prašytojai apie juos žinotų, nors ne visi terminai yra vienodai svarbūs, kad apie juos reikėtų žinoti visuose procedūros etapuose.

Nežinodamas, kada sprendimas bus priimtas, prašytojas gali patirti stresą. Siekiant išvengti tokios situacijos, gali būti naudinga paaiškinti bendrai Reglamente nurodytus terminus. Atsižvelgiant į bylą, tai galėtų apimti vėliausią momentą, kai prašymas atsiimti ir (arba) perimti savo žinion turi būti pateikiamas kitai valstybei narei, ir terminą, per kurį prašoma valstybė narė privalo atsakyti į prašymą, taip pat perdavimo įvykdymo terminą. Bet kuriuo atveju prašytoją reikia informuoti apie terminą skundui dėl perdavimo sprendimo ar jo peržiūrai pateikti, kai jis informuojamas apie tokį sprendimą.

Užtikrinant, kad prašytojai žinotų apie jų bylai svarbius terminus, ir jiems suteikiant realių lūkesčių dėl skirtingų jų procedūros etapų trukmės, galima stiprinti jų pasitikėjimą. Taip pat reikėtų pabrėžti, kad, siekiant tinkamai apskaičiuoti terminus, prašytojas turi suprasti ne tik termino trukmę, bet ir kada jis prasideda. Neskubėdami paaiškinkite svarbius terminus, taikomus jūsų valstybėje narėje.

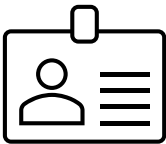
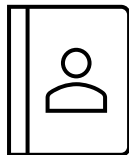
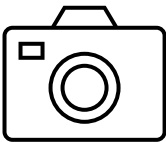
Dublino procedūros terminai grafiškai pavaizduoti [III priede „Reglamente „Dublinas III“ nurodyti terminai“](#)

II priedas. Įgyvendinimo reglamentas

1.12. Dublino procedūroje naudojami įrodymai

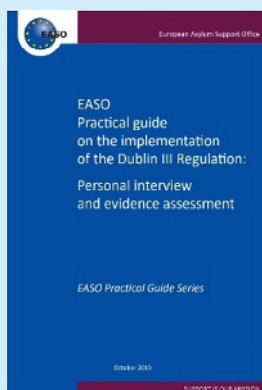
Svarbu, kad prašytojas suprastų, jog valstybė narė, kurios prašoma perimti jo prašymą savo žinion, reikalaus pateikti įrodymą arba netiesioginių įrodymų, kurie patvirtintų, ar ji išties yra atsakinga valstybė narė. Todėl svarbu, kad prašytojas pateiktų bet kokius elementus, kuriais būtų galima pagrįsti valdžios institucijoms teikiamą prašymą. Prašytojui pateikti praktiniai tokių įrodymų pavyzdžiai gali padėti jam geriau suprasti, ką jis turėtų pateikti valdžios institucijoms.

Įrodymų, kuriuos prašytojas turi pateikti, pavyzdžiai

Tapatybės dokumentai ■ Pasas ■ Asmens tapatybės kortelė ■ Vairuotojo pažymėjimas		Šeimos dokumentai ■ Gimimo liudijimas ■ Santuokos liudijimas ■ Šeimos knyga	
Kelionės dokumentai ■ Bilietai ir viešbučio sąskaitos ■ Vazos ■ Atvykimo ir išvykimo antspaudai		Oficialūs dokumentai ■ Leidimai gyventi ■ Kiti oficialūs dokumentai ■ Tarptautinių organizacijų ataskaitų ištraukos	
Asmeniniai dokumentai ■ Sąskaitos ■ Nuotraukos		Medicininiai dokumentai ■ Medicininės ataskaitos ■ DNR testo rezultatai	

Svarbu pateikti esminius informacijos elementus visomis svarbiomis temomis, kuriomis prašytojas turėtų pateikti įrodymus. Pavyzdžiui, jei prašytojas nežino apie priklausomumo kriterijus, jis gali nepagalvoti, kad reikia papasakoti apie priklausomą giminaitį. Kita vertus, jei prašytojas aiškiai teigia, kad neturi priklausomo giminaičio, jam nereikės suteikti išsamios informacijos apie visus procedūros aspektus, susijusius su šia procedūros dalimi. Kitame skyriuje apie metodiką rasite daugiau informacijos apie tai, kaip pritaikyti prašytojui teikiamą informaciją.

Papildomos EASO gairės dėl Dublino sistemos

[EASO praktinis vadovas dėl reglamento „Dublinas III“ įgyvendinimo: asmeninis pokalbis ir įrodymų vertinimas](#)

Šis vadovas padeda skaitytojui vykdyti Dublino asmeninius pokalbius su tarptautinės apsaugos prašytoju. Vadovas taip pat padeda naudotojui objektyviai ir nešališkai vertinti įrodymus, vienodai taikant teisinius kriterijus ir bendrus standartus. Šis vadovas visų pirmas skirtas Dublino padaliniuose dirbančiam personalui, registracijos pareigūnams, bylas nagrinėjantiems pareigūnams ir pasieniečiams, kurie rengia pokalbius su prašytojais ir atlieka vertinimą, kad nacionalinių kompetentingų institucijų vardu nustatytų atsakingą valstybę narę.

2. Informacijos teikimo metodikos

Informacija pagal Dublino procedūrą prašytojams gali būti teikiama įvairiomis formomis ir būdais. Gali būti, kad Dublino procedūrą teks aiškinti šešių narių šeimai, arba gali tekti tai daryti atsiliepus į karštosios linijos neplanuotus skambučius ir teikti atnaujintą informaciją apie prašytojo procedūros būseną. Gali tekti kurti plakatą apie šeimos susijungimą arba animaciją apie slapstymosi pasekmes, kuri būtų naudojama priėmimo centre. Visais šiais atvejais siekiate prašytojams suteikti informacijos apie Dublino procedūrą. Šiame skyriuje aprašytos dažniausiai naudojamos metodikos, kad tai būtų atlikta veiksmingai ir efektyviai.

Tolesnis mokymas apie informacijos teikimą

Informacijos prašytojams teikimas dažniausiai laikomas specialia patirtimi. Šiame skyriuje trumpai paaiškintos informacijos teikimo metodikos, tačiau norint suprasti visą temos sudėtingumą lygį ir gebėti tas žinias pritaikyti praktiškai, EASO rekomenduoja vadovautis specialiu mokymo modulių konkrečia tema.

Šiuo atžvilgiu EASO siūlo modulį pavadinimu **Bendravimas su prieglobsčio prašytojais ir informacijos jiems teikimas**, kuriame išdėstyti įgūdžiai, kurių reikia rengiant, planuojant ir įgyvendinant tarpkultūrinio bendravimo strategijas. Šio modulio tikslas – sudaryti specialistams sąlygas įvertinti asmenų, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, prašytojų ir galimų tarptautinės apsaugos gavėjų informavimo poreikius, o tai, galiausiai, mokymo dalyviui suteiks galimybę pritaikyti ir tinkamais kanalais platinti prieinamus pranešimus.

Jei jus domina dalyvavimas EASO mokymo sesijose, susisiekite su savo institucijos kontaktiniu asmeniu, atsakingu už mokymo sesijas, kad gautumėte papildomos informacijos.

2.1. Bendravimo rūšys

Šioje dalyje aprašomos dažniausiai pasitaikančios bendravimo su prašytojais formos, taip pat dažniausiai naudojami bendravimo kanalai, akcentuoti punktai, pasiūlymai ir pranašumai bei trūkumai.

2.1.1. Bendravimo kanalo pasirinkimas

Kai kurie bendravimo būdai jūsų auditorijai yra tinkamesni už kitus. Todėl svarbu iš anksto pasirinkti tinkamą bendravimo kanalą. Rinkdamiesi bendravimo kanalą įsitikinkite, ar jis atitinka toliau išdėstytus principus.

Prieinamas

įsitikinkite, ar galima naudotis pasirinktu kanalu

Tinka jūsų tikslams

įsitikinkite, ar pasirinkote kanalą, kuriuo užtikrinami jūsų bendravimo tikslai

Tinka jūsų auditorijai

įsitikinkite, ar jūsų naudojamas kanalas yra pritaikytas asmeniui (-ims), su kuriuo (-iais) kalbate

Praktinis pavyzdys

Nelydimam nepilnamečiui turite paaiškinti kitą Dublino procedūros etapą. Nusprendžiate surengti greitą asmeninį pokalbį su prašytoju, nes svarbu, kad vaikas jus gerai suprastų. Susitinkate vaikams pritaikytame pokalbių kambaryje.

Yra kitų veiksmų, į kuriuos svarbu atsižvelgti, renkantis bendravimo kanalą. Tai yra:

- **laikas**, per kurį perduosite savo pranešimą
- jūsų pranešimo **sudėtingumas**
- jūsų pranešimo **konfidencialumas**
- reikia **įrašyti** savo pranešimą

Praktinis pavyzdys

Nusprendžiate laukiamajame iškabinti plakatus, nes norite visiems naujai atvykusiems prašytojams pranešti, kad svarbu dalytis informacija apie Europoje esančius šeimos narius, kad galėtumėte apsvarstyti jų susijungimo galimybę.

Derinkite bendravimo būdus

Praktiškai tai pačiai veiklai tikriausiai naudositės skirtingais bendravimo kanalais. Dublino procedūros atveju naudosite brošiūras, kuriose paaiškinta Dublino asmeninio pokalbio procedūra, taip pat kabinete galite iškabinti plakatus apie šeimos susijungimo procedūrą. Bendravimo kanalų derinimas padeda didinti jūsų pranešimo poveikį, nes:

- taikant tik vieną bendravimo formą gali būti sudėtinga pasiekti prašytojus;
- prašytojams jūsų pranešimas gali būti nesuprantamas.

Todėl derinant įvairias bendravimo formas sustiprinama perduodama informacija ir jos supratimas.

2.1.2. Žodinis bendravimas

Žodinis bendravimas yra dažniausiai naudojama bendravimo forma. Teikiant informaciją apie Dublino procedūrą žodžiu, gali būti, kad visą procesą teks aiškinti atskiram prašytojui, bet gali būti, kad aiškinsite ir didesnei grupei per specialią informavimo sesiją. Informacijos teikimas žodžiu yra dažniausiai naudojamas metodas, bet ir jis gali kelti sunkumų. Teikdami informaciją žodžiu – grupei arba asmeniui – apsvarstykite šiuos aspektus.

Kalbėkite **lėtai ir
laisvai**

- Kalbėdami su asmeniu arba grupe, nekalbėkite per greitai. Gali būti, kad savo informacija prieš tai dalijotės daug kartų, bet jūsų auditorija veikiausiai ją girdės pirmą kartą.
- Jei kalbėsite lėtai ir laisvai, auditorijai bus lengva jus suprasti. Jei kalbėsite lėčiau, vertėjams taip pat bus lengviau suprasti, ką sakote, o tai savo ruožtu padidins pranešimo kokybę.

Kalbėdami
pasirinkite
tinkamą kalbą

- Teikiant informaciją derėtų vengti sudėtingų žodžių ir sakinių. Tai nereiškia, kad savo pranešimą turėtumėte suprimityvinti.
- Kalbėkite gana trumpais ir aiškiais sakiniais. Pradėkite nuo svarbiausio dalyko ir praleiskite nesvarbią informaciją.
- Prireikus savo pranešimą (jo dalis) paaiškinkite smulkiau, kitais žodžiais.
- Pakartokite pagrindinius savo pranešimo punktus. Į prašytoją kreipkitės tiesiogiai, pavyzdžiui, užuot sakę „privalo“, sakykite „reikėtų“.

Kalbėkite
tinkamu garsu

- Svarbu, kad žmonės gerai jus girdėtų, kai kalbėsitės. Tai taip pat yra pagrindinė taisyklė: kalbėkite taip, kad jus girdėtų, bet ne garsiau.
- Labai garsus kalbėjimas ar šaukimas gali būti supastas kaip agresija, ypač kai kalbate su vienu asmeniu. Tačiau to gali prireikti duodant nurodymus didelei grupei.
- Prieš pradėdant galima paklausti „ar gerai mane girdite?“, tai padės sureguliuoti garsą.

Atkreipkite dėmesį į
balso toną

- Jūsų balso tonas yra svarbus, nes jis gali padėti pabrėžti kai kuriuos aspektus arba užmegzti ryšį su prašytoju.
- Pavyzdžiui, kalbėdami rimtu tonu parodysite, kad informacija yra svarbi. Jei kalbate su nepilnamečiu, draugiškas tonas padės užmegzti su juo ryšį.

Net jei vykdydami procedūrą **naudositės vertėjų ir (arba) kultūros tarpininkų paslaugomis**, geriausia būtų išlaikyti pirmiau išdėstytą metodą. Net jeigu auditorija supras ne viską, ką sakote, be vertėjo paslaugų, tai, kaip kalbėsitės, vis tiek bus svarbu ir paskatins aktyvų klausymąsi bei didins supratimo lygį.

Bendravimas skaitmeninėmis priemonėmis

Jei taikysite daugiau **bendravimo su prašytojais būdų skaitmeninėmis priemonėmis ar telefonu**, gali būti, kad tokiomis priemonėmis teks bendrauti dažniau. Atkreipkite dėmesį į tai, kad, bendraujant internetu ir telefonu, gali būti sunkiau pastebėti kai kuriuos prašytojo neverbalinio bendravimo ženklus. Taip pat svarbu žinoti, kad dėl beasmenės aplinkos sunkiau kurti prašytojo pasitikėjimą.

Nusprendę bendrauti tik telefonu arba internetu:

- patikrinkite savo ryšį ir įsitikinkite, kad informacija pasiektų prašytoją;
- patikrinkite, ar jūsų pranešimas pasiekė prašytoją; taip pat žr. [2.3 skirsnį „Supratimo didinimas“](#);
- kalbėkite lėtai ir darykite dažnas pauzes, kad patikrintumėte, ar yra požymių, jog prašytojas nesuprato informacijos;
- savo pranešimą sustiprinkite tinkamu nežodiniu grįžtamuoju ryšiu, taip pat žr. [2.1.4 skirsnį „Nežodinis bendravimas“](#).

2.1.3. Bendravimas naudojantis vertėjo žodžiu paslaugomis

Jei laisvai nekalbate prašytojui suprantama kalba, reikės naudotis vertėjo žodžiu paslaugomis. Teikdami prašytojui informaciją per vertėją, įsitinkite, kad būtų laikomasi šių punktų.

Nevartokite
sudėtingų žodžių ir
sakinių

- Nevartokite sudėtingų žodžių ir sakinių. Net patyrę vertėjai gali sutrikti dėl sudėtingų procedūrų ir terminologijos.
- Įsitinkite, kad vertėjas nebijotų jums pasakyti, kad kai ko nesupranta.

Kalbėkitės **tiesiogiai**
su **prašytoju**

- Kalbėkitės tiesiogiai su prašytoju ir tada leiskite vertėjui išversti.
- Prašytojas turi suprasti, kad jūs informaciją teikiate jam, o ne vertėjui.

EASO mokymas apie vertimą sprendžiant prieglobsčio klausimus

EASO siūlo specializuotą mokymo modulį, kurio pavadinimas yra **Vertimas sprendžiant prieglobsčio klausimus**. Modulis sukurtas specialiai vertėjams, dirbantiems prieglobsčio srityje. Šiame modulyje pateikiama bendra prieglobsčio aplinkybių apžvalga iš vertėjų žodžių perspektyvos ir pagrindiniai prieglobsčio procesams reikalingi vertimo žodžių metodai.

2.1.4. Nežodinis bendravimas

Kai su kuo nors tiesiogiai bendraujate, kalba ir jūsų kūnas. Todėl teikiant informaciją prašytojui, yra svarbi ir kūno kalba. Prisiminkite, kad kūno kalba gali sustiprinti tai, ką sakote.

Pasisveikinkite
šypsodamiesi

- Sveikindamiesi su prašytoju, būkite nusiteikę pozityviai ir empatiškai.
- Pavyzdžiui, galite pasisveikinti šypsodamiesi. Kai šypsotės, kitiems žmonėms duodate ženklą, kad esate nepavojingi, ir tai padeda kurti pasitikėjimą.

Stenkitės išlaikyti
neutralią veido
išraišką

- Pradėkite nutaisę neutralią, atvirą veido išraišką. Tai padės jums perduoti informaciją be sutrikimų ir bus galimybė prašytojui sureaguoti.
- Be abejo, savo veido išraišką galite koreguoti pagal gaunamą atsakymą, bet išlaikykite profesinį požiūrį.

Pagalvokite apie
savo laikyseną

- Stenkitės nesukryžiuoti rankų, nesėdėti ant stalo ar į prašytoją pasisukti nugarą, nes prašytojui tai gali sudaryti neprofesionalumo įspūdį.

Prašytojui suteikite
nežodinį grįžtamąjį
ryšį

- Klausydami prašytojo, linksėdami galite parodyti, kad girdite ir suprantate tai, ką jis sako.
- Taip pat galite pakelti antakius, parodydami, kad nesupratote.

Naudokitės rankomis

- Neutralūs rankų gestai gali padėti paaiškinti, ką turite omenyje.
- Pavyzdžiui, aiškindami šešių mėnesių trukmės perdavimo laikotarpį, pirštais galite suskaičiuoti iki šešių.
- Venkite agresyvių rankų gestų ir į prašytoją nerodykite pirštu.

Atkreipkite dėmesį į kultūrų skirtumus. Nežodinis prašytojo grįžtamasis ryšys gali reikšti, kad jis suprato, ką pasakėte, pavyzdžiui, dėl to, kad jis linksėjo jums kalbant. Tačiau tai gali būti daroma iš pagarbos, nors pati informacija liko nesuprasta.

Jūsų nežodiniai signalai taip pat turi reikšmės. Jums gali atrodyti, kad jūsų sakoma informacija yra gera žinia, bet prašytojas ją gali suprasti kaip neigiamą. Leiskite pasireikšti emocijoms išlaikydami profesinį ir neutralų požiūrį.

2.1.5. Rašytinė komunikacija

Rašydami laišką, pranešimą ar sprendimą, naudojate netiesioginę komunikacijos ir informacijos teikimo prašytojui terpę. Rašytinė komunikacija galima naudotis, kai pranešimui perduoti nebūtina susitikti fiziškai ar nedelsiant gauti grįžtamąjį ryšį. Tai gali būti labai veiksminga siekiant perduoti didelį informacijos kiekį, bet taip pat gali kilti nesusipratimų, ypač jei nėra galimybės užduoti tolesnių klausimų.

Todėl patariama naudotis toliau pateiktais patarimais.

Vartokite prieinamą kalbą

- Teikdami informaciją raštu, įsitinkite, kad vartojate nesudėtingą ir tiesioginę kalbą.
- Trumpi sakiniai ir lengvai suprantami žodžiai padeda perduoti informaciją.

Tekstui sustiprinti naudokite vaizdinę medžiagą

- Vaizdinė medžiaga gali padėti suprasti jūsų tekstą.
- Net jei informaciją raštu, pvz., informaciją apie procedūrą, teikiate neraštingam žmogui, naudojami vaizdai gali jam padėti suprasti aiškinamą turinį, nes prasmę galima taikyti vaizdai, o ne tekstui.

Pasirūpinkite vertimu

- Įsitinkite, kad dokumentai, kuriuos ketinate perduoti prašytojui, būtų parengti jam suprantama kalba, ir neskubėdami paaiškinkite, kokia informacija pateikta jūsų perduodamuose dokumentuose.
- Net jei prašytojas sako, kad anglų kalba jam yra antroji kalba, apsvarstykite galimybę rašytinę informaciją pateikti ir gimtąja kalba, kad ji būtų geriau suprasta.

Sudarykite sąlygas užduoti klausimų

- Raštu pateikiama informacija bus suprasta geriau, jei paaiškinsite turinį, taip pat jei suteiksite galimybę užduoti klausimų vėliau, prašytojui perskaičius dokumentą.
- Tai yra įprasta praktika, pavyzdžiui, duodant Dublino brošiūrą.

2.1.6. Garso ir vaizdo transliacijos

Kitas bendravimo kanalas, kuris gali būti pamirštas teikiant informaciją apie Dublino procedūrą, yra transliavimas. Tai galima daryti garso ir vaizdo priemonėmis arba tik garso arba vaizdo priemonėmis. Galite naudotis vaizdo įrašais, radijo transliacijomis, plakatais ar animacijomis procedūros dalims paaiškinti.

Vienas elementas, kuriuo apibūdinamos šios bendravimo su prašytoju priemonės, yra tas, kad informacija yra siunčiama tik viena kryptimi ir nėra keitimosi informacija. Tai, kad informacija yra transliuojama, reiškia, jog turbūt yra daug trikčių, dėl kurių transliacijos yra mažiau tinkamos norint perduoti sudėtingus, išsamius pranešimus.

Tai reiškia, kad jūsų pranešimas turi atitikti toliau pateiktas rekomendacijas.

Kuo **aiškesnis** {

- Avoid complicated messages that need a lot of explaining.
- Focus rather on one message only, use clear wording and make use of visuals.

Kuo **prieinamesnis** {

- Consider that some of your message might get lost due to external factors or distractions.
- Therefore, repeat your message, use subtitles where possible and refer to a source where your message can be re-read with additional explanation.

Kuo **tikslingesnis** {

- Avoid aiming your message to a large group of applicants.
- Instead, try to tailor your message to smaller, more unique groups so they can better identify with your message and are more likely to act.

Praktinis pavyzdys

Jūsų institucija nori, kad būtų dažniau naudojamos šeimos susijungimo galimybė pagal Dublino procedūrą. Todėl nusprendžiate vykdyti nelydimiems nepilnamečiams skirtą kampaniją, naudodami plakatus, trumpus pranešimus priėmimo centro ekranuose ir reklamas socialiniuose tinkluose, skelbdami pranešimą „Jei kitoje šalyje turite šeimą, praneškite mums“. Taigi neturėsite aiškinti visos procedūros, o tik vieną jos elementą, – taip užtikrinsite, kad pranešimas lengviau pasiektų tikslinę auditoriją.

2.2. Informacijos teikimo principai

Kaip pabrėžta [2.1.6 skirsnyje „Garso ir vaizdo transliacijos“](#), yra keli principai, kurie taikomi prašytojams teikiant informaciją. Turėtumėte gerai pasirengti, pažinoti savo auditoriją ir kuo labiau pritaikyti savo pranešimą, atsižvelgdami į prašytoją. Šie principai trumpai paaiškinti šiame skirsnyje.

2.2.1. Informuotumas apie padėtį

Teikiant informaciją prašytojui asmeniškai, svarbu sukurti tinkamą aplinką diskusijai. Gerai parengta aplinka gali padėti prašytojui labiau savimi pasitikėti bendraujant su jumis, mažiau blaškytis ir labiau suprasti jūsų teikiamą informaciją.

Nuraminkite prašytoją	▪ Jei įmanoma, informavimo sesijos iš karto nepradėkite. ▪ Vietoj to palikite laiko tinkamam prisistatymui ir lengvam pokalbiui, kad asmuo atsipalaiduotų ir paskatintumėte jo pasitikėjimą.
Naudokitės vieta, kurioje galima kalbėti konfidencialiai	▪ Prašytojas gali norėti atskleisti asmeninę informaciją, todėl pasirinkite tokią vietą, kurioje galima kalbėtis privačiai, kad prašytojas galėtų užduoti klausimų arba dalytis informacija taip, kad niekas nenugirstų.
Kalbėkite su asmenimis, o ne su grupėmis	▪ Teikdami informaciją, stenkitės vienu metu nekalbėti su didesnėmis grupėmis. ▪ Vietoj to suskirstykite jas į mažas grupes, kad būtų kuo mažiau blaškymosi ir galėtumėte tinkamai įvertinti atskirus klausimus ir aplinkybes.

Geroji patirtis

Jeigu prašytojai yra susiję su tam tikrais pažeidžiamumo aspektais, privačiam pokalbiui naudojamos specialios patalpos. Pavyzdžiui, nelydimi nepilnamečiai gali gauti informaciją vaikams pritaikytoje aplinkoje, dalyvaujant globėjui. Taip pat derėtų atsižvelgti į lytį, pavyzdžiui, įtraukiant apklausėjas ir vertėjas, jei tai svarbu ir įmanoma.

2.2.2. Tarpkultūrinis informuotumas

Teikiant informaciją, svarbu atsižvelgti į kultūrų skirtumus. Kuo daugiau suprantama kita kultūra, tuo lengviau išvengti tokių atvejų, kai jūs nesuprasite prašytojo arba jis nesupras jūsų. Taip informacija bus teikiama veiksmingiau.

Nepamirškite savo padėties	▪ Kaip informacijos teikėjas prieglobsčio sistemoje einate oficialias pareigas. Todėl prašytojo požiūriu turite valdžią.
Įvertinkite savo auditorijos poreikius	▪ Visi prašytojai skiriasi. Mėginkite būti proaktyvūs ir pastebėti bet kokius galimus prašytojo specialiuosius poreikius. ▪ Dažnai pasitaiko, kad prašytojas nežino, kad turi specialiųjų poreikių ir gali gauti pagalbą.

Išlaikykite atvirą požiūrį	▪ Jei tylima, atsakant daromos pauzės arba atsakymai yra nesuprantami, gali kilti pagunda daryti prielaidas, tai žmogiška. Tačiau stenkitės neinterpretuoti to, ko prašytojas nepasakė arba neparašė. ▪ Prisiminkite, gali nutikti ir taip, kad jūs klaidingai suprasite prašytoją. ▪ Žmonių skirstymas į kategorijas iškart po susitikimo yra normali reakcija. Vis dėlto stenkitės išlaikyti atvirą požiūrį, nepaisydami ankstesnės asmeninės ir profesinės patirties.
Venkite prielaidų	▪ Net jeigu statistiškai prašytojai iš tam tikrų šalių gali, pavyzdžiui, būtų dažniau siejami su tam tikromis politinėmis, religinėmis arba socialinėmis grupėmis, venkite daryti prielaidas apie prieš jus esantį prašytoją, kol susipažinsite su atskira byla.
Būkite pagarbūs	▪ Net jei su jumis nesielgiama pagarbiai, mėginkite išlikti pagarbūs, nes tai vienas iš kelių būdų sukurti pasitikėjimą ir pelnyti pagarbą.
Žodžiai gali turėti skirtingas reikšmes	▪ Nepamirškite, kad skirtingose kultūrose žodžiai gali turėti skirtingas reikšmes arba būti kitaip vartojami. ▪ Pavyzdžiui, jei aptarinėjate tokias sąvokas kaip „šeima“, brolis, sesuo, teta, dėdė ir kt., įsitikinkite, ar vienodai suprantate vartojamas sąvokas.

2.2.3. Pasirengimas

Geriausias būdas išvengti staigmenų ir veiksmingai pateikti informaciją – pasirengti.

Svarbu visada **susipažinti su byla**, kad galėtumėte pakoreguoti pagrindinius pateiktos informacijos punktus, atsižvelgdami į individualius prašytojo poreikius ir aplinkybes. Ypač kai turite mažai laiko pasiruošti ir (arba) informacijai pateikti, žinojimas, kuri informacija yra nepaprastai svarbi nagrinėjamoje byloje, gali padaryti milžinišką skirtumą. Tačiau atkreipkite dėmesį į tai, kad prašytojas gali būti neatskleidęs visos svarbios informacijos prieš jūsų susitikimą. Svarbu nepamiršti paaiškinti šeimos susijungimo principo, pavyzdžiui, vien dėl to, kad prašytojas nėra anksčiau atskleidęs informacijos apie tam tikroje valstybėje narėje esančius šeimos narius.

Todėl rekomenduojama naudotis toliau pateiktais patarimais.

Pažinokite savo auditoriją

- Rengdamiesi informavimo sesijai, atkreipkite dėmesį į savo auditorijos poreikius.
- Kas jie tokie, kodėl jie čia ir kokia informacija jiems būtina (naudinga) šiame procedūros etape? Ko jie ieško?
- Šie nukreipiamieji klausimai gali padėti nuspręsti, ką sakysite, kodėl, kaip ir kada.

Po ranka turėkite pagalbinės medžiagos

- Jei įmanoma, su savimi turėkite visą dalijamąją medžiagą ir kitas priemones (versijas tinkama kalba).

Žinokite, kur kreiptis dėl papildomos informacijos

- Jūsų auditorijai gali kilti papildomų klausimų, į kuriuos iškart negalėsite atsakyti.
- Galite parengti informaciją apie šaltinius, kur prašytojas gali ieškoti papildomos informacijos.
- Taip pat galite turėti sąrašą įstaigų, į kurias prašytojas gali kreiptis, kad gautų reikalingą papildomą pagalbą.

2.2.4. Pranešimo pritaikymas auditorijai

Pateikta informacija turėtų būti kuo aktualesnė prašytojui: auditorijai specialiai pritaikytas pranešimas bus suprastas geriau. Todėl jei galite pritaikyti savo pranešimą auditorijai, galite veiksmingiau pateikti informaciją.

Auditorijos nustatymas

Yra daug būdų žmonėms suskirstyti į kategorijas. Bendruomenės galite suskirstyti pagal amžių, lytį, etninę kilmę, išsilavinimą, teisinį statusą ir kt. Visi šie veiksniai gali padėti nustatyti, kaip priimamas ir suprantamas pranešimas, todėl prieš teikiant informaciją svarbu gerai įvertinti savo auditoriją. Taip prieš jus esantis (-ys) asmuo (-enys) gaus optimalią informaciją. Taip didinamas supratimas, dėmesys ir pasitikėjimas tarp jūsų ir prašytojo. Taip pat procesas tampa veiksmingesnis.

Teikiant informaciją apie Dublino procedūrą, dažniausi veiksniai, į kuriuos reikia atsižvelgti pritaikant pranešimą, yra šie:

- **Procedūros etapas** pvz., po registracijos nėra taip svarbu dar kartą paaiškinti tą etapą
- **Amžius** pvz., vaikui reikia skirti daugiau laiko ir kalbėti jam suprantama kalba
- **Raštingumo lygis** pvz., naudokite mažiau teksto arba jo visai nenaudokite ir naudokite daugiau vaizdinės medžiagos, jei raštingumo lygis yra žemas
- **Išsilavinimas** pvz., gautas diplomai nereiškia, kad prašytojui jau bus žinoma Dublino procedūra
- **Kalba** pvz., pakvieskite vertėją, jei nekalbate prašytojo gimtąja kalba
- **Pažeidžiamumas** pvz., pažeidžiamam prašytojui taikomas specializuotas, ekspertų žiniomis grindžiamas metodas

Praktinis pavyzdys

Planuojate informavimo sesiją šeimai, kuriai taikoma Dublino procedūra. Šeima jau užsiregistravo, todėl jos nariams aiškinate kitą etapą. Šeima turi 10 ir 12 metų amžiaus vaikų, jiems rodote vaizdo medžiagą savo pranešimui sustiprinti. Šeima kalba tik persų kalba, todėl naudojotės vertėjo paslaugomis. Prieš sesiją trumpai pasikalbate su vertėju ir paaiškinate, ką ketinate daryti.

Pažeidžiamumas

Pažeidžiamiems asmenims reikia skirti specialų dėmesį. Žmonės gali būti pažeidžiami, jeigu jie yra, pavyzdžiui, vaikai, nelydimi nepilnamečiai, neįgalūs asmenys, vyresnio amžiaus asmenys, nėščios moterys, vieniši tėvai ir motinos kartu su nepilnamečiais vaikais, prekybos žmonėmis aukos, psichikos sutrikimų turintys asmenys, sunkių formų psichologinio, fizinio ar seksualinio smurto aukos arba jei jie turi poreikį, susijusį su seksualine orientacija ir lytine tapatybe bei lyties požymių išraiška (kalbant apie savivoką).

Turėkite omenyje, kad priešais jus esantis asmuo gali būti pažeidžiamas ir gali turėti specialiųjų poreikių, į kuriuos būtina atsižvelgti. Asmeniui gali reikėti konkrečios informacijos ir (arba) kitokio bendravimo kanalo ir strategijos. **Ne visi pažeidžiamumo aspektai būna matomi.** Gali būti, kad jūsų kolegos nėra anksčiau pastebėję pažeidžiamumo.

Pritaikymo metodai

Yra skirtingų būdų pritaikyti teikiamą informaciją pagal auditorijos poreikius. Apsvarstykite toliau išdėstytus patarimus.

Pranešimo pritaikymas

- Pastebėję, kad auditorijai kyla sunkumų suprasti jūsų pranešimą, arba prieš kalbėdami su ja nusprendę, kad jai gali būti sunku suprasti, ką planuojate sakyti, apsvarstykite galimybę performuluoti savo pranešimą.
- Pavyzdžiui, vartokite trumpesnius sakinius, naudokite (daugiau) pagalbinę medžiagą, duokite (daugiau) pavyzdžių ir užduokite daugiau kontrolinių klausimų. Taip pat žr. 2.3 skirsnį apie supratimo didinimą.

Metodo pritaikymas

- Jei jūsų auditorija turi specialiųjų poreikių dėl informacijos teikimo, apsvarstykite galimybę persikelti į privačią susitikimų patalpą, pasitelkti kultūros tarpininkus, kad jie padėtų perduoti pranešimą, arba derinkite įvairius bendravimo kanalus.

Jūsų aplinkos pritaikymas

- Pagalvokite apie aplinką, kurioje teikiate informaciją. Atkreipkite dėmesį į šiuos dalykus: patalpa turi būti pakankamai apšviesta, venkite į kalėjimą panašios aplinkos. Kelios smulkios korekcijos gali turėti didelę įtaką.
- Jei įmanoma ir aktualu, pagalvokite, ar su prašytoju turėtų kalbėti tam tikros lyties darbuotojai.

Skiriama daugiau laiko arba daromos pertraukos

- Jūsų auditorijai gali būti sunku jus suprasti arba gali būti sudėtinga ilgai išlaikyti dėmesį.
- Jei savo sesijai skirsite daugiau laiko arba darysite vieną ar daugiau pertraukų susitikimo su prašytoju metu, jam bus lengviau suprasti, ką pasakėte, ir tai sustiprins supratimą ir pasitikėjimą.

Praktinis pavyzdys

Jums pasakė, kad reikės užregistruoti vyresnio amžiaus prašytoją. Šiame etape teiksite tam tikrą preliminarą informaciją apie Dublino procedūrą, todėl ruošiatės rinkdami brošiūras ir tam tikros papildomos pagalbinės medžiagos, nes manote, kad prašytojas gali būti pažeidžiamas tam tikrais aspektais, apie kuriuos dar nežinote, pvz., turėti klausos sutrikimų arba būti neraštingas. Savo vadovui taip pat pranešate, kad jums gali prireikti papildomo susitikimo su prašytoju laiko, kad tinkamai paaiškintumėte, kas vyksta ir kokie bus kiti etapai.

2.3. Supratimo didinimas

Norint, kad pranešimas ir pastangos teikiant informaciją būtų veiksmingesnės, svarbu patikrinti, ar jūsų auditorija suprato, ką jai pasakėte, ir imtis tinkamų veiksmų, jei nesuprato. Šioje dalyje aptariami patikrinimo metodai, būdai gauti auditorijos grįžtamąjį ryšį, papildomi būdai imtis tolesnių veiksmų pateikus informaciją ir atvejų, kai pateikiama klaidinga informacija, šalinimo svarba.

2.3.1. Tikrinimo metodai

Siekdami sužinoti, ar jūsų auditorija suprato, ką pasakėte, turite **aktyviai** tikrinti, ar prašytojas suprato jūsų pateiktą informaciją.

Tikrinimo metodai, kuriuos galite apsvarstyti, yra šie:

Paskatinkite prašytojus **užsirašyti** informaciją

- Informavimo sesijos pradžioje, jei prašytojas gali rašyti, galite jį paskatinti užsirašinėti tam tikrus punktus pokalbio metu.
- Sesijos pabaigoje galite kartu peržvelgti užrašus ir įvertinti, ar buvo neaiškių arba sudėtingų dalykų.

Apibendrinkite tai, ką pasakėte, ir patikrinkite

- Pasibaigus pokalbiui arba po specialios informacijos dalies galite apibendrinti tai, ką sakėte, dar kartą pabrėždami pagrindinius punktus, ir paklausti, ar prašytojas suprato, ką pasakėte.

Užduokite tikrinamąjį klausimą	▪ Netikrindami auditorijos žinių, galite užduoti tikslesnį klausimą, kad įvertintumėte, ar buvo suprastas konkretus punktas. Apsvarstykite galimybę paklausti „ar galite pasakyti, kur jums reikia būti?“, kai tik paaiškinsite informaciją apie būsimą susitikimą.
Leiskite jiems pakartoti savais žodžiais	▪ Galite savo auditorijos paprašyti pakartoti tai, ką pasakėte, savais žodžiais. ▪ Taip galėsite nustatyti, ar yra nesuprastos informacijos arba ar prašytojas praleido svarbią informaciją. ▪ Šis metodas taip pat leis jūsų auditorijai geriau prisiminti, ką sakėte.
Suteikite galimybę užduoti klausimų	▪ Paklauskite prašytojo, ar jis turi klausimų. Jei aktyviai prašytojo klausite, ar jis turi klausimų, iš karto parodysite, kad jums įdomi jo reakcija ir klausimai, taip pat sužinosite, kas jam kelia didžiausią nerimą.

Venkite prašytojo klausti, ar jus suprato, tik pateikę visą informaciją. Gali būti sudėtinga grįžti prie tam tikro punkto ir prašytojas gali nedrįsti jums pasakyti, kad nesuprato, ką pasakėte, po to, kai pateikėte ilgoką paaiškinimą. Todėl **padalykite savo pranešimą į segmentus ir po kiekvieno segmento paklauskite, ar jūsų auditorija suprato, ką pasakėte.** Taip pat sesijos pabaigoje skirkite laiko prašytojo klausimams.

2.3.2. Auditorijos grįžtamasis ryšys

Tai, ar jūsų auditorija suprato ką tik pateiktą informaciją, galite patikrinti įvairių formų grįžtamuoju ryšiu, kuris yra mažiau akivaizdus nei atsakymas, kurį gaunate uždavę klausimą, ar prašytojas jus suprato. Tiek žodinės, tiek nežodinės jūsų auditorijos reakcijos rodo, į ką turėtumėte atkreipti dėmesį.

Žodinis grįžtamasis ryšys

Nors prašytojas gali sąžiningai atsakyti „taip“, kai jo klausite, ar suprato, ką paaiškinote, yra daug priežasčių, dėl kurių jis gali pasakyti „taip“, net jeigu iš tiesų jūsų nesuprato. Taip nutinka, nes prašytojas gali:

- **drovėtis;**
- pasirodyti drovus, nes **yra pripratęs prie ne tokių tiesioginių bendravimo formų;**
- dvejoti prieš paklausdamas, nes **jus vertina kaip valdžios atstovą;**
- bijoti jums pasakyti, kad nesuprato, nes **nenori, kad kiti manytų, jog jis klysta;**
- **galvoti, kad suprato** jūsų pateiktą informaciją, nors iš tiesų nesuprato;
- **būti supratęs dalį informacijos, bet ne visą;**
- jaustis **pavargęs** ir sakyti „taip“, kad greičiau baigtųsi informacijos teikimo sesija.

Nežodinis grįžtamasis ryšys

Bendraudami su kitais žmonėmis, naudojate ir žodinius, ir nežodinius ženklus. Dėl išsamesnės informacijos šia tema žr. [2.1.4 skirsnyje „Nežodinis bendravimas“](#). Galite atkreipti dėmesį į nežodinius ženklus, kuriais prašytojas (nesąmoningai) siunčia jums signalą, kad nesuprato, ką pasakėte. Pagalvokite apie šiuos signalus:

- **veido išraiškas**, pvz., raukymąsi ar žiovulį;
- **žvalgymąsi po kambarį** arba spoksojimą;
- **pasikeitusią nuotaiką** arba pasikeitusį balso toną;
- **sukryžiuotas rankas**;
- **purtomą galvą**.

Žr. [2.3.1 skirsnyje „Tikrinimo metodai“](#), kuriame pateikta papildomų įžvalgų dėl prašytojo supratimo.

Bendraudami su prašytoju galite susidurti su įvairia skleidžiama klaidinga informacija, ypač Dublino procedūros srityje. Svarbu ją paneigti, bet taip pat svarbu tai padaryti taktiškai.

Nesakykite tiesiai, kad prašytojas neteisis, tai gali sustiprinti jau prašytojo jaučiamą nepasitikėjimą. Geriau paprašykite jo paaiškinti, ką jis mano apie reglamentą „Dublinas III“, arba paskatinkite paaiškinti, ką jis girdėjo apie reglamentą „Dublinas III“ (jo aspektą). Tada **pabandykite paneigti klaidingą informaciją, paaiškindami tikrąją padėtį arba procedūrą**, ir pasistenkite pagrįsti tai, ką sakote, pateikdami informacinę medžiagą, pvz., lankstinuką, žemėlapią ar kitų formų pagalbinę medžiagą.

2.3.3. Tolesni veiksmai

Net užbaigus teikti informaciją, gali praversti tolesni veiksmai, kuriais užtikrinama, kad auditorija suprastų jūsų pranešimą. Apsvarstykite, pavyzdžiui, šiuos punktus.

**Būkite aktyvūs
ir susisiekite su
prašytoju**

- Užbaigę sesiją, galite nuspręsti susisiekti su prašytoju ir paklausti, ar yra neaptartų klausimų, taip pat dar kartą paaiškinti kai kurią esminę informaciją ir įsitikinti, ar jis suprato.
- Dublino procedūros atveju tai gali būti naudinga dėl terminų, kurie taikomi tam tikruose procedūros etapuose.
- Aktyvus bendravimas su pažeidžiamais prašytojais visų pirma gali padėti sumažinti nerimą dėl procedūros.

**Prašykite kitų
pagalbos**

- Pažeidžiamiesiems prašytojams ir kitiems prašytojams gali būti sunku jumis pasitikėti, ypač gali praversti asmens, kuriuo jie pasitiki, pagalba, šiam pakartojant tai, ką paaiškinote.
- Galite prašyti pilietinės visuomenės organizacijos (PVO) jums padėti arba kito prašytojo iš jų socialinio rato pakartoti jūsų pagrindinį (-ius) pranešimą (-us) supratimui užtikrinti.
- Tai ypač svarbu terminų ir jų laikymosi atveju, pvz., kai laukiama perdavimo pagal Dublino procedūrą.

**Pateikite rašytinę
santrauką**

- Baigę teikti informaciją, galite pateikti trumpą rašytinę santrauką ir (arba) į ją įtraukti piktogramas, kurios padėtų prašytojui ir toliau suprasti, ką sakėte.
- Nepamirškite paaiškinti rašytinėje santraukoje pateiktos informacijos.

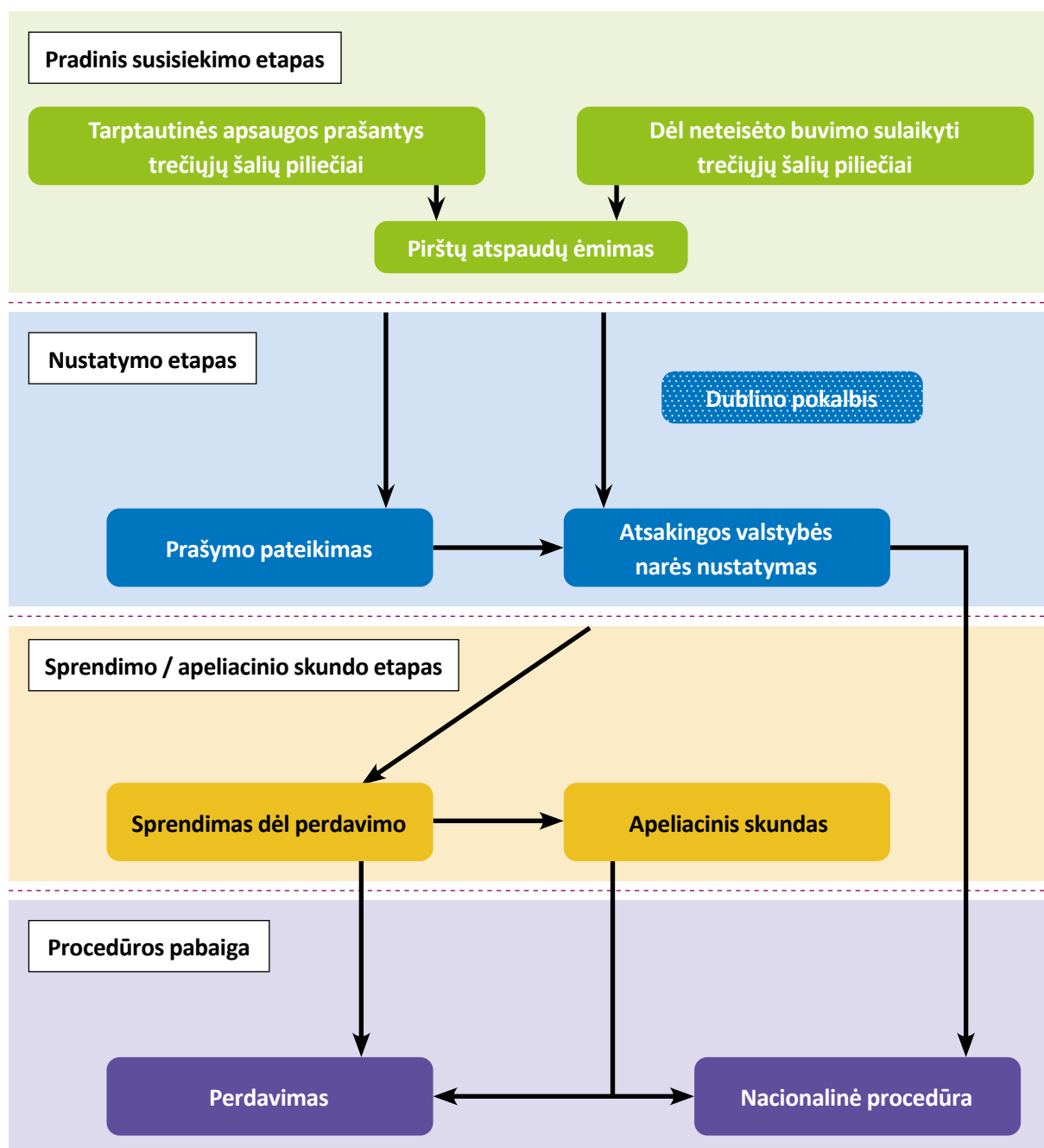
**Nurodykite kitus
šaltinius**

- Informavimo sesijos metu arba naudodami komunikacijos produktus galite visada nurodyti kitus šaltinius, kuriuose pateikta daugiau informacijos.
- Pavyzdžiui, galite turėti interneto puslapį su dažniausiai užduodamais klausimais (DUK) ir kontaktiniu adresu, kuriuo prašytojai gali kreiptis norėdami gauti daugiau informacijos ir užduoti bet kokius klausimus, kylančius vėlesniais etapais.

3. Dublino procedūros veiksmai

Šiame skyriuje nagrinėjami prašytojų informacijos poreikiai įvairiais Dublino procedūros etapais. Reikėtų pažymėti, kad procedūrų ir organizacinės sąrankos įvairiose valstybėse narėse gali skirtis ir negalima daryti prielaidos, kad jos yra vienodos. Todėl šios sąrankos gali nepavaizduoti tikslių etapų, taikomų kiekvienoje valstybėje narėje. Taip pat reikėtų pažymėti, kad nėra siekiama informaciją konkrečiomis temomis pateikti tiek vieną kartą. Informacijos kartojimas tam tikrais etapais yra svarbi dalis užtikrinant, kad prašytojai informaciją suprastų ir prisimintų.

Dublino procedūros schema

3.1. Sutikite Mahmoudą, Bakary'į, Svetlaną ir Al Hamoud šeimą

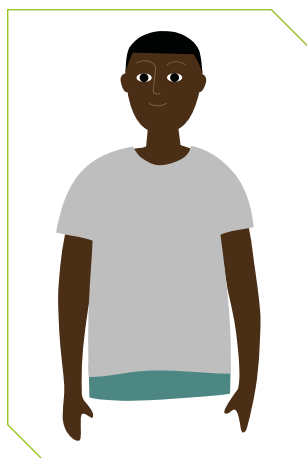
Šiame skyriuje pateiktą turinį papildė trys išgalvoti prašytojai ir išgalvotų prašytojų šeima. Šie išgalvoti prašytojai padės pavaizduoti kai kuriuos asmeninius pamąstymus, į kuriuos gali tekėti atsižvelgti, kalbant apie informacijos apie Dublino procedūrą teikimą skirtingiems prašytojams. Atkreipkite dėmesį į tai, kad šie pavyzdžiai nėra baigtinis visos teiktinos informacijos rinkinys, jais veikiau iliustruojama, į ką derėtų atkreipti dėmesį teikiant informaciją. Procedūrų veiksmas ir organizacijos nuolat keičiasi, todėl pavyzdžiais taip pat nesiekama pateikti tikslių skirtingose valstybėse narėse taikomų procedūrų aprašymų.

Mahmoudas

Mahmoudas yra penkiolikmetis iš Afganistano. Jis išvyko iš savo gimtosios šalies dėl joje vykstančio konflikto ir nori lankyti mokyklą Europoje. Jis atvyko į Bulgariją iš Turkijos, neteisėtai kirtęs sausumos sieną. Jis keliauja į Europą kartu su maža draugų, kuriuos sutiko pakeliui, grupe ir nori pasiekti savo dėdę, gyvenantį Norvegijoje.

Bakary'is

Bakary'ui yra 32 metai, jis kilęs iš mažo kaimelio Dramblio Kaulo Krante. Neseniai neteko mechaniko darbo. Neturėdamas galimybių pragyventi ir neturėdamas šeimos, kuri galėtų padėti, Bakary'is nemato ateities savo šalyje ir trokšta geresnės ateities Europoje. Jis laivu iš Libijos keliavo į Italiją, į ją pateko neteisėtai. Toliau keliavo į Austriją, ten pateikė tarptautinės apsaugos prašymą. Dabar Bakary'is yra Šveicarijoje, šios šalies valdžios institucijos jį sulaikė dėl neteisėto buvimo šalyje. Šiuo metu jis gydomas dėl sunkios astmos.

Al Hamoud šeima

Al Hamoud šeima ieško prieglobsčio dėl Sirijoje vykstančio civilinio karo. Tėvas Tariqas buvo ūkininkas prie Alepo, o žmona Fatima buvo namų šeimininkė. Tariqas šiek tiek skaito, o Fatima nemoka nei skaityti, nei rašyti. Jie turi du vaikus, 5 metų sūnų vardu Samiras ir 15 metų dukrą vardu Amira. Jie ką tik iš Turkijos atvyko į Kiprą.

Svetlana

Svetlanai yra 56 metai, ji kilusi iš Minsko (Baltarusija), ten dirbo architekto. Iš Baltarusijos ji išvyko bijodama, kad policija ją suims dėl dalyvavimo demonstracijose prieš vyriausybę.

Turėdama turistinę vizą ji atvyko į Lenkiją, ketindama prašyti tarptautinės apsaugos. Jos mama keletą metų gyvena Vokietijoje ir dėl neseniai patirto insulto turi sunkią negalią.

3.2. Pirmą kartą susisiekus teikiama informacija

Yra daug skirtingų pareigūnų, kuriems tenka pirmą kartą susitikti su trečiosios šalies piliečiu ar asmeniu be pilietybės, kuriems gali būti taikomas reglamentas „Dublinas III“, kategorijų. Gali būti, kad atitinkamas asmuo ką tik atvyko į ES prašyti tarptautinės apsaugos arba jis buvo sulaikytas dėl tam tikros trukmės neteisėto buvimo skirtingose valstybėse narėse, kuriose galėjo būti prašęs tarptautinės apsaugos arba būti jos neprašęs.

Reglamentas „Dublinas III“ gali būti taikomas visiems trečiųjų šalių piliečiams ir asmenims be pilietybės, kurie prašo tarptautinės apsaugos, taip pat trečiųjų šalių piliečiams ir asmenims be pilietybės, kurie buvo sulaikyti dėl neteisėto buvimo tam tikroje valstybėje narėje, tačiau yra teikę tarptautinės apsaugos prašymą kitoje valstybėje narėje.

Todėl svarbu, kad informacija apie Dublino procedūrą jiems būtų suteikta ankstyvajame etape.

3.2.1. Dėl neteisėto buvimo sulaikyti asmenys

Šiais atvejais svarbu trečiosios šalies piliečiui ar asmeniui be pilietybės pranešti apie jo padėtį ir kitus veiksmus, kurių imsis valdžios institucijos. Jei yra požymių, kad asmuo gali norėti prašyti tarptautinės apsaugos, jam reikėtų pateikti svarbią informaciją apie tai, kaip tai daryti ir kaip galima pasinaudoti nepriklausoma teisine pagalba.

Jei asmuo nenori prašyti tarptautinės apsaugos valstybėje narėje, kurioje tuo metu yra, jam vis tiek gali būti taikomas reglamentas „Dublinas III“, jei jis yra pateikęs tarptautinės apsaugos prašymą kitoje valstybėje narėje.

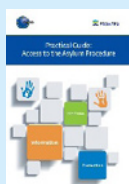
3.2.2. Tarptautinės apsaugos prašantys asmenys

Tais atvejais, kai trečiosios šalies pilietis nurodo, kad norėtų prašyti tarptautinės apsaugos, valstybių narių taikomos procedūros skiriasi. Kai kuriose valstybėse narėse prašymas registruojamas ir teikiamas beveik iš karto, o kitose nuo šio momento iki prašymo pateikimo dienos gali praeiti tam tikras laikotarpis.

Reglamento „Dublinas III“ 20 straipsnio 2 dalis

Visada pravartu prašytojui kuo anksčiau pateikti tam tikros bazinės informacijos apie Dublino procedūrą, ypač jei oficiali prašymo registracija ir teikimas vyksta ne tuo pačiu metu.

EASO praktinės gairės: teisė pasinaudoti prieglobsčio procedūra

Daugiau informacijos apie prašymo sudarymo, registracijos ir teikimo skirtumus rasite EASO praktinėse gairėse dėl teisės pasinaudoti prieglobsčio procedūra (p. 4) [čia](#).

3.2.3. Pirmą kartą susisiekus teikiama pagrindinė informacija

Net prieš teikiant prašymą praverčia tam tikra **bazinė informacija apie Dublino sistemą ir BEPS**. Šiame etape derėtų prašytojui paaiškinti, kad reglamente „Dublinas III“ yra nustatyti kriterijai ir mechanizmai, pagal kuriuos nustatoma, **kuri valstybė narė privalo** nagrinėti jo prašymą, ir kad prašytojas negali rinktis valstybės narės, kuri bus už tai atsakinga.

Taip pat būtų gerai prašytojui paaiškinti, kad **visos valstybės narės privalo laikytis ES lygmeniu sutartų taisyklių arba taikyti panašias nacionalines taisykles**, susijusias su prašytojo teisėmis dėl tokių dalykų kaip apgyvendinimas ir kiti baziniai poreikiai, taip pat su prašytojo pareigomis susijusias taisykles. Prašytojui paaiškinkite, jog **svarbu, kad jis bendradarbiautų** su valdžios institucijomis ir kad dokumentų slėpimas ar gadinimas nepadės vykdyti procedūros ir nepadės prašytojui išvengti nustatymo proceso. Pasitikėjimą stiprins ir prašytojų informavimas apie jų **teisę pasinaudoti NVO, vertimo žodžių paslaugomis** ir kt.

Ankstyvas prašytojų informavimas apie reglamente „Dublinas III“ išdėstytas šeimos vientisumo nuostatas **gali padėti užtikrinti, kad prašytojai pateiktų reikiamų įrodymų arba netiesioginių įrodymų apie šeimos ryšius, kurie gali lemti šeimos susijungimą**. Prašytojui praneškite, kad jei jis turi šeimos narių, kurie yra

tam tikroje valstybėje narėje, prašytojui su šeima sujungti gali būti taikomas reglamentas „Dublinas III“. Taip pat galima paaiškinti, kas pagal reglamentą „Dublinas III“ laikoma šeimos nariu, o nelydimo nepilnamečio atveju – giminaičiu (žr. [II priedą „Šeimos susijungimo galimybės“](#)), ir kad abi norinčios susijungti šalys turi pateikti sutikimą raštu. Praneškite apie prašytojų galimybę susijungti su konkrečiais asmenimis, jei jie yra nuo tų asmenų priklausomi arba jei atitinkami asmenys priklauso nuo prašytojo pagalbos (žr. [1.9 skyrių „Priklausomumas ir diskrecinės išlygos“](#)).

Taip pat turėtumėte pranešti prašytojui, kad tuo atveju, **jei jis neturi šeimos narių kitose valstybėse narėse**, atsakinga šalis gali būti nustatoma pagal išduotą leidimą gyventi šalyje, vizą, kirstą sieną ar buvimą konkrečioje šalyje. Jei jie turi kokių nors dokumentų ar elementų, kurie gali būti naudojami kaip atvykimo, buvimo ar gyvenimo šalyje įrodymai, jie turėtų juos surinkti ir pateikti valdžios institucijoms.

Jei prašytojas yra vaikas, turėtumėte jam pranešti, kad taikydamos reglamentą „Dublinas III“ valstybės narės pirmiausia paaiskina vaiko interesus ir kad nelydimas nepilnametis turi teisę būti atstovaujamas. Jei prašytojas yra pažeidžiamas, praneškite jam, kad jis turi teisę gauti konkrečią apsaugą ir garantijas, taip pat kaip jomis pasinaudoti.

Atkreipkite dėmesį, kad tai, kaip prisitaikote prie situacijos, kurios metu teikiate informaciją, gali turėti didelės įtakos rezultatams. Daugiau informacijos apie metodiką pateikta [2 skyriuje „Informacijos teikimo metodikos“](#).

Atminkite

- Informaciją apie Dublino procedūrą teikite kuo anksčiau
- Pabrėžkite, kad visoms valstybėms narėms taikomos ES lygmeniu sutartos taisyklės arba jose taikomos panašios nacionalinės taisyklės
- Prašytojui praneškite, kad jis turi teises ir pareigas, taip pat svarbu, kad jis surinktų ir pateiktų įrodymus apie šeimos narius bei giminaičius, kurie yra kitose valstybėse narėse
- Jei prašytojas yra pažeidžiamas asmuo, praneškite jam apie konkrečią apsaugą ir garantijas, kurios gali būti taikomos; pavyzdžiui, jei tai yra vaikas, praneškite apie vaiko interesus ir tai, kad nelydimam nepilnamečiui bus skirtas atstovas

Svetlana

Atvykusi į Varšuvą, Svetlana praneša valdžios institucijoms, kad norėtų prašyti tarptautinės apsaugos.

Pateikite bendrąją informaciją apie prieglobstį ir Dublino procedūrą

- Kaip oro uosto imigracijos pareigūnas informuojate Svetlaną apie prieglobsčio procedūrą ir paaiškinate, kad yra įdiegta Dublino procedūra vadinama Europos Sąjungos sistema, naudojama nustatant, kuri valstybė narė nagrinės jos tarptautinės apsaugos prašymą.
- Teikiate bendrąją informaciją apie tarptautinės apsaugos prašytojų teises, įskaitant jos teisę gauti apgyvendinimą, teisinę pagalbą, teisę naudotis NVO, vertėjų žodžiu paslaugomis ir kt.
- Paaiškinate, kad ji negali pasirinkti šalies, kurioje bus nagrinėjamas jos prašymas. Tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimo proceso metu visos valstybės narės vadovaujasi panašiomis taisyklėmis ir per procedūrą taiko vienodas apsaugos priemones.

Pasiteiraukite dėl šeimos narių arba galimo priklausomumo ryšio

- Svetlanos paklausiate, ar yra bet kokių galimų su pažeidžiamumu susijusių dalykų, taip pat ar kitose valstybėse narėse yra jos šeimos narių ar giminių, arba ar yra bet kokių giminių ar šeimos narių, kuriuos reikia prižiūrėti.
- Šeimos narys yra jos sutuoktinis arba nepilnamečiai vaikai. Jei jos šeimos narių yra ES arba Norvegijoje, Islandijoje, Šveicarijoje ar Lichtenšteine, ji gali būti su jais sujungta. Paaiškinate jai, kad dėl tos priežasties svarbu, kad ji pateiktų visą informaciją, kad valdžios institucijos galėtų nustatyti jos šeimos narių buvimo vietą. Taip pat ji turi pateikti sutikimą raštu.

Valdykite lūkesčius: informuokite apie kitus etapus

- Svetlana jums pasako, kad jos mama yra Vokietijoje ir ją reikia prižiūrėti, nes ji patyrė insultą ir dabar yra neįgali.
- Paaiškinate Svetlanai, kad jos bus paprašyta pateikti daugiau informacijos apie jų santykius, taip pat jos bus paprašyta pateikti jų santykius įrodančius dokumentus arba bet kokią informaciją ar dokumentą apie jos motinos padėtį. Paaiškinate Svetlanai, kad ji taip pat turi pateikti informaciją apie priklausomumo ryšį – kaip mama priklauso nuo Svetlanos globos.
- Taip pat Svetlanai paaiškinate procedūrai taikomus terminus ir pranešate, kad procedūra gali trukti kelis mėnesius.

Paaiškinkite prašytojo pareigas

- Pasakote Svetlanai, kad ji turėtų likti Lenkijoje. Kadangi į Europą ji atvyko turėdama vizą ir Lenkijoje prašo tarptautinės apsaugos, tikėtina, kad, jei paprašius tarptautinės apsaugos kitoje šalyje, ji bus išsiųsta į Lenkiją.

Perduokite tinkamą lankstinuką

- Svetlanai duodate lankstinuką pavadinimu *Paprašiau prieglobsčio ES – kuri šalis nagrinės mano prašymą?*, kuriame išdėstyta visa minėta informacija ir nurodyta, kur prireikus galima kreiptis, norint gauti pagalbos iš UNHCR, TMO ar NVO.

Mahmoudas

Mahmoudas atvyko į Bulgariją ir sako, kad nori prašyti tarptautinės apsaugos. Esate Bulgarijos pasienio policijos pareigūnas. Mahmoudui paskiriamas atstovas.

Paskiriamas atstovas

- Mahmoudui paaiškinate, kad jam paskirtas atstovas arba globėjas, kuris jam padės procedūros metu, nes jis yra vaikas.
- Atstovas pasirūpins, kad visada būtų paisoma Mahmoudo interesų. Tai reiškia, kad jis visada bus saugioje ir ramioje vietoje, bus išklausytas, ir svarbu tai, kad jis visada dalytųsi savo mintimis su atstovu arba priėmimo centro darbuotojais. Svarbiausia, kad jis gerai jaustųsi, galėtų būti su kitais vaikais, pvz., su draugais, taip pat mokytis.

Pasiteiraukite, ar yra šeimos narių valstybėse narėse

- Klausiate Mahmoudo, ar jis turi šeimos narių bet kurioje valstybėje narėje arba Norvegijoje, Islandijoje, Šveicarijoje ar Lichtenšteine.
- Paaiškinate, kad jei ES gyvena kurie nors jo šeimos nariai, broliai (seserys) ar giminaičiai, svarbu, kad jis tai pasakytų, nes jis gali susitikti su tuo asmeniu. Dėl šios priežasties svarbu pateikti šio asmens duomenis ir pasakyti, kur jis gyvena, kad valdžios institucijos galėtų su juo susisiekti.
- Paaiškinate, kad jis galėtų susitikti su šeimos nariais ar giminaičiais tik tuo atveju, jei manoma, kad tai atitiktų jo interesus.

Valdykite lūkesčius: kiti etapai

- Mahmoudas pasako, kad Norvegijoje gyvena jo dėdė. Užregistravę šią informaciją, paaiškinate Mahmoudui, kad jam bus užduota daugiau klausimų apie dėdę, taip pat svarbu, kad jis viską papasakotų pareigūnams, nes jie gali padėti Mahmoudui greitai susitikti su dėde.

Paaiškinkite prašytojo teises ir pareigas

- Svarbu, kad Mahmoudas liktų šalyje, nes išvykti gali būti pavojinga. Taip pat patikinate, kad valdžios institucijos ir atstovas darys viską, kad Mahmoudas galėtų susitikti su dėde Norvegijoje, bet kol bus baigta procedūra, jis turėtų likti Bulgarijoje.
- Taip pat paaiškinate teises, kuriomis Mahmoudas gali naudotis (pvz., turėti atstovą, būti apgyvendintas ir kt.).

Perduokite tinkamą lankstinuką

- Mahmoudui duodate lankstinuką apie *Vaikus, kurie prašo tarptautinės apsaugos*, kuriame išdėstyta visa jūsų minėta informacija ir nurodyta, kur galima kreiptis, norint gauti pagalbos iš socialinių tarnybų, UNHCR, TMO ar NVO.
- Taip pat kopiją duodate Mahmoudo atstovui.

3.3. Informacijos teikimas imant pirštų atspaudus

EURODAC II reglamento 29 straipsnis

Kai 14 metų amžiaus ar vyresnis trečiosios šalies pilietis ar asmuo be pilietybės prašo tarptautinės apsaugos arba yra sulaikomas dėl neteisėto išorės sienos kirtimo, arba nustatoma, kad jis neteisėtai gyvena valstybės narės teritorijoje, valdžios institucijos ima tokio asmens pirštų atspaudus.

Šiuo atveju pirštų atspaudų ėmimas reglamentuojamas EURODAC II reglamentu, kuriame taip pat nustatyta informacija, kurią tokiais atvejais turi teikti valdžios institucijos, ir minimalūs jos teikimo standartai.

Lankstinuką parengė ES pagrindinių teisių agentūra

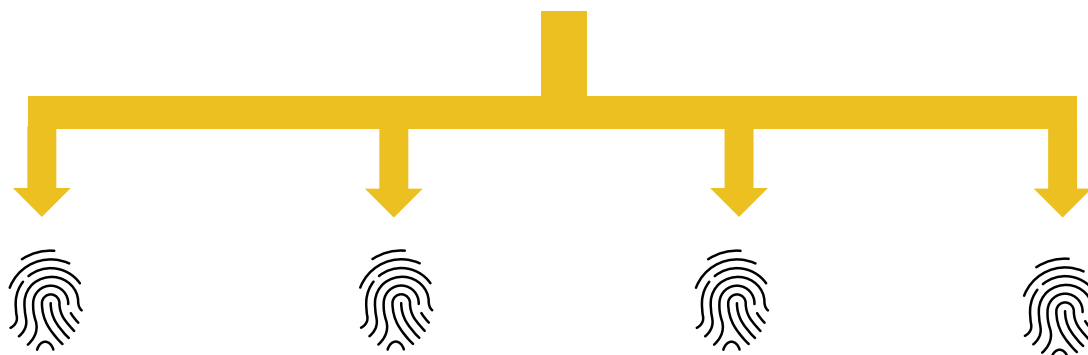

2019 m. Pagrindinių teisių agentūra (FRA) parengė lankstinuką pavadinimu **Teisė gauti informaciją. Valdžios institucijų vadovas dėl pirštų atspaudų ėmimo EURODAC tikslais**, kad padėtų pareigūnams ir institucijoms suprantamai ir lengvai prieinamu būdu informuoti tarptautinės apsaugos prašytojus ir migrantus apie jų pirštų atspaudų tvarkymą EURODAC sistemoje.

Lankstinuke nurodyta, kokia informacija turėtų būti pateikta prašytojui, kaip ją teikti, ir nurodyta specialių rekomendacijų, kaip informuoti vaikus.

Lankstinuką galima peržiūrėti ir atsisiųsti paspaudus šią [nuorodą](#).

Taikytina ES teisė dėl teisės gauti informaciją tvarkant biometrinius duomenis EURODAC sistemoje

Teisė gauti informaciją
(EURODAC 29 straipsnis;
BDAR 12 straipsnis)

Teisė susipažinti
(Chartijos 8 straipsnio
2 dalis; EURODAC
29 straipsnis; BDAR
15 straipsnis)

**Teisė taisyti
ir trinti duomenis**
(Chartijos 8 straipsnio
2 dalis; EURODAC
29 straipsnis; BDAR
15 straipsnis)

**Teisė į gerą
administravimą**
(Chartijos 8 straipsnio
2 dalis; EURODAC
29 straipsnis; BDAR
15 straipsnis)

Šaltinis: FRA, [Teisė gauti informaciją. Valdžios institucijų vadovas dėl pirštų atspaudų ėmimo EURODAC sistemos tikslais](#), 2019 m. gruodžio 19 d.

Tarptautinės apsaugos prašytojų atveju ir trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės, kurie buvo sulaikyti dėl neteisėto išorės sienos kirtimo, atveju informacija apie pirštų atspaudų ėmimą turėtų būti pateikta jų ėmimo metu. Jei buvo nustatyta, kad asmuo neteisėtai yra šalies teritorijoje, informacija turi būti pateikta ne vėliau kaip duomenų, kurie yra susiję su tuo asmeniu, perdavimo į centrinę sistemą momentu.

Prašytojų, trečiųjų šalių piliečių ir asmenų be pilietybės, kurie, kaip nustatyta, neteisėtai yra valstybių narių teritorijoje, pirštų atspaudai ne visada imami, tai priklauso nuo to, kaip sudaryta nacionalinė procedūra. Dėl tam tikrų priežasčių prašytojų pirštų atspaudų ėmimą galima atidėti arba pratęsti ir, pavyzdžiui, imti vėlesniame etape.

Informacija apie pirštų atspaudų ėmimą turi būti:

- aiški, skaidri, suprantama ir pateikta lengvai prieinamu formatu;
- parašyta aiškia ir paprasta kalba, pritaikyta pažeidžiamų asmenų, tokių kaip vaikai, poreikiams;
- prireikus suteikta žodžiui;
- pateikta kalba, kurią prašytojas supranta arba, kaip pagrįstai tikimasi, turi suprasti.

3.3.1. Pagrindinė teiktina informacija apie pirštų atspaudų ėmimą

EURODAC II reglamento 9 straipsnis

Prieš pradėdami imti pirštų atspaudus, **įsitikinkite, ar prašytojas supranta, kas yra pirštų atspaudas**, kad mes visi turime unikalius pirštų atspaudus ir kad jų nuotraukos gali būti naudojamos mūsų tapatybei nustatyti. Turėtumėte informuoti prašytoją, kad pirštų atspaudus imti **privaloma 14 metų ar vyresniems asmenims**, kurie valstybėse narėse prašo tarptautinės apsaugos, yra sulaikyti dėl neteisėto sienos kirtimo arba yra nustatyta, kad jie neteisėtai yra valstybių narių teritorijoje. Taip pat turėtumėte informuoti prašytoją, kad pirštų atspaudai turi būti paimti ir patikrinti net ir tuo atveju, kai kitoje valstybėje narėje prašytojas turi šeimą ar giminaičių, su kuriais nori susijungti.

Svarbu, kad prašytojas suprastų, kas bus daroma su jų pirštų atspaudais. Praneškite prašytojui, kad **jo pirštų atspaudai bus persiųsti į pirštų atspaudų duomenų bazę, vadinamą EURODAC**. Prašytojui turėtų būti pranešta, kad EURODAC yra ES pirštų atspaudų duomenų bazė, valstybėms narėms sudaranti sąlygas palyginti tarptautinės apsaugos prašytojų ir asmenų, kurie, kaip nustatyta, neteisėtai yra valstybių narių teritorijoje, pirštų atspaudus. Taip valstybėms narėms lengviau nustatyti, kuri šalis turėtų būti atsakinga už prašymo nagrinėjimą.

Paaiškinkite, kad **pirštų atspaudus patikrins valdžios institucijos, kad sužinotų, ar prašytojas yra anksčiau prašęs tarptautinės apsaugos, arba ar prašytojo pirštų atspaudai buvo paimti pasienyje**. Pirštų atspaudai gali būti patikrinti ir Vizų informacinėje sistemoje (VIS) – duomenų bazėje, kurioje yra informacija apie Šengeno erdvėje išduotas vizas.

Praneškite prašytojui, kad **bus saugomi visų jo pirštų atspaudai, informacija apie jo lytį, šalį, kurioje paimti pirštų atspaudai, ir (jei taikoma) jo prašymo sudarymo vietą ir datą**. Jei jis prašė tarptautinės apsaugos, pirštų atspaudai bus saugomi 10 metų. Jei prašytojo pirštų atspaudai paimti jam neteisėtai atvykus į šalį, jie bus saugomi 18 mėnesių. Praėjus šiam laikotarpiui sistema duomenis ištrina automatiškai. Jei nustatyta, kad asmenys neteisėtai yra teritorijoje, duomenys nebus saugomi.

Taip pat turėtumėte prašytojui pranešti, kad **su jo duomenimis gali susipažinti valdžios institucijos**, nustatančios, kuri valstybė narė bus atsakinga už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, ir, taikant griežtas sąlygas, policija bei Europos policijos biuras (Europolas), jei jie tiria sunkius nusikaltimus. Taip pat turėtumėte prašytojui pranešti, kad **ta informacija niekada nebus dalijamasi su jo kilmės šalimi**.

Galiausiai, prašytojui turėtų būti pranešta apie jo **teisę susipažinti** su duomenimis, **gauti jų kopiją**, taip pat **taisyti ir (arba) trinti** duomenis, jei yra klaidų. Taip pat informuokite prašytoją apie tai, kaip jis gali šiomis teisėmis pasinaudoti jūsų šalyje.

Teikdami informaciją, apsvarstykite galimybę kalbėti glaustai ir naudoti pagalbinių medžiagą, žr. daugiau informacijos apie metodiką [2 skyriuje „Informacijos teikimo metodikos“](#).

Geroji patirtis

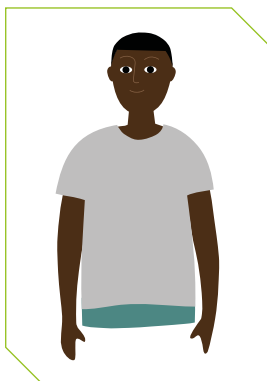
Prašytojui duota EURODAC duomenų kopija padės jam naudotis teise susipažinti su informacija ir prireikus teise trinti ir taisyti duomenis. Prašytojui paaiškinkite, kad tai nėra jo tarptautinės apsaugos prašymo kopija.

Geroji patirtis

Kai imami trečiųjų šalių piliečių pirštų atspaudai dėl neteisėto išorės sienos kirtimo, būtinai tuos asmenis informuokite, kad jei vėliau jie nuspręs prašyti tarptautinės apsaugos kitoje valstybėje narėje, jie gali būti grąžinti į jūsų valstybę narę, kad būtų nagrinėjamas jų prašymas, net jeigu jūsų valstybėje narėje jie neprašė tarptautinės apsaugos.

Atminkite

- Įsitikinkite, kad asmuo supranta, kas yra pirštų atspaudas
- Įsitikinkite, kad asmuo supranta, kad pirštų atspaudai bus saugomi Europos duomenų bazėje
- Jei byla susijusi su asmeniu, kurio pirštų atspaudai paimti dėl neteisėto išorės sienos kirtimo, paaiškinkite, kad jo pirštų atspaudai bus saugomi net ir tuo atveju, jei jis (dar) nepateikė tarptautinės apsaugos prašymo
- Prašytojui paaiškinkite, kad jo pirštų atspaudus patikrins kitų valstybių narių valdžios institucijos, jei ten jis prašys apsaugos
- Informuokite apie duomenų saugojimo trukmę ir prašytojo teises, susijusias su duomenų apsauga

Bakary'is

Bakary'is yra sulaikytas Šveicarijoje dėl neteisėto buvimo šalyje. Vykdydami imigracijos policijos pareigūno funkcijas paimate jo pirštų atspaudus ir atliekate paiešką EURODAC sistemoje, norėdami patikrinti, ar Bakary'is yra teikęs tarptautinės apsaugos prašymą kitoje valstybėje narėje.

Pateikite informacijos apie pirštų atspaudų ėmimą ir EURODAC

- Norėdami nustatyti Bakary'io tapatybę, paimate jo pirštų atspaudus ir atliekate paiešką EURODAC sistemoje, norėdami patikrinti, ar Bakary'is yra teikęs tarptautinės apsaugos prašymą kitoje valstybėje narėje. Imdami Bakary'io pirštų atspaudus, paaiškinate, kad tai daryti privaloma 14 metų ir vyresniems asmenims.
- Taip pat paaiškinate, kad pirštų atspaudai bus persiųsti į pirštų atspaudų duomenų bazę, vadinamą EURODAC. Valstybės narės gali patikrinti asmenų, kurie yra sulaikyti valstybėje narėje, pirštų atspaudus, tikrindamos, ar asmuo jau yra žinomas kitos valstybės narės valdžios institucijoms. Taip valstybėms narėms lengviau nustatyti, kuri valstybė narė turi nagrinėti tarptautinės apsaugos prašymą.

Informuokite apie paiešką EURODAC sistemoje

- Taip pat Bakary'iui paaiškinate, kad šios paieškos EURODAC sistemoje metu jo pirštų atspaudai nėra registruojami sistemoje, tačiau paieška gali parodyti, ar jis yra prašęs tarptautinės apsaugos kitoje valstybėje narėje.

Informuokite apie Dublino procedūrą

- EURODAC paieškos rezultatas parodo, kad prieš kelis mėnesius Bakary'is prašė tarptautinės apsaugos Austrijoje. Informuojate Bakary'į apie EURODAC paieškos rezultatą ir pasakote, kad jo bus klausiama apie buvimą Austrijoje.
- Paaiškinate jam, kad dėl to, jog valstybėje narėje jis prašė tarptautinės apsaugos, Šveicarija gali su šia šalimi susisiekti ir pateikti užklausą dėl šios procedūros. Todėl ji gali būti perduotas Austrijai, kad procedūra būtų užbaigta. Jis taip pat informuojamas, kad jo byla bus perduota Šveicarijos Dublino skyriui ir Šveicarijos valdžios institucijos gali pradėti konsultuotis su Austrija, kad nustatytų, ar Austrija turėtų nagrinėti jo bylą.

Informuojate apie teisę pateikti tarptautinės apsaugos prašymą

- Informuojate Bakary'į, kad panorėjęs jis gali prašyti tarptautinės apsaugos Šveicarijoje. Bakary'iui paaiškinta, kad net tuo atveju, jei jis pateiks prašymą Šveicarijoje, jis vis tiek gali būti perduotas už jo prašymą atsakingai valstybei narei.

Perduokite tinkamą lankstinuką

- Bakary'iui duodate lankstinuką apie *Informaciją, skirtą trečiųjų šalių piliečiams ir asmenims be pilietybės, kurie, kaip nustatyta, neteisėtai yra valstybėje narėje.*

Al Hamoud šeima

Atvykusi į Kiprą Al Hamoud šeima nori Kipro valdžios institucijoms pateikti tarptautinės apsaugos prašymą. Kaip prieglobsčio biure dirbantis atsakingas pareigūnas paaiškinate Al Hamoud šeimai, kad bus imami jos narių pirštų atspaudai.

Pateikite informacijos apie pirštų atspaudų ėmimą

- Pasakote jiems, kad kiekvienas asmuo turi unikalius pirštų atspaudus ir jų nuotraukos gali būti naudojamos mūsų tapatybei nustatyti. Privaloma paimti vyresnių nei 14 metų asmenų pirštų atspaudus, todėl bus imami Tariqo, Fatimos ir Amiros pirštų atspaudai.
- Paaiškinate jiems, kad Samiras yra mažas vaikas, todėl jo pirštų atspaudai nebus imami.
- Pirštų atspaudų ėmimo procedūra nėra skausminga ir žalinga, ji ilgai neužtruks.

Informuokite apie EURODAC

- Pirštų atspaudai bus saugomi nacionalinėje duomenų bazėje, taip pat jie bus siunčiami į Europos centrinę duomenų bazę, vadinamą EURODAC. EURODAC yra ES pirštų atspaudų duomenų bazė, kurioje valstybės narės gali palyginti tarptautinės apsaugos prašytojų pirštų atspaudus, kad būtų galima lengviau nustatyti, kuri valstybė narė yra atsakinga už asmens prašymo nagrinėjimą.

Paaiškinkite EURODAC paskirtį

- Atkreipkite dėmesį į tai, kad EURODAC paskirtis – teikti pagalbą, taikant Dublino procedūrą.
- EURODAC esančią informaciją gali pasiekti tik konkrečios institucijos, kad tik valstybių narių valdžios institucijos nustatytų, kuri valstybė narė turi nagrinėti tarptautinės apsaugos prašymą.

Paaiškinkite, kad duomenys saugomi EURODAC sistemoje

- EURODAC sistemoje saugoma tik būtinausia informacija: dešimt skaitmeninių pirštų atspaudų, informacija apie asmens lytį, šalį, kurioje buvo imami pirštų atspaudai, taip pat tarptautinės apsaugos prašymo pateikimo vietą ir datą. Pirštų atspaudai EURODAC sistemoje saugomi dešimt metų, o šiam laikotarpiui pasibaigus, jie bus automatiškai ištrinti.

Paaiškinkite apie galimybę susipažinti su duomenimis

- Taikant griežtas sąlygas EURODAC esančią informaciją gali matyti ir kitos valdžios institucijos, įskaitant policijos institucijas. Visais atvejais sistemoje esančia informacija niekada nebus dalijamasi su kilmės šalimi – šiuo atveju su Sirija.
- Al Hamoud šeima turi teisę susipažinti su EURODAC saugoma informacija, kuri yra su ja susijusi, ir panorėję jie gali gauti saugomos informacijos kopiją. Tačiau šis dokumentas nėra jų prieglobsčio prašymas. Jei yra klaidų, duomenys trinami arba taisomi.

Perduokite tinkamą lankstinuką

- Al Hamoud šeimai duodate lankstinuką pavadinimu *Paprašiau prieglobsčio ES – kuri šalis nagrinės mano prašymą?*, kuriame išdėstyta visa minėta informacija ir nurodyta, kur galima kreiptis pagalbos. Taip pat Fatimai, kuri nemoka skaityti, paaiškinate, kad ji gali kreiptis į organizacijas ir prašyti pagalbos. Lankstinuke nurodytas organizacijų sąrašas.

3.4. Informacijos teikimas teikiant prašymą

Reglamento „Dublinas III“ 4 straipsnis

Šiame skyriuje aptariamas registravimo pokalbis, kuris dažniausiai vyksta valstybėje narėje registruojant ir teikiant tarptautinės apsaugos prašymą. Prašytojo pirštų atspaudų ėmimas atskirai aptariamas [3.3 skirsnyje „Informacijos teikimas imant pirštų atspaudus“](#). Reglamente „Dublinas III“ taip pat numatytas konkretus Dublino pokalbis. Kai kuriose valstybėse narėse šis pokalbis derinamas su prašymo registravimu ir pateikimu. Kitose šalyse jis vyksta vėlesniame procedūros etape. Dublino pokalbis aptariamas šių praktinių gairių [3.5 skyriuje „Informacijos teikimas asmeninio pokalbio metu ir nustatant atsakingą valstybę narę“](#).

Tarptautinės apsaugos prašymą pateikęs asmenį, be abejo, reikės išsamiai informuoti apie prieglobsčio procedūrą, priėmimo sąlygas, jo teises ir pareigas ir kt. Tačiau šiose praktinėse gairėse aptariama tik su Dublino procedūra susijusi teiktina informacija. Reglamento „Dublinas III“ 4 straipsnyje nustatyta informacija, kuri turi būti pateikta prašytojui, jam pateikus prašymą. Ši informacija išdėstyta bendrojo pobūdžio lankstinukuose, kurie yra pridėti prie įgyvendinimo reglamento. Reikėtų pažymėti, kad yra paruoštas suaugusiesiems ir, atskirai, nelydimiems nepilnamečiams skirtas bendrojo pobūdžio lankstinukas ⁽²⁾.

Tarptautinės apsaugos prašymo teikimas ir reglamentas „Dublinas III“

BEPS sistemoje yra skirtumas tarp tarptautinės apsaugos prašymo užpildymo, registravimo ir pateikimo. Daugiau informacijos šia tema pateikta [EASO Praktinėse gairėse: galimybė pasinaudoti prieglobsčio procedūra](#) (p. 4). Valstybės narės savo procedūras taiko šiek tiek skirtingai, todėl svarbu susipažinti su savo valstybėje narėje taikomomis procedūromis.

Dublino procedūra prasideda prašytojui pateikus prašymą pagal reglamento „Dublinas III“ 20 straipsnio 2 dalį. Pagal šią nuostatą prašymas laikomas pateiktu, kai į atitinkamos valstybės narės kompetentingas institucijas patenka užpildyta prašytojo pateikta prašymo forma arba valdžios institucijų parengtas pranešimas. Vadovaujantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimu byloje *Mengesteab* ⁽³⁾, C-670/16, pastaroji nuostata reiškia, kad, remiantis tuo reglamentu, „tarptautinės apsaugos prašymas laikomas pateiktu, jeigu institucija, atsakinga už pareigų, kylančių pagal minėtą reglamentą, vykdymą, gauna viešosios valdžios institucijos išduotą rašytinį dokumentą, kuriuo patvirtinta, kad trečiosios valstybės pilietis paprašė tarptautinės apsaugos“. Prašymas taip pat laikomas pateiktu, jeigu ši institucija gauna tik pagrindinę tokia dokumente pateiktą informaciją, o ne patį dokumentą ar jo kopiją.

⁽²⁾ 2003 m. rugsėjo 2 d. [Tarybos reglamentas \(EB\) Nr. 1560/2003](#), nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 343/2003, nustatančio valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio vienoje iš valstybių narių pateikto prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijus ir mechanizmus, taikymo taisykles, kuris iš dalies pakeistas 2014 m. sausio 30 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 118/2014; 2014 m. sausio 30 d. [Komisijos įgyvendinimo reglamentas \(ES\) Nr. 118/2014](#), kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1560/2003, nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 343/2003, nustatančio valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio vienoje iš valstybių narių pateikto prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijus ir mechanizmus, taikymo taisykles.

⁽³⁾ 2017 m. liepos 26 d. ESTT sprendimas [Tsegezab Mengesteab / Bundesrepublik Deutschland](#), EU:C:2017:587, 76 punktas. Bylos santrauka pateikta [EASO teismų praktikos duomenų bazėje](#).

3.4.1. Pagrindinė teiktina informacija prašytojui pateikus prašymą

Reglamento „Dublinas III“ 4 straipsnyje pateikiami aiškūs nurodymai dėl informacijos, kurią reikia pateikti šiame etape. Būtinai **paaiškinkite reglamento „Dublinas III“ tikslus** ir pasekmes tuo atveju, jei kitas prašymas pateikiamas kitoje valstybėje narėje (žr. [1.10 skirsnį „Antrinio judėjimo vengimas“](#)).

Išitikinkite, ar prašytojas supranta **atsakingos valstybės narės nustatymo kriterijus** (dėl daugiau informacijos žr. [I priedą „Kontroliniai sąrašai“](#)), šių kriterijų hierarchiją ir skirtingus procedūros etapus bei jų trukmę. Taip pat turėtumėte paaiškinti **judėjimo iš vienos valstybės narės į kitą pasekmes** per atsakingos valstybės narės nustatymo ir tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimo etapus.

Turėtumėte informuoti prašytoją, kad, pateikus tarptautinės apsaugos prašymą vienoje valstybėje narėje, gali būti, kad atsakomybė pagal reglamentą „Dublinas III“ teks tai valstybei narei, net jei tokia atsakomybė nėra pagrįsta tais kriterijais. Taip pat turėtumėte pateikti informacijos apie **Dublino asmeninį pokalbį**, jei šis pokalbis vyksta vėlesniame procedūros etape.

Informuokite prašytoją apie tai, kad svarbu **pateikti informaciją apie šeimos narių, giminaičių ar bet kokių kitų šeimos ryšių buvimą** valstybėse narėse, taip pat terminus, per kuriuos reikėtų pateikti prašymą perimti savo žinion. Be to, paskatinkite prašytoją informuoti valstybę narę apie tai, ar prašytojas priklauso nuo bet kurio iš tų šeimos narių, giminaičių ar šeimos ryšių, ar ne, ir ar bet kuris iš jų priklauso nuo prašytojo. Galiausiai, informuokite apie praktines priemones, kuriomis jis gali pateikti tokią informaciją, jei jis negali jomis iš karto pasinaudoti.

Pasitikėjimą gali sustiprinti prašytojo informavimas apie galimybę gauti NVO ir kitų organizacijų pagalbą. Tokia informacija gali apimti galimybę pasinaudoti nepriklausoma teisine pagalba, kuri gali padėti prašytojui įvykdyti procedūrą, surinkti informaciją ir pasiruošti Dublino pokalbiui.

Taip pat turėtumėte prašytoją informuoti apie tai, kad valstybių narių kompetentingos institucijos gali keistis apie jį duomenimis vien tik tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimo, atsakingos valstybės narės nustatymo ar pagal reglamentą „Dublinas III“ kylančių įsipareigojimų įgyvendinimo tikslais. Prašytojas turėtų būti informuotas, kad jis turi **teisę susipažinti su duomenimis**, kurie yra su juo susiję, taip pat prašyti, kad tokie duomenys būtų ištaisyti, jei yra netikslūs, arba ištrinti, jei tvarkomi neteisėtai.

Prašytojas taip pat turėtų būti informuotas apie **naudojimosi su asmens duomenimis susijusiomis teisėmis procedūras**, įskaitant kompetentingų institucijų kontaktinius duomenis ir nacionalinių duomenų apsaugos institucijų, kurios nagrinėja ieškinius dėl asmens duomenų apsaugos, kontaktinius duomenis.

Informuokite prašytoją, kad jam nesutikus su sprendimu jį perduoti į valstybę narę, kuri, kaip nustatyta, yra atsakinga, jis turi **galimybę ginčyti sprendimą dėl perdavimo** ir, kai taikoma, prašyti sustabdyti perdavimą, kol skundas bus išnagrinėtas arba peržiūrėtas. Be to, informuokite prašytoją, kad jis turi teisę gauti teisinę pagalbą, susijusią su sprendimo apskundimu.

Informacija, reikalinga atsakingai valstybei narei nustatyti

Itin svarbu iš pat pradžių užtikrinti, kad prašytojas suprastų būtinybę valdžios institucijoms pateikti visą informaciją ir turimus patvirtinamuosius dokumentus, kurie gali praversti vykdant Dublino procedūrą. Gali būti naudinga prašytojui pateikti konkrečių pavyzdžių apie dokumentų ar informacijos, kuri gali būti naudojama Dublino procedūros metu, rūšis, kad jis nepamirštų tam tikrų dokumentų, arba tokius pavyzdžius pateikti vėlesniame etape. Paaiškinkite, kad nebūtina turėti dokumentų originalų – valdžios institucijoms gali praversti ir nuotraukos arba kopijos.

Įrodymų iš duomenų bazių (EURODAC / VIS) paaiškinimas

Daugeliu Dublino bylų, susijusių su atvykimu ir buvimu šalyje, atveju Dublino skyrius turi tokių įrodymų kaip vizos, leidimai gyventi šalyje arba VIS ar EURODAC sistemoje nustatyti sutapimai. Teikdami informaciją ir aiškindami atsakingos valstybės narės nustatymo svarbą bei tolesnius procedūros etapus, Dublino skyriai gali naudotis šiais pateiktais elementais. Tuo pat metu svarbu paaiškinti ir šeimos bei priklausomumo kriterijus, kurie yra svarbūs prašytojui šeimos vientisumo pagal Dublino procedūrą tikslais.

Teikdami informaciją, atsižvelkite į informuotumą apie padėtį ir pasirinktą bendravimo metodą. Daugiau informacijos apie metodiką pateikta [2 skyriuje „Informacijos teikimo metodikos“](#).

Prašytojams skirti bendrojo pobūdžio lankstinukai

Pagal reglamentą „Dublinas III“ ir EURODAC II reglamentą reikalaujama, kad valstybės narės teiktų prašytojams informaciją, naudodamos įgyvendinimo reglamento prieduose išdėstytus bendrojo pobūdžio lankstinukus. Kiekviename lankstinuke taip pat yra vietos, kurioje nacionalinės valdžios institucijos gali pateikti atitinkamos su valstybe nare susijusios informacijos. Visų šių lankstinukų turinys yra išdėstytas įgyvendinimo reglamento prieduose, žr. toliau pateiktas nuorodas.

Paprašiau prieglobsčio ES – kuri šalis nagrinės mano prašymą? (10 priedas, A dalis)

Šiame lankstinuke pateikta įžanginės informacijos apie Dublino procedūrą, įskaitant pirštų atspaudų ėmimą. Procedūros pradžioje lankstinukas turėtų būti pateiktas visiems suaugusiems tarptautinės apsaugos prašytojams.

Man taikoma Dublino procedūra – ką tai reiškia? (10 priedas, B dalis)

Šiame lankstinuke pateikta išsamesnės informacijos apie Dublino procedūrą. Lankstinukas turėtų būti pateiktas suaugusiems prašytojams, kuriems taikoma Dublino procedūra.

Vaikai, kurie prašo tarptautinės apsaugos (XI priedas)

Šiame lankstinuke yra informacijos, skirtos nelydimiems nepilnamečiams, įskaitant informaciją apie pirštų atspaudų ėmimą. Lankstinukas turėtų jiems būti pateiktas procedūros pradžioje.

Pirštų atspaudai ir EURODAC (XII priedas)

Šiame lankstinuke pateikta asmenims, sulaikytiems dėl neteisėto išorės sienos kirtimo, skirtos informacijos apie pirštų atspaudų ėmimą.

Pirštų atspaudai ir EURODAC (XIII priedas)

Šiame lankstinuke pateikta asmenims, kurie, kaip nustatyta, neteisėtai yra valstybėje narėje, skirtos informacijos apie pirštų atspaudų ėmimą.

Atminkite

- Paaiškinkite, kaip veikia Dublino sistema, įskaitant atsakomybės kriterijus
- Paaiškinkite slapstymosi pasekmes pagal jūsų valstybėje narėje taikomas nuostatas
- Informuokite prašytoją apie su duomenimis susijusias jo teises
- Informuokite apie galimybę ginčyti sprendimą dėl perdavimo ir pasinaudoti teisine pagalba

Mahmoudas

Mahmoudas teikia tarptautinės apsaugos prašymą. Šio proceso metu jį lydi jo atstovas, kuris dalyvauja procedūros etapuose. Kaip už Mahmoudo prašymo pateikimą atsakingas pareigūnas, jūs registruojate visus jo kontaktinius duomenis ir byloje matote informaciją, kad Norvegijoje gyvena Mahmoudo dėdė.

Išnagrinėkite šeimos susijungimo galimybes

- Klausiate Mahmoudo, ar jis norėtų susijungti su savo dėde, ar norėtų su juo gyventi. Taip pat klausiate, ar Europoje yra kitų šeimos narių, prie kurių jis norėtų prisijungti.

Išnagrinėkite vaiko ir giminaičio santykius

- Mahmoudui paaiškinate, kad svarbu pateikti dokumentus, kurie įrodytų šeimos ryšius su dėde, arba tų dokumentų kopijas. Taip pat klausiate, ar dėdė žino, kad Mahmoudas yra Europoje.

Užtikrinkite pagarbą vaiko interesams

- Mahmoudui paaiškinkite, kad procedūros metu bus nuolat vertinami jo interesai ir Dublino procedūra bus vykdoma atsižvelgiant į jo interesus.

Informuokite apie Dublino procedūrą

- Paaiškinate, kad Mahmoudui norint prisijungti prie dėdės Norvegijoje, Bulgarija prašys Norvegijos nagrinėti Mahmoudo prašymą. Bulgarija taip darys todėl, kad sprendimas dėl prašymo gali būti priimtas greitai, ir svarbu, kad šiuo laikotarpiu Mahmoudas nebūtų vienas ir kad Mahmoudas ir jo dėdė galėtų kuo greičiau susitikti. Tai vadinama Dublino procedūra.
- Šios procedūros tikslais visa informacija, kuria Mahmoudas su jumis pasidalijo, ir dokumentas su jo dėdės duomenimis bus siunčiami į Dublino skyrių. Šis skyrius pradės konsultuotis su Norvegija ir dalysis visa informacija su Norvegijos Dublino skyriumi, siekdamas užtikrinti, kad Mahmoudo prašymas būtų nagrinėjamas šioje šalyje.
- Taip pat pasakote Mahmoudui, kad jei jis persigalvos ir nebe norės susijungti su dėde, jis gali tai pasakyti.

Valdykite lūkesčius dėl terminų: prioritetų vaikų byloms nustatymas

- Mahmoudo, kuris yra nepilnametis, procedūrai bus skirtas prioritetas. Paaiškinate, kad susijungimas gali trukti kelis mėnesius, nes valdžios institucijos nagrinės visas sąlygas, ir pateikiate preliminarų terminą, taikytiną Mahmoudo byloje.
- Procedūra gali būti vykdoma greičiau, jei jau turima visa informacija. Mahmoudo atveju svarbu surinkti bet kokius jo apie dėdę turimus dokumentus.

Perduokite tinkamą lankstinuką

- Paaiškinate Mahmoudui ir jo atstovui, kad, norėdami greitesnės šeimos susijungimo procedūros, jie gali prašyti ir UNHCR, TMO ar NVO pagalbos. Šių organizacijų sąrašas nurodytas lankstinuke *Vaikai, kurie prašo tarptautinės apsaugos*. Klausiate Mahmoudo, ar jis jau yra jį gavęs, o jei ne, jam ir atstovui duodate naują lankstinuką. Parodote, kur galima rasti informaciją apie organizacijų sąrašą. Taip pat paaiškinate, kaip šios organizacijos gali padėti rinkti susijungimui būtinus įrodymus. Taip pat parodote, kad yra el. pašto adresas, kuriuo galima siųsti visus atitinkamus dokumentus, pvz., Mahmoudo dėdės tapatybės dokumento kopiją ar leidimo gyventi Norvegijoje kopiją.

Al Hamoud šeima

Al Hamoud šeima teikia tarptautinės apsaugos prašymą. Kaip už pateikimą atsakingas pareigūnas paaiškinate, kad jie bus apklausti.

Paaiškinate Dublino procedūros pradžią

- Paaiškinate, kad teikiant prašymą prasideda ir Dublino procedūra vadinami veiksmai.
- Dublino procedūra vyksta prieš nagrinėjant prašymą iš esmės. Vykdamas Dublino procedūrą nustatoma, kuri valstybė narė turėtų nagrinėti šeimos tarptautinės apsaugos prašymą. Nors tarptautinės apsaugos šeima prašė Kipre, gali būti taip, kad prašymą turėtų nagrinėti kita valstybė narė, pavyzdžiui, jei jie yra anksčiau atvykę į kitą šalį, jei jiems buvo išduota viza ar leidimas gyventi šalyje arba jei jie prašė tarptautinės apsaugos kitoje valstybėje narėje.

Informuokite apie Dublino procedūrą

- Visos šios sąlygos bus nagrinėjamos prieš nustatant, kuri šalis nagrinės prašymą. Nustačius, kad jų prašymą turėtų nagrinėti kita valstybė narė, Kipras gali pradėti konsultuotis su ta šalimi ir susitarti dėl šeimos narių perdavimo į tą šalį. Šios procedūros metu šeima liks kartu.

Valdykite lūkesčius: apklauskite asmenis atskirai

- Paaiškinkite Kipre taikomas tarptautinės apsaugos prašytojo teises ir pareigas. Vaikams taip pat paaiškinamos teisės, kuriomis jie gali naudotis procedūros metu.
- Juos apklausdami, paaiškinate, kad vaikai turėtų jums pasakyti, ar yra priežasčių, dėl kurių jie nenorėtų, kad jų bylos būtų nagrinėjamos kartu su jų tėvų bylomis. Jeigu vaikų interesams užtikrinti būtų geriausia bylas nagrinėti atskirai, taip ir gali nutikti.

3.5. Informacijos teikimas asmeninio pokalbio metu ir nustatant atsakingą valstybę narę

Reglamento „Dublinas III“ 5 straipsnis

Kiekvienu atveju atsakingos valstybės narės nustatymo proceso trukmė gali reikšmingai skirtis, nors reglamente numatyta, kad nustatymo procesas turėtų vykti kuo greičiau. Šiame skyriuje nagrinėjamas informacijos teikimas Dublino pokalbio metu, taip pat papildomas poreikis informuoti prašytoją, galintis kilti nustatymo proceso metu. Šiame skyriuje taip pat aptariama informacija, kuri teikiama prašytojui tais atvejais, kai nustatančioji valstybė narė tampa atsakinga valstybe nare.

Dublino pokalbį vykdamas tuo pačiu metu arba iškart po prašymo pateikimo, šį ir pirmesnę skyrių apie pateikimą galima skaityti kartu. Svarbu pažymėti, kad būtina kartoti informaciją siekiant užtikrinti, kad prašytojas ją tinkamai suprastų.

3.5.1. Informacinė medžiaga

Jeigu prašytojas yra suaugęs asmuo ir jam anksčiau buvo duota bendrojo pobūdžio lankstinukų A dalis (*Paprašiau prieglobsčio ES – kuri šalis nagrinės mano prašymą?*), dabar būtų pats laikas užtikrinti, kad jam būtų duota ir bendrojo pobūdžio lankstinukų B dalis (*Man taikoma Dublino procedūra – ką tai reiškia?*). Bendrojo pobūdžio lankstinukų B dalis yra skirta suaugusiems prašytojams, dalyvaujantiems Dublino procedūroje.

Dėl išsamesnės informacijos apie lankstinukų naudojimą žr. [2 skyrių „Informacijos teikimo metodikos“](#).

3.5.2. Pagrindinė informacija, kurią būtina pateikti per Dublino asmeninį pokalbį

Dublino pokalbio metu galite paaiškinti savo funkcijas ir prašytojui priminti, kad Dublino procedūra skirta nustatyti, kuri šalis yra atsakinga už tarptautinės apsaugos prašytojo prašymo nagrinėjimą. Tai reiškia, kad **prašytojas gali būti perduotas iš vienos šalies, kurioje pateiktas prašymas, į kitą šalį, kuri yra atsakinga už prašymo nagrinėjimą**. Taip pat jam priminkite apie reglamente „Dublinas III“ nustatytą teritorinę aprėptį, kuri taikoma 31-oje šalyje.

Neskubėdami prašytojui paaiškinkite, kas yra **specialieji poreikiai**, kokią pagalbą prašytojas gali gauti, kurios organizacijos ar valdžios institucijos yra atsakingos už tokių paslaugų teikimą ir kaip prašytojas gali jomis pasinaudoti. Paprašykite prašytojo valdžios institucijoms pranešti apie bet kokius turimus specialiuosius poreikius.

Taip pat galite prašytojui priminti, kad **Dublino procedūros tikslas** – garantuoti, kad vienos iš Dublino sistemoje dalyvaujančių šalių valdžios institucija nagrinėtų tarptautinės apsaugos prašymą iš esmės, ir užtikrinti, kad prašytojas nepateiktų kelių prašymų keliose šalyse, siekdamas pratęsti savo buvimą valstybėse narėse.

Prašytojui paaiškinkite, kad **kol bus nuspręsta, kuri šalis yra atsakinga už jo prašymo nagrinėjimą, valdžios institucijos to prašymo nuodugniai nenagrinės**. Prašytojai, kurie nori jums papasakoti, kas su jais atsitiko jų kilmės šalyje, gali nusivilti, kad apie tai neklausiate. Būtinai paaiškinkite, kad tam bus skiriamas visas dėmesys nustačius atsakingą šalį. Taip pat būtinai pateikite informacijos apie Dublino procedūroje taikomus **terminus** (žr. [III priedą „Reglamente „Dublinas III“ nurodyti terminai“](#)).

Priminkite prašytojui apie **atsakingos valstybės narės nustatymo kriterijus**, jų hierarchiją, ypač šeimos kriterijus, priklausomumą ir humanitarinę išlygą. Atkreipkite dėmesį į tai, kad prašytojui nenorint susijungti su kitoje valstybėje narėje esančiais šeimos nariais, prašymas nebūtinai bus nagrinėjamas toje šalyje, kurioje prašytojas šiuo metu yra. Remiantis kitais kriterijais, tai gali būti kita valstybė narė.

Priminkite prašytojui, kad **svarbu valdžios institucijoms pateikti visą informaciją**, kurią prašytojas turi apie bet kurių šeimos narių ar giminių buvimą bet kurioje valstybėje narėje. Taip pat prašytojui priminkite, kad svarbu pateikti bet kokią kitą informaciją, kuri, prašytojo nuomone, galėtų būti svarbi nustatant už jo prašymo nagrinėjimą atsakingą šalį. Prašytojas taip pat turėtų pateikti bet kokius jo turimus dokumentus ar pažymas, kuriose gali būti svarbios informacijos. Priminkite prašytojui, kad tiek prašytojui, tiek valdžios institucijoms yra labai svarbus bendradarbiavimas su jomis. Priminkite prašytojui, kad svarbu, kad jis sakytų tiesą ir į visus klausimus atsakytų kuo išsamiau.

3.5.3. Tęstinis informacijos teikimo procesas

Kiekvienu individualiu atveju laikotarpis nuo Dublino procedūros pradžios iki sprendimo dėl perdavimo priėmimo dienos arba nustatančiosios valstybės narės atsakomybės prisiėmimo dienos gali labai skirtis. Šiomis aplinkybėmis tiek registruojant, tiek vykdant Dublino pokalbius valdžios institucijoms suteikiama organizacinių galimybių perduoti informaciją prašytojui ir atsakyti į bet kokius jo klausimus. Jei šiais atvejais galima sukurti pasitikėjimą tarp prašytojo ir valdžios institucijos arba kitų su valdžios institucijomis bendradarbiaujančių subjektų, tikimybė, kad prašytojas kreipsis į oficialius informacijos šaltinius, gali būti didesnė. Prašytojo gebėjimas kreiptis į valdžios institucijas kilus klausimų procedūros metu taip pat priklauso nuo tokių veiksnių kaip tai, ar prašytojas apgyvendintas priėmimo centre, ar ne, ar jis turi galimybę pasinaudoti kita pagalba, pasinaudodamas teisine pagalba, atstovais ar pilietinės visuomenės organizacijomis (PVO).

Daugiau informacijos apie tolesnį bendravimą su prašytojais rasite [2 skyriuje „Informacijos teikimo metodikos“](#).

3.5.4. Kai nustatančioji valstybė narė yra atsakinga valstybė narė

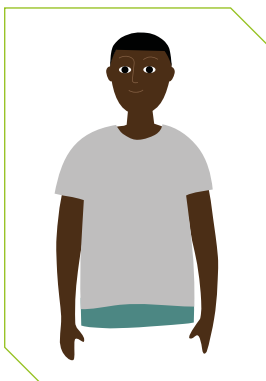
Dublino procedūra ne visada baigiasi perdavimu. Dėl įvairių priežasčių nustatančioji valstybė narė gali būti atsakinga valstybė narė. Tokiu atveju svarbu prašytojui pranešti apie šį pokytį ir tęstinę procedūrą, kalbant apie jo tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą. Šiuo atveju galėtų būti svarbu prašytoją informuoti apie slapstymosi pasekmes pagal jūsų valstybėje narėje taikomas nuostatas.

Teikdami informaciją, apsvarstykite galimybę kalbėti glaustai ir savo pranešimą pritaikyti prieš jus esančiam (-tiems) prašytojui (-ams). Daugiau informacijos rasite [2 skyriuje „Informacijos teikimo metodikos“](#).

Atminkite

- Paaiškinkite Dublino procedūros tikslą, pagrindinius jos etapus ir atsakomybės kriterijus
- Paaiškinkite, kad tarptautinės apsaugos prašymas pradedamas nagrinėti nustačius atsakingą valstybę narę arba prašytojui atvykus į atsakingą valstybę narę po perdavimo
- Priminkite prašytojui apie poreikį valdžios institucijoms teikti informaciją ir įrodymus, ypač apie šeimos vientisumą
- Būkite įžvalgūs ir proaktyvūs bet kokių galimų prašytojo specialiųjų poreikių atžvilgiu

Bakary'is

Bakary'io byloje pradėta Dublino procedūra. Bakary'is neprašė tarptautinės apsaugos Šveicarijoje. Jis yra uždaramame grįžtančiųjų priėmimo centre. Bakary'iui taikomas medicininis gydymas nuo astmos ir po dviejų mėnesių jis turės grįžti konsultacijos. Bakary'is žino, kad jo byla nagrinėja Dublino skyrius. Jis norėtų žinoti, kokia yra procedūros būsena.

Suteikite informaciją apie Dublino bylos būseną

- Kaip Dublino skyriaus atsakingas pareigūnas per šią konsultaciją Bakary'iui paaiškinate, kad jo byla dar nagrinėjama, ir nurodote, kada bus gautas atsakymas.
- Paaiškinkite, kad Šveicarija konsultavosi su Austrija ir Šveicarijos valdžios institucijoms Austrija pranešė, kad buvo nustatyta, jog už Bakary'io bylos nagrinėjimą atsakinga valstybė narė yra Italija. Šveicarijos valdžios institucijos paprašė Italijos atsiimti Bakary'į ir laukiama Italijos atsakymo.
- Atsižvelgdami į poreikį informuoti prašytoją, galite apsvarstyti galimybę suteikti daugiau informacijos apie Bakary'io bylos būseną.

Informuokite apie teisę gauti medicininį gydymą

- Matote Bakary'io bylą ir klausiate jo apie astmą ir gaunamą gydymą. Išklausę Bakary'iui paaiškinate, kad jis bus perduotas į kitą valstybę narę, jo gydymas tęsis ir joje, nes valstybės narės privalo laikytis tokių pačių būtiniausių taisyklių dėl prašytojų teisių.
- Taip pat paaiškinate, kad, Bakary'iui sutikus savo medicininius duomenis pasidalyti su Italija, Italijos valdžios institucijos gali iš anksto pasiruošti jo gydymui ir jis gali gauti tinkamą priežiūrą nuo pat pradžių.
- Svarbu, kad Bakary'is teiktų informaciją apie medicininius duomenis, kad į tai galėtų būti atsižvelgta.

Valdykite lūkesčius: išvykimo į kitą valstybę narę pasekmės

- Bakary'is sako, kad jis nori vykti į Liuksemburgą ir nenori likti Šveicarijoje. Paaiškinate jam, kad svarbu sulaukti procedūros baigties. Jei Bakary'is vyks į kitą valstybę narę, jis gali būti grąžintas į už jo prašymą atsakingą valstybę narę.

Perduokite tinkamą lankstinuką

- Paklausiate Bakary'io, ar jis suprato informaciją. Taip pat Bakary'iui duodate lankstinuką *Man taikoma Dublino procedūra – ką tai reiškia?* ir paaiškinate, kad lankstinuke pateikta visa informacija apie procedūrą, nurodytas pagalbą teikiančių organizacijų sąrašas; parodote, kuriame puslapyje yra tas sąrašas.

Svetlana

Svetlana yra priėmimo centre Lenkijoje. Jos mama neseniai paguldyta į ligoninę Vokietijoje. Svetlana galėjo per savo atstovą gauti dokumentus apie savo motinos sveikatos būklę ir reabilitacijos paslaugas, kurias ji turi gauti išvykusi iš ligoninės. Svetlana teiraujasi dėl savo procedūros būsenos ir nori sužinoti, kada galės prisijungti prie motinos.

Informuokite apie Dublino procedūros būseną

- Kaip priėmimo centre dirbantis atsakingas pareigūnas paaiškinate Svetlanai, kad dabar jos bylai taikoma Dublino procedūra. Šiuo metu Lenkija konsultuojasi su Vokietija ir Lenkija prašo Vokietijos perimti Svetlaną savo žinion dėl motinos padėties. Pasiteiraujate apie jos mamos sveikatą ir Svetlana jums paaiškina, kad dabar ji ligoninėje, o iš jos išvykus ją reikės prižiūrėti.

Suteikite pagalbą renkant ir pateikiant atitinkamus dokumentus

- Paaiškinate, kad tai gali jai padėti, jei Vokietijos valdžios institucijoms bus pateikta medicininė nuomonė. Tos institucijos turės išnagrinėti visas aplinkybes ir būtent todėl joms reikia visų dokumentų, kuriuose gali būti informacijos apie motinos sveikatą, Svetlanos ir motinos santykius ir Svetlanos gebėjimą ją pasirūpinti.

Patikrinkite supratimą

- Paklausiate Svetlanos, ar ji suprato informaciją. Svetlana palinksi, bet jos veide pastebite dvejonę. Pakartojate visą informaciją – lėtai ir paprastesniais žodžiais. Svetlanai pasiūlote kartu sudaryti dokumentų, kuriuos ji gali pateikti valdžios institucijoms ir kurie praverstų nagrinėjant jos bylą, rūšių sąrašą.
- Dar kartą paklausiate, ar Svetlana suprato informaciją. Svetlana atrodo labiau pasitikinti savimi ir apibendrina tai, kas buvo pasakyta. Ji taip pat pasako, kokius dokumentus ji pateiks.

Perduokite tinkamą lankstinuką

- Svetlanai duodate lankstinuką *Man taikoma Dublino procedūra – ką tai reiškia?*, kuriame aprašyta visa atsakingo pareigūno minėta informacija ir nurodyta, kur Svetlana gali kreiptis, norėdama gauti daugiau informacijos.

3.6. Informacijos teikimas, prašytojui pranešant apie sprendimą dėl perdavimo

Reglamento „Dublinas III“ 26 straipsnis

Sprendimas perduoti prašytoją bus priimtas kitai valstybei narei priėmus prašymą perimti savo žinion arba atsiimti trečiosios šalies pilietį arba asmenį be pilietybės pagal reglamentą „Dublinas III“. Šiame skirsnyje nagrinėjamas informacijos teikimas šiame etape ir atitinkamo asmens informavimas apie sprendimą.

Prašytojas sprendimą dėl perdavimo gali vertinti ir teigiamai, ir neigiamai – tai priklauso nuo jo asmeninės situacijos. Jei sprendimas dėl perdavimo leis asmeniui susijungti su šeimos nariais, tikėtina, kad jis bus laimingas ir norės greito perdavimo.

Atsižvelgiant į aplinkybes, sprendimo perduoti asmenį į atsakingą valstybę narę gali būti laukiama arba dėl jo gali būti nusivilta. Užtikrinant, kad prašytojai turėtų pakankamai informacijos, kad suprastų sprendimą ir būsimą procedūrą, ypač svarbu užtikrinti sėkmingą perdavimą ir veiksmingą prašytojo galimybę pasinaudoti prieglobsčio procedūra atsakingoje valstybėje narėje.

3.6.1. Pagrindinė informacija, teiktina informuojant prašytoją apie sprendimą dėl perdavimo

Įsitikinkite, ar prašytojas supranta, **kodėl ir pagal kokius kriterijus nustatoma valstybė narė, kuri bus atsakinga** už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, ir kad šis procesas prasidės prašytoją perdavus į atsakingą valstybę narę.

Svarbu **prašytojui priminti, kad visos valstybės narės privalo laikytis ES lygmeniu sutartų taisyklių arba taikyti panašias nacionalines taisykles**, susijusias su prašytojo teisėmis dėl tokių dalykų kaip apgyvendinimas ir kiti baziniai poreikiai, taip pat su prašytojo pareigomis susijusias taisykles.

Su prašytoju aptarkite, ar jis nori apskųsti sprendimą dėl perdavimo ir gauti tam tikros informacijos apie galimą bylos tęsimą. Turėtumėte visada informuoti prašytoją apie teisių gynimo priemones, kuriomis jis gali pasinaudoti, terminus, įskaitant teisę kreiptis dėl sprendimo vykdymo sustabdymo, kai taikoma. Prašytojui paaiškinkite, kad, jam neapskundus sprendimo, jis įsigalios pasibaigus galimybės pateikti skundą terminui.

Taip pat prašytojui turėtumėte priminti jo **teisę gauti teisinę pagalbą**, asmenų ar subjektų, kurie gali suteikti tokią teisinę pagalbą, kontaktinius duomenis ir praktinius veiksmus, kurių reikia imtis tokiai pagalbai gauti.

Atsižvelgdami į perdavimo **praktines aplinkybes**, prašytoją informuokite apie perdavimo vykdymo terminus ir, jei įmanoma, sudarykite bet kokių būsimų susitikimų grafiką. Pabrėžkite, kad svarbu bendradarbiauti su valdžios institucijomis, ir paaiškinkite galimas nebendradarbiavimo pasekmes.

Būtinai atsižvelkite į konkrečią prieš jus esančio prašytojo situaciją ir pritaikykite savo pranešimą. Taip pat svarbu žinoti, kaip kultūrų skirtumai gali turėti įtakos bendravimui. Daugiau informacijos rasite [2 skyriuje „Informacijos teikimo metodikos“](#).

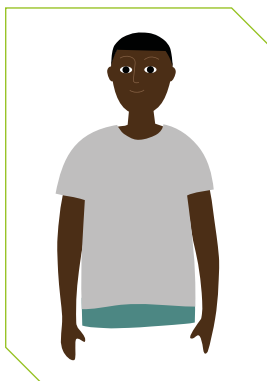
Geroji patirtis

Kartais prašytojas, kuriam skirtas medicininis gydymas, nerimauja dėl to, ar jis galės tęsti gydymą po perdavimo į kitą valstybę narę. Norėdami nuraminti prašytoją, iš pat pradžių informuokite apie sutikimą, kurio reikia, kad priimančiajai valstybei narei būtų perduota medicininė informacija, ir kad suteikus tokią informaciją prašytojas galės toliau gauti medicininę priežiūrą priimančiojoje valstybėje narėje.

Atminkite

- Paaiškinkite sprendimo dėl perdavimo priežastis
- Prašytojui priminkite, kad visoms valstybėms narėms taikomos bendrai sutartos BEPS nuostatos
- Su prašytoju aptarkite, ar jis nori apskųsti sprendimą dėl perdavimo
- Paaiškinkite, kokią teisinę pagalbą jis gali gauti ir kaip gali ja pasinaudoti
- Informuokite apie perdavimo terminus ir praktinius elementus

Bakary'is

Bakary'io byloje priimtas sprendimas dėl perdavimo. Esate atsakingas pareigūnas, jūsų užduotis – pranešti Bakary'ui apie sprendimą dėl perdavimo.

Paaiškinkite sprendimą perduoti į atsakingą valstybę narę

- Prieš informuodami Bakary'į, patikrinkite jo bylą, ar yra informacijos, kad jis turi tam tikrų specialiųjų poreikių ir kaip juos reikėtų patenkinti. Informuojate jį apie Dublino procedūros rezultatą, paaiškinate, kodėl ji buvo atlikta, koks yra rezultatas ir kas nutiks vėliau, kokios yra jo teisės ir pareigos.

Paaiškinkite atsakingos valstybės narės nustatymo procesą

- Paaiškinate, jog buvo nustatyta, kad už jo tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą atsakinga valstybė narė yra Italija. Atsižvelgdami į Bakary'io informavimo poreikius, galite nuspręsti suteikti daugiau informacijos apie tai, kaip buvo vykdoma Dublino procedūra.

Valdykite lūkesčius: perdavimas į atsakingą valstybę narę

- Paaiškinate, kad Šveicarija nusprendė perduoti Bakary'į į Italiją. Perdavimas įvyks per 6 mėnesius. Italija išnagrinės Bakary'io prašymą ir jis Italijoje turėtų gauti tinkamą apgyvendinimą bei priežiūrą. Taip pat Italijoje tęsis jo medicininis gydymas. Paklausiate Bakary'io, ar jis nori vykti į Italiją. Bakary'is atsako teigiamai.

Informuokite apie teisę apskųsti sprendimą

- Paaiškinate Bakary'ui, kad jis gali apskųsti sprendimą dėl perdavimo į Italiją, ir pasakote, kokie yra skundo pateikimo terminai.
- Paaiškinate, kaip (ir kur) Bakary'is gali kreiptis teisinės konsultacijos, jei norėtų pateikti skundą. Paaiškinate, kad teisinė pagalba yra nemokama ir kad apskundus sprendimą dėl perdavimo gali būti sustabdytas perdavimo terminas. Sustabdžius sprendimo dėl perdavimo vykdymą, Bakary'is nebegali būti perduotas į Italiją, kol bus priimtas sprendimas išnagrinėjus skundą. Bakary'ui jau paaiškinta, kiek Šveicarijoje gali trukti apeliacinio skundo nagrinėjimo procedūra.

Paprašykite sutikimo dalytis medicininiais duomenimis

- Paklausiate Bakary'io, ar jis sutinka su Italija dalytis savo medicininiais duomenimis. Patikinate jį, kad tai padės Italijai tęsti jo medicininį gydymą Italijoje ir Italijos valdžios institucijoms padės pasiruošti jį priimti. Bakary'is duoda sutikimą.

Informuokite apie kelionės rengimą

- Paaiškinate, kad perdavimas yra nemokamas. Pasidalijate visa informacija apie planuojamą Bakary'io kelionę į Italiją laiką ir visa informacija apie palydą į oro uostą. Taip pat jam pasakote, kad svarbu bendradarbiauti perdavimo metu. Bus išduotas kelionės dokumentas ir Italijos valdžios institucijos lauks Bakary'io atvykstant į oro uostą.
- Taip pat suteikiate praktinės informacijos apie daiktus, kuriuos Bakary'is gali su savimi pasiimti į lėktuvą, ir prašote Bakary'io į tai atsižvelgti dedantis bagažą, pvz., ar jis turi su savimi į lėktuvą pasiimti vaistus. Šveicarijos valdžios institucijos taip pat užtikrins, kad Bakary'is būtų aprūpintas pakankamu vaistų nuo astmos kiekiu.
- Pasakote Bakary'ui, kad bagažą jis dėtųsi atsižvelgdamas į Italijos oro sąlygas, nes jis bus perduotas į pietinėje dalyje įkurtą priėmimo centrą, kur paprastai būna šilta ir saulėta.

Mahmoudas

Mahmoudas ir jo globėjas laukia, kol jiems pranešite apie sprendimą dėl perdavimo.

Paaiškinkite Dublino procedūros baigtį

- Vaikui suprantama kalba paaiškinate Mahmoudui ir jo globėjui, kad Bulgarija paprašė Norvegijos perimti Mahmoudo tarptautinės apsaugos prašymą savo žinion. Norvegija prašymą priėmė. Tai reiškia, kad Mahmoudas vyks į Norvegiją, pas savo dėdę, kur bus nagrinėjamas jo prašymas.
- Paklauskite Mahmoudo, ar jis supranta, ką tai reiškia.

Informuokite apie teisę apskųsti sprendimą dėl perdavimo

- Mahmoudas atrodo labai susijaudinęs dėl susijungimo su savo dėde. Mahmoudo veide pastebite laimės išraišką, bet kūrybiškais būdais prašote patvirtinti, ar jis nori vykti pas savo dėdę. Mahmoudas atsako teigiamai. Taip pat jam pasakote, kad jei jis vėliau persigalvos, jis gali apskųsti sprendimą, ir tada paaiškinate apeliacinio skundo pateikimo terminą.

Valdykite lūkesčius: kelionės rengimas

- Vėliau paaiškinate, kaip Mahmoudas iš Bulgarijos keliaus į Norvegiją. Mahmoudas skris lėktuvu. Bulgarija Mahmoudui nupirks lėktuvo bilietą. Kelionės metu Mahmoudas nebus vienas, jo globėjas jį lydės iš priėmimo centro į Norvegiją. Jie skris iš Sofijos į Oslą. Tai bus ilgas skrydis, todėl Mahmoudas su savimi gali pasiimti knygą ar telefoną, kad kelionės metu galėtų skaityti ar klausytis muzikos.

Valdykite lūkesčius: atvykimas į atsakingą valstybę narę

- Taip pat paaiškinate, kad, jiems atvykus į Oslą, oro uoste Mahmoudo lauks dėdė. Ten lauks ir Norvegijos policijos bei prieglobsčio institucijos atstovai. Norvegijoje Mahmoudas turės kitą globėją, kuris taip pat jo lauks oro uoste. Policija bus tam, kad užtikrintų Mahmoudo saugumą. Policijos pareigūnai nuves Mahmoudą į prieglobsčio biurą, ten jis pateiks savo prašymą ir bus paimti jo pirštų atspaudai. Mahmoudui paaiškinta, kad ši procedūra bus tokia pati, kaip ir Bulgarijoje vykdyta procedūra. Jį lydės jo dėdė ir naujasis atstovas, kuris gali padėti procedūros metu ir atsakyti į jam užduodamus klausimus.

3.7. Informacijos teikimas perdavimo atveju

EURODAC II reglamento 29 straipsnis

Galutinis Dublino procedūros etapas yra prašytojo perdavimas į kitą valstybę narę. Šiame skirsnyje aptariamas informacijos teikimas trečiųjų šalių piliečiams ir asmenims be pilietybės šio galutinio procedūros etapo metu. Reglamente „Dublinas III“ numatytas standartinis 6 mėnesių laikotarpis nuo perėmimo savo žinion ar atsiėmimo prašymo dienos iki perdavimo įvykdymo dienos. Kai kuriomis aplinkybėmis šis terminas gali būti net ilgesnis.

Atsižvelgiant į bylos aplinkybes, perdavimo į atsakingą valstybę narę gali būti laukiama arba dėl jo gali būti nusivilta. Užtikrinant, kad prašytojai turėtų pakankamai informacijos apie perdavimą, ypač svarbu užtikrinti sėkmingą perdavimą ir veiksmingą prašytojo galimybę pasinaudoti prieglobsčio procedūra atsakingoje valstybėje narėje.

3.7.1. Rengiant perdavimą teiktina pagrindinė informacija

Jei, sprendimui dėl perdavimo tapus vykdytinu, perdavimą rengiate patys, įsitikinkite, kad **ankstyvame etape pateiktumėte kuo daugiau praktinės informacijos** apie su perdavimu susijusius planus. Apsvarstykite galimybę prašytojui suteikti praktinių patarimų apie tai, ką įsidėti į rankinį bagažą, kurį jis turės perdavimo metu. Prašytojui priminkite, kad valstybė narė padengs su perdavimu susijusias išlaidas.

Ypač tuo atveju, jei prašytojas nenori būti perduotas arba tam prieštarauja, priminkite jam, kad **jis perduodamas į šalį, kuri privalo laikytis tokių pačių būtiniausių standartų**, kad suteiktų apsaugą. Informuokite prašytoją apie slapstymosi pasekmes pagal jūsų nacionalinę praktiką.

Būtinai patikrinkite, ar prašytojas suprato jam pateiktą informaciją. Daugiau informacijos rasite [2 skyriuje „Informacijos teikimo metodikos“](#).

Geroji patirtis

Priežiūros tęstinumas ir prašytojų sveikatos duomenys

Informacija apie bet kokius perduotino asmens turimus specialiuosius poreikius, kuri gali apimti informaciją apie jo fizinę ar psichikos sveikatą, turėtų būti perduota priimančiajai valstybei narei tol, kol prašytojas su tuo aiškiai sutinka.

Prašytojai gali nerimauti, ar medicinos paslaugos, kurias jie gauna valstybėje narėje, kurioje jie yra, bus teikiamos ir po perdavimo. Ankstyvas prašytojų informavimas apie būtinybę duoti sutikimą pranešti jų medicininius duomenis priimančiajai valstybei narei gali būti galimybė paaiškinti, kad šiais duomenimis bus pasikeista būtent norint užtikrinti jų medicininės priežiūros tęstinumą. Tai gali padėti stiprinti prašytojų pasitikėjimą ir mažinti jų nerimą.

Informacija apie tai, kokius daiktus įsidėti

Prašytojui gali praversti kai kurie pagrindiniai patarimai dėl to, ką pakuoti ir ypač ką su savimi turėti rankiniame bagaže, kurį prašytojas turės kelionės metu. Tai gali būti susiję su vaistais, paskirties vietoje esančioms oro sąlygoms tinkamais drabužiais ir panašiais daiktais.

Informacija apie tai, ko tikėtis po perdavimo

Prašytojo informavimas apie tai, ko tikėtis valstybėje narėje po perdavimo, gali padėti sumažinti prašytojo įtampą bei nerimą ir stiprinti pasitikėjimą. Tai ypač praverčia tais retais savanoriško perdavimo atvejais, kai prašytojo nepasitinka priimančiosios valstybės narės valdžios institucijos, veikiau tikimasi, kad jis sieks pasinaudoti prieglobsčio procedūra.

Atminkite

- Suteikite kuo daugiau praktinės informacijos
- Priminkite prašytojui, kad jis perduodamas į šalį, kuri privalo laikytis tokių pačių būtiniausių standartų apsaugai suteikti

Mahmoudas

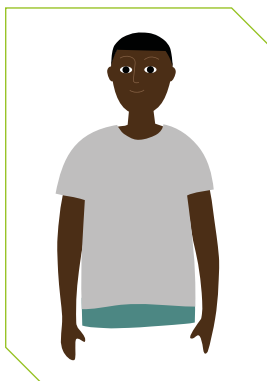
Dieną prieš perdavimą kaip priėmimo pareigūnas primenate Mahmoudui apie jo kelionės į Norvegiją planus.

Įsitikinkite, kad norima keliauti

- Mahmoudas yra labai susijaudinęs ir laimingas dėl perdavimo. Jis jums parodo savo bagažą, kuriame sudėti šilti drabužiai. Jis sako, kad juos atsiuntė jo dėdė, nes Norvegijoje yra šalta.

Priminkite apie kelionės planus: skrydį, laiką, bagažą

- Priminkite Mahmoudui, kad ryte jį nuveš į oro uostą ir jį lydės jo atstovas. Taip pat skrydžio metu jis gaus pusryčius ir užkandžių. Jis gali pasiimti žaislą ar knygą arba lėktuve gali žaisti telefonu.

Bakary'is

Dieną prieš perdavimą į Italiją Bakary'is nori su jumis susitikti. Jis paaiškina, kad nenori vykti į Italiją, jis nori likti Šveicarijoje.

Įsitikinkite, kad norima keliauti

- Paklausiate, kodėl jis nenori vykti į Italiją. Bakary'io byloje matote, kad jis neapskundė sprendimo dėl jo perdavimo į Italiją ir anksčiau nėra išreiškęs nerimo dėl perdavimo. Todėl atkreipiate dėmesį į šį pokytį ir norite suprasti, kas įvyko. Taip pat atkreipiate dėmesį į Bakary'io elgesį. Jis yra nervingas ir atrodo labai sunerimęs.

Paprašykite prašytojo pasidalyti nerimą keliančiais klausimais

- Bakary'is pakartoja, kad jis nori likti Šveicarijoje. Patikinate Bakary'į, kad normalu prieš kelionę šiek tiek nerimauti, bet jei jis pasidalytų savo nerimu, jam gali pagerėti.
- Bakary'is sako, kad Italijoje yra jo draugas ir jis jį išgąsdino, todėl dabar nebenori vykti į Italiją. Jo draugas jį išgąsdino papasakojęs, kad jam nebus suteiktas joks apgyvendinimas ir nebus duodama jokio maisto. Jo draugas gyvena gatvėje. Bakary'is taip pat nerimauja dėl astmos, nes mano, kad būklė pablogės ir jis negaus jokio gydymo.

Klauskite ir įsiklausykite į prašytojo išsakomus rūpesčius

- Įdėmiai klausotės Bakary'io ir užduodate klausimų apie jo draugą bei jo padėtį Italijoje. Užsirašote Bakary'io išsakytas mintis ir jas apsvarstote.
- Žvelgdami iš Bakary'io perspektyvos, suprantate, kad Bakary'io draugas Italijoje yra neteisėtai ir slapstosi nuo valdžios institucijų. Paaiškiname Bakary'ui, kad supratote jo rūpestį.

Valdykite lūkesčius: atvykimas į atsakingą valstybę narę

- Paaiškiname Bakary'ui, kad kaip tarptautinės apsaugos prašytojas jis turi teisę į apgyvendinimą ir maistą.
- Paaiškiname Bakary'ui, kad jis taip pat turės teisę pasinaudoti sveikatos priežiūros paslaugomis, ir parodote jam standartinę keitimosi sveikatos duomenimis prieš Dublino perdavimą formą, kuri buvo persiųsta Italijos valdžios institucijoms rengiantis perdavimui.

Observe and respond to body lan Stebėkite kūno kalbą ir reaguokiteguage

- Stebite Bakary'io kūno kalbą ir matote, kad jis atrodo mažiau nervingas. Patikinate Bakary'į, kad viskas bus gerai. Bakary'ui duodate šių dokumentų kopiją ir paaiškiname, kad jis taip pat turės teisę savo sąskaita pasinaudoti teisinio atstovo, kuris jam padės proceso Italijoje metu, paslaugomis, ir jis turi teisę pasinaudoti nemokama teisine ir procesine informacija vykdant pirmosios instancijos procedūras.

Patikrinkite supratimą

- Paklausiate Bakary'io, ar jis suprato visą informaciją ir ar turi klausimų. Taip pat jo paklausiate, kaip dabar jis jaučiasi dėl kelionės į Italiją. Taip pat jam pasakote, kad jei kils klausimų, jis gali į jus kreiptis. Jis sako, kad dabar atsipalaidavo, ir dėkoja jums už pagalbą.

4. Dažnai pasitaikantys klaidingi požiūriai ir atsvaros naratyvai

Dublino sistema yra gana sudėtinga ir jos praktinis įgyvendinimas priklauso nuo skirtingų valstybių narių valdžios institucijų bendradarbiavimo. Kaip jau kalbėta šių gairių ankstesniuose skyriuose, visose valstybėse narėse yra įvairių subjektų, kurie teikia informaciją apie Dublino sistemą. Dėl šių veiksmų ir gandų bei informacijos, tarp prašytojų skleidžiamos asmeniškai arba socialiniuose tinkluose, prašytojai gali gauti neteisingos ar klaidinančios informacijos apie sistemos veikimą.

Šiame skyriuje nagrinėjami kai kurie dažnai pasitaikantys klaidingi požiūriai, apie kuriuos turėtumėte žinoti, taip pat **atsvaros naratyvai**, kad galėtumėte užtikrinti, jog prašytojai gautų tikslią su šiomis temomis susijusią informaciją. Atkreipkite dėmesį į tai, kad neturėtumėte laukti, kol paaiškės klaidingas požiūris, veikiau turėtumėte užbėgti tam už akių ir užtikrinti, kad prašytojas teisingai suprastų šiuos elementus.

Klaidingi požiūriai, susiję su atsakingos valstybės narės nustatymu

Dublinas reiškia kelionę namo

Reglamentas „Dublinas III“ reiškia tiesioginį perdavimą į kilmės šalį.

- Turite paaiškinti reglamento „Dublinas III“ tikslus ir jo pagrindinius principus. Kai kurios valstybės narės gali būti vertinamos kaip „grąžinimo uostai“ vien dėl jų geografinės vietovės ar net istorinių įvykių. Jei su prašytoju kalbate prieš jo Dublino pokalbį, itin svarbu paaiškinti procedūros etapus, įskaitant tai, kas vyksta šiuo metu. Įsitikinkite, kad prašytojas suprato, jog Dublino perdavimai vyksta tik tarp valstybių narių ir kad visose valstybėse narėse taikomos bendros taisyklės dėl tarptautinės apsaugos prašytojų bazinių poreikių patenkinimo.

Valdžios institucijos naudoja mūsų informaciją prieš mus

Nacionalinės valdžios institucijos apklausia prašytojus ir renka informaciją, siekdamos tą informaciją panaudoti prieš juos.

- Paaiškinkite, kad Dublino procedūra nėra prašytojų grąžinimo į jų kilmės šalis priemonė. Būtinai paaiškinkite savo funkciją ir kokioje organizacijoje dirbate. Paaiškinkite, kodėl renkama informacija. Informacija renkama siekiant suteikti pagalbą ir paramą, kurios prašytojui reikia, taip pat siekiant tinkamai nustatyti atsakingą valstybę narę. Valdžios institucijų nepasitikėjimas lemia bandymus nusišalinti informaciją ir procedūra tampa sudėtingesnė.

Nėra tapatybės dokumento – nėra perdavimo

Jei prašytojas neturi savo tapatybės dokumento, jis negali būti perduotas į atsakingą valstybę narę.

- Paaiškinkite, kad tapatybės dokumentai gali padėti nustatyti, pavyzdžiui, šeimos ryšius ir atsakingą valstybę narę. Prašytoją vis tiek įmanoma perduoti į kitą valstybę narę, net jei valstybės narės valdžios institucijos neturi prašytojo tapatybės dokumentų.

Dublinas skirtas tik šeimos vientisumui

Reglamento „Dublinas III“ taikymo sritis susijusi tik su šeimų susijungimu.

- Paaiškinkite, kad valstybės narės, kuri yra atsakinga už prašymo nagrinėjimą, nustatymas yra pagrindinis reglamento „Dublinas III“ tikslas, kaip ir naudojami kriterijai.

Dublinas taikomas apsaugos gavėjams

Reglamentas „Dublinas III“ taikomas ir asmeniui, kuriam buvo suteikta tarptautinė apsauga.

- Paaiškinkite, kad reglamentas „Dublinas III“ netaikomas asmenims, kuriems kitoje valstybėje narėje jau suteikta tarptautinė apsauga. Tačiau tai nereiškia, kad tarptautinės apsaugos gavėjas turi nevaržomą teisę keliauti ar gyventi kitose valstybėse narėse.

Kadangi čia gyvena mano broliai (seserys), aš automatiškai galiu čia likti

Mano broliai (seserys) jau gyvena toje valstybėje narėje, kurioje esu, todėl ši valstybė narė yra atsakinga, nesvarbu, kas nutiko.

- Paaiškinkite Dublino procedūrą ir ypač atitinkamus šeimos kriterijus.

Terminas prasideda man pateikus informaciją valdžios institucijoms

Laikotarpiai, per kuriuos Dublino skyrius prašo kitos valstybės narės perimti mano prašymą savo žinion, prasideda man (prašytojui) pateikus informaciją, kuri valdžios institucijoms įrodo, kur yra mano šeimos nariai.

- Informuokite prašytoją, kad su Dublino reglamentu susiję terminai skaičiuojami nuo prašymo pateikimo dienos. Informuokite prašytoją apie jo atveju nustatytą datą ir atitinkamo laikotarpio pabaigos datą.

Su organizaciniais aspektais susiję klaidingi požiūriai

Valdžios institucijos ir teismai yra vienodi

Nėra skirtumo tarp prieglobsčio institucijų ir teismų.

- Paaiškinkite, ką reiškia galimybė pasinaudoti veiksminga teisine gynyba teismuose, ir skirtumą tarp valdžios institucijos ir teismų. Prisiminkite, kad gali tekti paaiškinti nepriklausomų teismų sąvoką dėl pasaulio šalių, kuriose teismų nepriklausomumas yra silpnas arba jo nėra. Paaiškinkite, kad prašytojas turės galimybę pasinaudoti teisine pagalba nagrinėjant bylą teisme.

Dublino sistemai priklauso tik ES valstybės

Dublino sistemai priklauso tik Europos Sąjungos valstybės narės.

- Dublino sistemai tikrai priklauso visos Europos Sąjungos valstybės narės, bet jai priklauso ir keturios asocijuotosios šalys (Islandija, Lichtenšteinas, Norvegija ir Šveicarija).

Dublino sistemai priklauso visos Europos šalys

Kiekviena Europos šalis yra Dublino sistemos dalis.

- Nors visos Europos Sąjungos valstybės narės ir keturios asocijuotosios šalys (Islandija, Lichtenšteinas, Norvegija ir Šveicarija) tikrai priklauso Dublino sistemai, yra kelios Europos šalys, ypač Vakarų Balkanuose, kurios nėra Dublino sistemos dalis. Jungtinei Karalystei pasitraukus iš Europos Sąjungos, Jungtinė Karalystė nepriklauso Dublino sistemai.

Su specialiaisiais poreikiais susiję klaidingi požiūriai

Man sukakus 18 metų, būsiu vertinamas kaip suaugęs asmuo

Šiuo metu esu nepilnametis, bet man greitai sukaks 18 metų ir tada pagal Dublino procedūrą būsiu vertinamas kaip suaugęs asmuo.

- Jei pirmą kartą pateikę apsaugos prašymą valstybėje narėje buvote nepilnametis, vis tiek būsite laikomas nepilnamečiu, kalbant apie atsakingos valstybės narės nustatymo kriterijus, net jei jums sukako 18 metų. Atkreipkite dėmesį į tai, kad ši nuostata taikoma pagrindiniams reglamento „Dublinas III“ III skyriuje išdėstytiems kriterijams. Jei būtų galima taikyti priklausomumo sąlygą arba humanitarinę išlygą, ištis bus atsižvelgta į dabartinį prašytojo amžių. Nors atsakingos valstybės narės nustatymas bus grindžiamas jo amžiumi prašymo pateikimo metu, jis gali būti vertinamas kaip suaugęs asmuo tam tikrų procedūrinių garantijų ir, pavyzdžiui, praktinių perdavimo aspektų atžvilgiu.

5. Įkvėpimas: papildomi informavimo kanalai

Svarbu palaikyti ryšį su prašytoju visos Dublino procedūros metu, kad būtų galima surinkti visus tiesioginius arba netiesioginius įrodymus, laikytis terminų, nustatyti atsakingą valstybę narę ir suplanuoti perdavimą. Svarbu užtikrinti, kad prašytojas tuo metu gautų atsakymus į savo klausimus, nes tai gali padėti sumažinti įtampą, didinti pasitikėjimą valdžios institucijomis ir užtikrinti nustatytų procedūrų laikymąsi.

Šiame skyriuje pateikiama įkvėpiančių patarimų ir minčių apie įvairius būdus, kuriuos valstybių narių valdžios institucijos gali taikyti palaikydamos ryšį arba likdamos prieinamos prašytojui Dublino procedūros metu, bei aspektus, kurie gali būti apsvarstyti įvairių alternatyvų atveju.

5.1. Galimybė nustatyti prašytojo buvimo vietą ir (arba) su juo susisiekti

Kuo greičiau pranešus prašytojui, kad jo kontaktiniai duomenys ir dabartinė buvimo vieta turėtų būti tikslūs, pateikti valdžios institucijoms ir atnaujinti kaskart jiems pasikeitus, gali būtų lengviau palaikyti ryšį su prašytoju. Jei prašytojui paaiškinsite, kodėl valdžios institucijoms gali reikėti su juo susisiekti, tai gali padėti užtikrinti, kad prašytojas suprastų, kodėl yra svarbu pateikti šią informaciją. Prašytojui taip pat turi būti suteikta galimybė lengvai susisiekti su valdžios institucijomis, kad prireikus pateiktų šią atnaujintą informaciją.

Tai, kaip kiekviena valstybė narė palaiko ryšį su prašytoju, priklausys nuo nacionalinės kompetentingos institucijos struktūros, prašytojo apgyvendinimo sąlygų, turimų darbuotojų, techninės įrangos ir išteklių.

Taip pat galima pažymėti, kad kai kurie prašytojai neturi galimybės naudotis mobiliojo ryšio telefonu, ką ir kalbėti apie išmanųjį telefoną, kuriame yra prieiga prie interneto, el. pašto, socialinių tinklų ar programėlių. Taip pat ryšį palengvinti gali praktiniai tokių kliūčių, susijusių su bendravimu tarp valdžios institucijų ir prašytojo, įveikimo būdai.

5.2. Papildomas tiesioginis ryšys tarp prašytojo ir valdžios institucijos

Jei prašytojui bus sudarytos sąlygos prašyti susitikimo su valdžios institucijomis, atsakingomis už Dublino procedūrą, tai būtų galimybė keistis papildoma informacija ir atsakyti į prašytojo turimus klausimus. Tikėtina, kad rengiant kontaktinius susitikimus valdžios institucijos patalpose ar skaitmeninėmis priemonėmis, reikės vertėjo žodžiu paslaugų. Taip prašytojas galėtų visapusiškai pasisakyti ir tinkamai suprasti valdžios institucijas. Planuojant bet kokį susitikimą, reikėtų atkreipti dėmesį ir į bet kokius galimus prašytojo turimus specialiuosius poreikius. Todėl reikėtų planuoti ir sudaryti grafikus, gali tecti tam skirti gana daug išteklių.

Kitas svarstytinas klausimas, jei prašytojui siūloma tokia galimybė, yra tas, ar valdžios institucijai atstovaujantis asmuo tų susitikimų metu turės galimybę susipažinti su prašytojo dokumentais ir žinių apie juos. Nuo to priklausytų, ar prašytojas gali užduoti pagrindinius bendresnio pobūdžio klausimus, arba ar prašytojas gali užduoti tiesiogiai su jo byla susijusius klausimus.

Kai kurios papildomos informacijos šia tema rasite [2 skyriuje „Informacijos teikimo metodikos“](#).

Kontaktiniai susitikimai su valdžios institucijomis

Jei prašytojui bus suteikta galimybė kontaktiniu būdu susitikti su valdžios institucija ar priėmimo centru jų patalpose, tai gali būti būdas palaikyti ryšį Dublino procedūros metu. Tikėtina, kad pakaktų trumpo asmeninio pokalbio informacija apie bylą pasikeisti, leisti prašytojui suteikti papildomų įrodymų ar patikslinti bet kokias neatitiktis.

Prašytojui būnant valdžios institucijos patalpose, vaizdo įrašai ir kita vaizdo ir garso medžiaga galėtų suteikti papildomos informacijos. Dėl tokių kontaktinių susitikimų prašytojas taip pat turėtų turėti galimybę pasiekti valdžios institucijos patalpas. Vienas iš būdų sunkumams, susijusiems su atstumu iki centrinės valdžios institucijos, sušvelninti galėtų būti regioniniuose centruose, kuriuose įkurinama dauguma prašytojų, steigiami pagalbos centrai.

Praktinis pavyzdys

Vienas iš tokių kontaktinių susitikimų organizavimo būdų – organizuoti atvirų durų valandas, pavyzdžiui, kas savaitę, būtent informacijos teikimo tikslais (pvz., kiekvieną ketvirtadienį nuo 10 iki 11 val.). Prašytojai gali drovėtis užsiregistruoti asmeniniam susitikimui, nes tai gali bauginti. Atvirų durų valandos gali suteikti šiek tiek daugiau laisvės, nes jie gali spontaniškai nuspręsti nueiti. Informacija apie tokias atvirų durų valandas būtų galima su prašytojais pasidalyti jiems teikiant tarptautinės apsaugos prašymą. Turėtų dalyvauti ir vertėjai žodžiu.

Skaitmeniniai susitikimai su valdžios institucijomis

Galimybė rengti skaitmeninius susitikimus gali būti vienas iš būdų įveikti kai kuriuos praktinius sunkumus, susijusius su tradiciniais kontaktiniais susitikimais. Tokie susitikimai galėtų būti organizuojami telefonu arba vaizdo konferencijomis, atsižvelgiant į turimus techninius sprendimus. Kaip aprašyta [2 skyriuje „Informacijos teikimo metodikos“](#), yra ir sunkumų, apie kuriuos reikia žinoti, kalbant apie žodinės informacijos teikimą per skaitmeninius susitikimus. Taip pat reikėtų pažymėti, kad dėl skaitmeninių sprendimų prašytojai turi patys pasinaudoti prietaisais bendrauti su valdžios institucijomis arba turi turėti tokią galimybę, pavyzdžiui, priėmimo centre.

Jei prašytojams skambinama iš valdžios institucijų darbuotojų asmeninių telefonų numerių, kuriuos galima nustatyti ir išsaugoti, kilus papildomų klausimų, net jei jie nėra susiję su Dublino procedūra, prašytojas arba jam padedantis asmenys gali mėginti paskambinti vėliau. Tokių neplanuotų skambučių atveju vertėjas žodžiu gali nedalyvauti ir atsiliepęs asmuo gali neturėti laiko ar galimybės atsakyti į klausimus. Tai gali sukelti prašytojų nusivylimą. Todėl tiek valdžios institucijų darbuotojams, tiek prašytojams praverstų, kad sistema, prašytojams suteikianti galimybę valdžios institucijoms užduoti klausimų, būtų struktūruota ir skaidri. Taip prašytojai žinos apie praktinius apribojimus, pavyzdžiui, būtinumą užsiregistruoti susitikimui.

Telefono karštoji linija

Telefono karštoji linija, kai prašytojai gali skambinti ir užduoti klausimų, gali būti veiksminga informacijos prašytojui teikimo priemonė. Karštosios linijos darbo valandas galima pritaikyti pagal valdžios institucijos turimus išteklius, taip pat sudaryti sąlygas užsakyti vertėjų žodžiu paslaugas, atsižvelgiant į dažniausiai pasitaikančias kalbas, kuriomis kalba prašytojai. Taip pat būtų galima, pavyzdžiui, skirtingų kalbų atveju skirti skirtingas darbo valandas.

Šiomis aplinkybėmis būtina apsvarstyti, kokią informaciją būtų galima pateikti per tokius skambučius į karštąją liniją. Pavyzdžiui, ar iš esmės ketinama teikti bendrojo pobūdžio informaciją arba ar prireikus prašytojai būtų sujungiami su atsakingais pareigūnais, kurie atsakytų į su jų padėtimi susijusius klausimus.

El. paštas

Jei prašytojui būtų suteikta galimybė susisiekti su valdžios institucija el. paštu, tai galėtų būti praktinis sprendimas tiek valdžios institucijai, tiek prašytojui. Tačiau galėtų kilti sunkumų dėl kalbos barjero ir ribotos galimybės pasinaudoti skaitmeniniais prietaisais. Galimi būdai tokiems sunkumams įveikti galėtų apimti pagalbą pateikiant tokius klausimus priėmimo vietose ar iš PVO gaunamą pagalbą.

Prašytojams pateikdama automatinį atsakymą, valdžios institucija gali lengvai priminti prašytojams, kad jie turi pateikti informaciją, pagal kurią galima nustatyti jų tapatybę. Taip prašytojas gali nedelsdamas suteikti bet kokią trūkstamą informaciją.

5.3. Skaitmeninės prieigos prie informacijos teikimas

Galimybė prašytojams susipažinti su informacija apie Dublino procedūrą gali taip pat būti veiksminga informacijos prašytojams teikimo priemonė. Atsižvelgiant į valdžios institucijos prašytojui siūlomus susisiekti su ja būdus klausimams užduoti, taip pat būtų galima pateikti kontaktinius duomenis ir praktinius nurodymus. Valdžios institucijos galėtų užtikrinti, kad ši informacija būtų lengvai prieinama per mobiliuosius prietaisus. Galima pažymėti, kad teikiant tokią informaciją numanomas skaitmeninio raštingumo lygis ir prieiga prie skaitmeninių prietaisų, kurios visi prašytojai gali neturėti. Šiomis aplinkybėmis skaitmeninės priemonės, kuri gali būti naudojama, pavyzdys yra vaizdo įrašai ar animacijos, kuriuose paaiškinama Dublino procedūra.

Informacijos talpinimas interneto svetainėse ar skaitmeninėse programėlėse

Vienoje valdžios institucijos interneto svetainės vietoje surinkta visa svarbi informacija apie Dublino procedūrą gali būti vienas iš būdų suteikti lengvą prieigą. Taip pat galima surinkti prašytojams skirtą informaciją, su kuria jie galėtų susipažinti atsisiunčiamose programėlėse, kurios gali būti parengtos skirtingomis kalbomis. Šios programėlės taip pat galėtų suteikti valdžios institucijų ir prašytojų bendravimo galimybių, atsižvelgiant į sudėtingumo lygį. Teikiant informaciją naudojantis, pavyzdžiui, lankstinukais ar plakatais, įskaitant QR kodą, prašytojui gali būti sudaroma galimybė susipažinti su papildoma informacija, nukreipiant jį į atitinkamas interneto svetaines.

Geroji patirtis

Dažniausiai užduodami klausimai gali būti automatizuojami, naudojant vadinamuosius pokalbių robotus, kurie kalbėtųsi su prašytojais apie dažniausiai pasitaikančius klausimus, susijusius su Dublino procedūra. Pokalbių robotus galima suprogramuoti taip, kad jie bendrautų įvairiomis kalbomis. Jie veikia visą parą kasdien prašytojo pasirinktu laiku ir pasirinktoje vietoje. Jie gali būti įdiegti viešosiose erdvėse priėmimo centruose arba prieglobsčio tarnybos laukiamajame.

Informacija socialinių tinklų kanaluose

Galima naudoti Dublino skyriaus socialinių tinklų kanalais, norint paskelbti svarbiausius skelbimus, kontaktinius duomenis ir panašią informaciją. Valdžios institucijai pastebėjus, kad tarp prašytojų plinta neteisinga informacija tam tikra tema, pravartu naudotis ir socialinių tinklų kanalais, kad būtų pateikta teisinga informacija kaip atsvaros naratyvas.

6. Įkvėpimas: bendradarbiavimas su pilietine visuomene

Kalbant apie pagalbos tarptautinės apsaugos prašytojams ir pabėgėliams teikimą šiems atvykus, užtikrinant galimybę pasinaudoti pagrindinėmis teisėmis, apgyvendinimu, tarptautine apsauga, medicinos ir socialinėmis paslaugomis bei skatinant ilgalaikę integraciją, pilietinė visuomenė yra pademonstravusi tvirtą įsipareigojimą. Tai, kaip valstybės narės organizuoja prieglobsčio ir priėmimo sistemą, skirtumai, susiję su įsteigtų PVO prieinamumu, ir praktiniai aspektai, susiję su migrantų srautų pobūdžiu, turės įtakos Dublino skyrių ir PVO bendradarbiavimui, kuris bus įmanomas skirtingose valstybėse narėse. Toliau pateikta minčių ir praktikos pavyzdžių, kurie gali tapti įkvėpimo šaltiniu sudarant įvairius planus, kuriais galima skatinti bendradarbiavimą su pilietine visuomene ir jos dalyvavimą.

Kelios BEPS teisinės sistemos dalys yra konkrečiai susijusios su pilietinės visuomenės įtraukimu į prieglobsčio procedūrą.

Su BEPS sistemoje esančių PVO vaidmeniu susijusios teisinės nuostatos

Kelios BEPS teisinės sistemos dalys ⁽⁴⁾ yra konkrečiai susijusios su pilietinės visuomenės įtraukimu į prieglobsčio procedūrą:

- Kiekvienas prašytojas turėtų turėti, be kita ko, galimybę bendrauti su JTVPK atstovu arba organizacijomis, teikiančiomis patarimus ar konsultacijas tarptautinės apsaugos prašytojams (Prieglobsčio procedūrų direktyvos 12 straipsnio 1 dalies c punktas).
- Prašytojai turi galimybę bendrauti su giminaičiais, teisiniais patarėjais arba konsultantais, JTVPK ir kitais atitinkamų nacionalinių, tarptautinių ir nevyriausybinių organizacijų bei įstaigų atstovais (Priėmimo sąlygų direktyvos 18 straipsnio 2 dalies c punktas).
- Valstybės narės gali numatyti, kad nemokamą teisinę ir procesinę informaciją pirmoje instancijoje teiktų, be kita ko, nevyriausybinių organizacijų (Prieglobsčio procedūrų direktyvos 19 straipsnis ir 21 straipsnio 1 dalis).
- Valstybės narės gali leisti nevyriausybiniams organizacijoms teikti teisinę pagalbą ir (arba) atstovauti prašytojams visuose procedūros etapuose (Prieglobsčio procedūrų direktyvos 22 straipsnio 2 dalis).
- Valstybės narės užtikrina, kad prašytojams būtų suteikta informacija apie organizacijas arba asmenų grupes, teikiančias specialią teisinę pagalbą, bei apie organizacijas, kurios galėtų suteikti pagalbą arba juos informuoti apie esamas priėmimo sąlygas, įskaitant sveikatos priežiūrą (Priėmimo sąlygų direktyvos 5 straipsnio 1 dalis).

6.1. Pilietinės visuomenės organizacijų kontaktinių duomenų teikimas prašytojams

Palyginti lengvas veiksmas, kurio imamasi siekiant paskatinti pilietinės visuomenės dalyvavimą, yra informacijos apie įsteigtas PVO suteikimas prašytojams kuo anksčiau. Ši informacija gali apimti informaciją apie paslaugas, kurias skirtingos organizacijos gali suteikti prašytojams, ir jų kontaktinius duomenis.

⁽⁴⁾ Prieglobsčio procedūrų direktyva: 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos [direktyva 2013/32/ES](#) dėl tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendros tvarkos (nauja redakcija); Priėmimo sąlygų direktyva: 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos [direktyva 2013/33/ES](#), kuria nustatomos normos dėl tarptautinės apsaugos prašytojų priėmimo (nauja redakcija).

Teikiamos paslaugos gali būti paryškintos naudojant aiškinamąsias piktogramas, o jei turima įvairiomis kalbomis, kuriomis kalba prašytojai, parengtų lankstinukų, jų naudingumas gali būtų dar labiau pabrėžtas. Šią informaciją prašytojams galima platinti ir naudojantis skaitmeninėmis platformomis, mobiliųjų telefonų programėlėmis ir kt.

Bendrojo pobūdžio lankstinukuose, kuriuos parengė Europos Sąjunga, kad informuotų prašytojus apie Dublino procedūrą, yra vietos – lankstinukų pabaigoje, – kur valstybės narės gali šią informaciją nurodyti. Ši informacija taip pat gali būti paryškinta ir prašytojams paaiškinta žodžiu, kai lankstinukai jiems yra įteikiami.

6.2. Bendradarbiavimas šeimos vientisumo klausimais

PVO gali vykdyti veiklą visų pirma su Dublino bylomis susijusiais atvejais, kai prašytojas nori būti sujungtas su šeimos nariu, kuris yra kitoje valstybėje narėje. Toks bendradarbiavimas numatytas reglamente „Dublinas III“, pavyzdžiui, šeimos atsekamumo atveju.

Praktinis pavyzdys

Graikijoje kaip šalyje, į kurią atvykstama pirmiausia ir kurioje daug prašytojų yra pasklidę jos salose, o centrinis Dublino skyrius yra Atėnuose, bendradarbiavimas tarp PVO ir Graikijos Dublino skyriaus stipriai padeda vykdyti visų pirma šeimos vientisumo procedūras pagal reglamentą „Dublinas III“.

Dublino atrankos etapo metu Dublino skyrius sudaro kiekvienos Dublino bylos specialiųjų poreikių žemėlapi, kad nedelsiant nustatytų prašytojų buvimo vietą pasitelkę jų atstovus. Paprastai PVO taip pat susisiečia su Dublino skyriumi, siekdamos užtikrinti, kad byla būtų laiku perduota Dublino skyriui. Atsižvelgdamas į prašytojo buvimo vietą Dublino skyrius žino, kurios PVO yra aktyvios konkrečioje stovykloje ar prieglaudoje, ir gali lengvai su jomis susisiekti, dažniausiai graikų arba anglų kalba (be vertimo žodžiu poreikio). Tada PVO toliau ieško prašytojo, kad toliau įvertintų bylos aplinkybes, ir laiku informuoja prašytoją apie veiksmus, kurių reikia imtis.

PVO padeda prašytojui surinkti reikiamus dokumentus, juos išverčia pasitelkdamas savo vertėjus, organizuoja sesijas tolesniems įrodymams surinkti, padeda susitarti dėl susitikimų, pateikia dokumentus valdžios institucijai, praneša prašytojui, jei prašoma valstybė narė atmeta prašymą perimti savo žinion, ir primena prašytojui laikytis terminų.

Prašytojų, kurie negyvena stovykloje ir kuriems reikia papildomos pagalbos dėl Dublino bylos, atveju atsakingas regioninis prieglobsčio biuras jiems duoda PVO (įtrauktų į nacionalinį registrą) sąrašą. Jiems taip pat duodamas lankstinukas, kuriame nurodyti konkretūs reikalavimai, susiję su šeimos vientisumu pagal valstybės narės, kurioje gyvena prašytojo šeimos nariai, Dublino procedūrą. Šitaip prašytojas po registracijos yra laiku informuojamas, kad reikia surinkti būtinus dokumentus (pvz., šeimos dokumentus, vertimus, medicininius dokumentus ir kt.).

Graikijos Dublino skyrius taip pat bendradarbiauja su UNHCR, EASO, TMO ir įvairiomis PVO, kad parengtų Geriausių interesų vertinimo formą ir ją naudotųsi reglamento „Dublinas III“ įgyvendinimo tikslais ⁽⁵⁾.

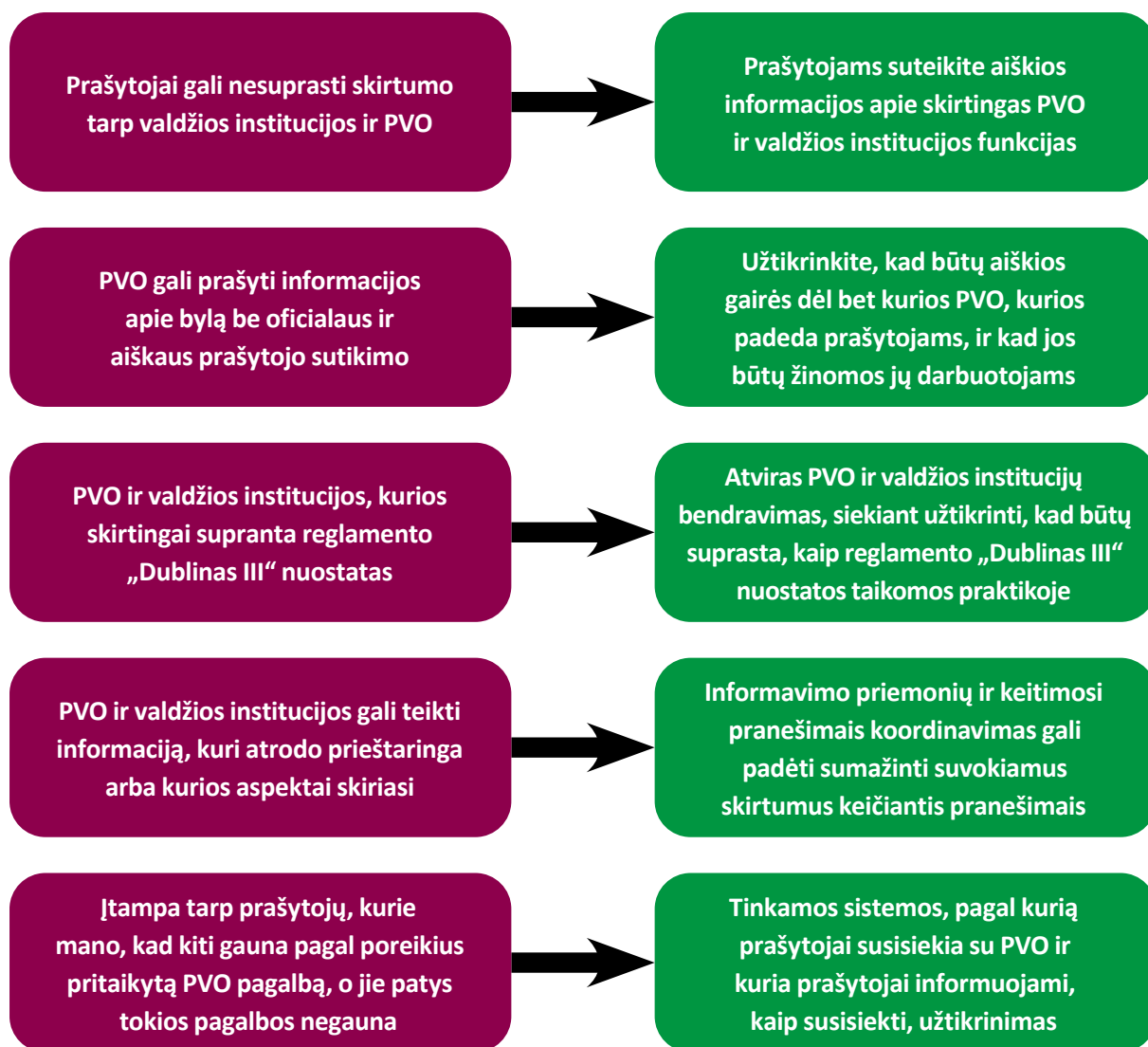
⁽⁵⁾ Dėl daugiau informacijos žr. ET ataskaitą „[Šeimos susijungimas pabėgėlių ir migrantų vaikų atveju](#)“, p. 70–71.

6.3. Bendradarbiavimo su pilietine visuomene sunkumų švelninimas

Net jei bendradarbiavimas tarp Dublino skyrių ir pilietinės visuomenės gali teikti naudos ir valdžios institucijoms, ir prašytojams, svarbu apsvarstyti sunkumus, kurių gali kilti bendradarbiaujant. Prieglobsčio institucijos ir PVO gali turėti skirtingas funkcijas ir pareigas ir svarbu, kad jos būtų aiškios ir susijusioms šalims, ir prašytojams.

Sunkumas, į kurį reikia atkreipti dėmesį

Galimas sušvelninimo būdas

I priedas. Kontroliniai sąrašai

1. Metodinis

Kontrolinis sąrašas. Pasirengimas žodinės informacijos teikimo sesijai

Informacijos objektas

- ☐ Patikrinkite ir patikslinkite informaciją, kuri turi būti pateikta prašytojui atitinkamo informacijos teikimo etapo metu.
- ☐ Susipažinkite su atitinkamais bylos Dublino aspektais, kad galėtumėte pakoreguoti pagrindinius pateiktos informacijos punktus, atsižvelgdami į individualius prašytojo poreikius ir aplinkybes.

Informavimo priemonės ir produktai

- ☐ Būtinai turėkite visą dalijamąją medžiagą ir kitas priemones (versijas tinkama kalba).
- ☐ Paruoškite papildomų šaltinių, kuriuose galima ieškoti informacijos, jei prašytojas prašo papildomos informacijos.
- ☐ Turėkite sąrašą įstaigų, į kurias prašytojas gali kreiptis, kad gautų reikalingą papildomą pagalbą.

Praktinis planavimas

- ☐ Jei sesija kontaktinė, suplanuokite, kurioje vietoje teiksite informaciją, kad galėtumėte stiprinti pasitikėjimą ir ramiai pasikalbėtumėte su prašytoju.
- ☐ Jei bendraujama internetu, įsitikinkite, kad gerai veikia technologinė sąranka ir galėsite tinkamai vienas su kitu bendrauti.
- ☐ Užtikrinkite galimybę pasinaudoti vertėjo žodžiu paslaugomis.

2. Procedūros etapai

Kontrolinis sąrašas. Pirmą kartą susisiekus teikiama pagrindinė informacija

Pagrindinė informacija apie Dublino sistemą ir BEPS

- ☐ Dublino sistema yra europinė sistema, pagal kurią nustatoma, kuri valstybė narė privalo nagrinėti tarptautinės apsaugos prašymą.
- ☐ Prašytojas negali rinktis valstybės narės, kuri bus atsakinga už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą. Bus atsakinga tik viena valstybė narė.
- ☐ Visos valstybės narės privalo laikytis tokių pačių būtiniausių standartų, dėl kurių susitarta Europos lygmeniu (pagrindinės teisės, apgyvendinimas ir kiti baziniai poreikiai).
- ☐ Prašytojo teisės ir pareigos, įskaitant pareigą bendradarbiauti su valdžios institucijomis.
- ☐ Dokumentų slėpimas ar gadinimas nepadės vykdyti procedūros ir nepadės prašytojui išvengti nustatymo proceso.

Pagrindinė informacija apie šeimos vientisumą

- ☐ Jei prašytojas turi šeimos narių, kurie yra kitoje valstybėje narėje, prašytojui su šeima sujungti gali būti taikoma Dublino procedūra.
- ☐ Kas yra laikoma šeimos nariu ir giminaičiais Dublino procedūroje (žr. [II priedą „Šeimos susijungimo galimybės“](#))?
- ☐ Jei prašytojas ir prašytojo šeimos narys (-iai) nori susijungti, jie tai turi išdėstyti raštu.
- ☐ Labai svarbu, kad prašytojas praneštų valdžios institucijoms apie bet kurių šeimos narių ar giminaičių buvimo vietą.
- ☐ Prašytojas turėtų surinkti bet kokius įrodymus, kurie gali padėti įrodyti šeimos ryšius.
- ☐ Priklausomumo sąvoka (žr. [II priedą „Šeimos susijungimo galimybės“](#)).

Gyvenimas šalyje arba atvykimas

- ☐ Jei prašytojas neturi šeimos narių kitose valstybėse narėse, atsakinga šalis gali būti nustatoma pagal išduotą leidimą gyventi šalyje, vizą, kirstą sieną ar buvimą konkrečioje šalyje.
- ☐ Jei prašytojas turi kokių nors dokumentų ar elementų, kurie gali būti naudojami kaip įrodymai arba netiesioginiai įrodymai dėl atvykimo, buvimo ar gyvenimo šalyje, jie turėtų juos surinkti ir pateikti valdžios institucijoms.

Vaikai

- ☐ Taikydamos reglamentą „Dublinas III“ valstybės narės visų pirma vadovaujasi vaiko interesais.
- ☐ Nelydimi nepilnamečiai neturi pateikti rašytinio sutikimo.
- ☐ Nelydimi nepilnamečiai turi teisę turėti atstovą.

Kontrolinis sąrašas. Pagrindinė informacija apie pirštų atspaudų ėmimą

Įsitikinkite, kad prašytojas suprantą, kas yra pirštų atspaudas.

- ☐ Mes visi turime unikalius individualius pirštų atspaudus ir jų nuotraukos gali būti naudojamos mūsų tapatybei nustatyti.

Kieno pirštų atspaudai turi būti imami?

- ☐ Pirštų atspaudus imti privaloma 14 metų amžiaus ar vyresniems asmenims, kurie Europoje prašo tarptautinės apsaugos, yra sulaikyti dėl neteisėto išorės sienos kirtimo arba nustatoma, kad jie neteisėtai yra valstybės narės teritorijoje.
- ☐ Pirštų atspaudai turi būti paimti ir patikrinti net ir tuo atveju, kai kitoje valstybėje narėje prašytojas turi šeimą ar giminaičių, su kuriais nori susitikti.

Kas bus daroma su prašytojų pirštų atspaudais?

- ☐ Pirštų atspaudai bus persiųsti į pirštų atspaudų duomenų bazę, vadinamą EURODAC.
- ☐ EURODAC yra ES pirštų atspaudų duomenų bazė, sudaranti valstybėms narėms sąlygas palyginti tarptautinės apsaugos prašytojų pirštų atspaudus.
- ☐ Pirštų atspaudus patikrins valdžios institucijos, kad sužinotų, ar prašytojas yra anksčiau prašęs tarptautinės apsaugos arba ar prašytojas buvo sulaikytas dėl neteisėto ES išorės sienų kirtimo.
- ☐ Pirštų atspaudai gali būti patikrinti ir Vizų informacinėje sistemoje – duomenų bazėje, kurioje kaupiama informacija apie Šengeno erdvėje išduotas vizas.

Kas bus saugoma ir kiek laiko?

- ☐ Dešimt (skaitmeninių) pirštų atspaudų, informacija apie prašytojo lytį, šalį, kurioje buvo imami pirštų atspaudai, taip pat tarptautinės apsaugos prašymo pateikimo vietą ir datą (jei taikoma).
- ☐ Pirštų atspaudai bus saugomi dešimt metų (tarptautinės apsaugos prašymų atveju) arba 18 mėnesių (jei neteisėtai kirsta siena).
- ☐ Pasibaigus šiam laikotarpiui sistema duomenis ištrina automatiškai.

Kas turi prieigą prie prašytojo pirštų atspaudų?

- ☐ Valdžios institucijos, kurios nustato, kuri valstybė narė bus atsakinga už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą.
- ☐ Taikant griežtas sąlygas, policija ir Europos policijos biuras (Europolas) gali susipažinti su duomenimis, jei tiria sunkius nusikaltimus.
- ☐ Informacija niekada nebus dalijamasi su prašytojo kilmės šalimi.

Kokios yra prašytojų teisės?

- ☐ Prašytojas turi teisę susipažinti su duomenimis.
- ☐ Prašytojas turi teisę gauti duomenų kopiją.
- ☐ Prašytojas turi teisę taisyti ir trinti duomenis, jei yra klaidų.

Kontrolinis sąrašas. Pagrindinė informacija, kurią būtina pateikti teikiant prašymą ir per Dublino asmeninį pokalbį
Pagrindinė informacija apie Dublino sistemą

- ☐ Reglamente „Dublinas III“ nustatyta teritorinė aprėptis taikoma 31-oje šalyje.
- ☐ Vykdamas Dublino procedūrą nustatoma, kuri valstybė narė turi nagrinėti prašytojo tarptautinės apsaugos prašymą. Prašytojas gali būti perduotas iš vienos šalies į kitą šalį, kuri yra atsakinga už prašymo nagrinėjimą.
- ☐ Reglamento „Dublinas III“ tikslas – garantuoti, kad valstybė narė nagrinės tarptautinės apsaugos prašymą iš esmės. Juo užtikrinama, kad prašytojas nepateiktų kelių prašymų keliose šalyse, siekdamas pratęsti savo buvimą Dublino šalyse.
- ☐ Kol bus nuspręsta, kuri šalis yra atsakinga už prašytojo prašymo nagrinėjimą, valdžios institucijos to prašymo nuodugnai nenagrinės.
- ☐ Taikytini terminai (žr. [III priedą „Reglamente „Dublinas III“ nurodyti terminai“](#)).

Atsakomybės kriterijai

- ☐ Kriterijai, pagal kuriuos nustatoma atsakinga valstybė narė, ir jų hierarchija.
- ☐ Prašytojui nenorint susijungti su kitoje valstybėje narėje esančiais šeimos nariais, prašymas nebūtinai bus nagrinėjamas toje šalyje, kurioje prašytojas šiuo metu gyvena. Remiantis kitais kriterijais, gali būti nustatyta kita atsakinga valstybė narė.

Įrodymų ir dokumentų teikimas valdžios institucijoms

- ☐ Svarbu valdžios institucijoms pateikti visą informaciją, kurią prašytojas turi apie bet kurių šeimos narių ar giminaičių buvimą bet kurioje Dublino šalių teritorijoje.
- ☐ Svarbu pateikti bet kurią kitą informaciją, kuri galėtų būti svarbi nustatant už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą atsakingą šalį.
- ☐ Prašytojas taip pat turėtų pateikti bet kokius jo turimus dokumentus ar pažymas, kuriose gali būti svarbios informacijos.
- ☐ Tiek prašytojui, tiek valdžios institucijoms yra labai svarbus bendradarbiavimas su jomis.

Specialieji poreikiai

- ☐ Prašytojui paaiškinkite, kas yra specialieji poreikiai, kokią pagalbą jis gali gauti, kurios organizacijos ar valdžios institucijos yra atsakingos už tokių paslaugų teikimą ir kaip prašytojas gali jomis pasinaudoti.
- ☐ Prašytojo turėtų būti paprašyta būtinai valdžios institucijoms pranešti apie bet kokius turimus specialiuosius poreikius.

Kontrolinis sąrašas. Prašytojo informavimas apie sprendimą dėl perdavimo

Sprendimo ir jo priėmimo priežasčių paaiškinimas

- ☐ Paaiškinkite, kodėl ir kokiais kriterijais remiantis kita valstybė narė buvo nustatyta už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą atsakinga šalimi.
- ☐ Tarptautinės apsaugos prašymas bus nagrinėjamas prašytoją perdavus į atsakingą valstybę narę.

Visoje Europoje taikomi bendri standartai

- ☐ Visos valstybės narės privalo taikyti būtiniausius standartus, nustatytus BEPS nuostatose, ar panašias nacionalines taisykles dėl prašytojų teisių pasinaudoti tokiais dalykais kaip apgyvendinimas ir kiti baziniai poreikiai.
- ☐ Prašytojui bus užtikrinta teisė į teisingą jo tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą atsakingoje valstybėje narėje.

Galimos teisių gynimo priemonės

- ☐ Su prašytoju aptarkite, ar jis nori apskųsti sprendimą dėl perdavimo ir gauti informacijos apie galimą bylos tęsimą.
- ☐ Pateikite informaciją apie galimas teisių gynimo priemones.
- ☐ Paaiškinkite taikomus terminus, įskaitant teisę prašyti sustabdyti sprendimo vykdymą, kai taikoma.
- ☐ Prašytojui paaiškinkite, kad, jam neapskundus sprendimo, jis įsigalios pasibaigus terminui.

Teisinė pagalba

- ☐ Priminkite prašytojui apie teisę gauti teisinę pagalbą.
- ☐ Asmenų arba subjektų, kurie gali suteikti tokią teisinę pagalbą, kontaktiniai duomenys.
- ☐ Praktiniai veiksmai, kurių reikia imtis tokiai pagalbai gauti.

Praktinės perdavimo aplinkybės

- ☐ Perdavimo vykdymo terminai.
- ☐ Būsimų susitikimų grafikas (jei įmanoma).
- ☐ Kur ir kada asmuo turėtų pasirodyti priimančiojoje valstybėje narėje.
- ☐ Bendradarbiavimo su valdžios institucijomis svarba ir galimos nebendradarbiavimo pasekmės.

Kontrolinis sąrašas. Rengiant perdavimą teiktina pagrindinė informacija

Praktinės perdavimo aplinkybės

- ☐ Kuo greičiau suteikite kuo daugiau praktinės informacijos apie perdavimo rengimą.
- ☐ Praktiniai patarimai apie tai, ką įsidėti į rankinį bagažą perdavimo atveju.
- ☐ Priminkite prašytojui, kad jis perduodamas į šalį, kuri privalo laikytis tokių pačių būtiniausių standartų apsaugai suteikti.

3. Dublino kriterijai

Kontrolinis sąrašas. Teikiama informacija apie atsakomybės kriterijus pagal reglamentą „Dublinas III“

Suaugusių prašytojų šeimos nariai

- ☐ Sutuoktinis (-ė) arba nesantuokinis (-ė) partneris (-ė), palaikantis (-i) pastovius santykius.
- ☐ Visi nepilnamečiai vaikai (iki 18 metų).

Nelydimų nepilnamečių šeimos nariai ir giminaičiai

- ☐ Tėvai
- ☐ Už nepilnametį atsakingas suaugęs asmuo
- ☐ Broliai ir (arba) seserys
- ☐ Tetos arba dėdės
- ☐ Seneliai

Bendri atsakomybės kriterijai, priskiriami pagal šeimos kriterijus

- ☐ Asmenys turi būti valstybėje narėje kaip prašytojai arba tarptautinės apsaugos gavėjai. Nelydimų nepilnamečių atveju asmenys turi teisėtai būti valstybėje narėje.
- ☐ Prašytojas neturi būti sujungtas su šeimos nariu, su kuriuo nenori būti sujungtas.
- ☐ Asmuo, su kuriuo jis nori būti sujungtas, taip pat turi pateikti rašytinį sutikimą.

Nelydimų nepilnamečių interesai

- ☐ Paaiškinkite interesų vertinimo tikslą ir susijusias pasekmes.
- ☐ Perdavimas į kitą valstybę narę pagal reglamentą „Dublinas III“ gali vykti tik tuo atveju, jei tai atitinka vaiko interesus.
- ☐ Nustatančioji valstybė narė, bendradarbiaudama su kita valstybe nare, įvertina, kas geriausiai atitinka vaiko interesus.

Kai šeimos nariai ir (arba) nepilnamečiai nevedę (netekėjusios) broliai (seserys) vienu metu pateikia tarptautinės apsaugos prašymą toje pačioje valstybėje narėje ir dėl reglamente „Dublinas III“ nustatytų kriterijų taikymo jie būtų išskirti, atsakinga valstybė narė turi būti nustatyta pagal šiuos kriterijus:

- ☐ Valstybė narė, kuri pagal kriterijus turi savo žinion perimti didžiausią jų skaičių.
- ☐ To nepadariusi valstybė narė, kuri pagal kriterijus turi nagrinėti vyriausio asmens prašymą.

Teisę gyventi šalyje patvirtinantys dokumentai ir vizos

- ☐ Jei prašytojui išduotas teisę gyventi šalyje patvirtinantis dokumentas arba viza, tai gali būti svarbu nustatant atsakingą valstybę narę.

Teisę gyventi šalyje patvirtinantys dokumentai neturi įtakos nustatant atsakingą valstybę narę, jei jie išduoti laikotarpiu, per kurį turi būti įvykdyti šie veiksmai:

- ☐ Nustatyti atsakingą valstybę narę, kuri turi nagrinėti tarptautinės apsaugos prašymą.
- ☐ Nagrinėti tarptautinės apsaugos prašymą.
- ☐ Nagrinėti leidimo gyventi šalyje prašymą.

Kalbant apie atvykimo kriterijus, turėtų būti paaiškinta

- ☐ Kad tai taikoma, jei netaikomi kiti kriterijai, tokie kaip šeimos ryšiai, ankstesnė gyvenamoji vieta, vizos ir kt.
- ☐ Kas yra neteisėtas atvykimas.
- ☐ Kad ši atsakomybė panaikinama po 12 mėnesių nuo dienos, kurią buvo neteisėtai kirsta siena.

Kalbant apie bevizį atvykimą, turėtų būti atkreiptas dėmesys į tai,

- ☐ Kad svarbu pranešti valdžios institucijoms, jei prašytojui buvo leista teisėtai atvykti į valstybių narių teritorijas be vizos.

Kalbant apie prašymus oro uosto tarptautinio tranzito zonoje

- ☐ Kad svarbu pranešti valdžios institucijoms, jei prašytojas pateikė tarptautinės apsaugos prašymą atvykęs į oro uostą.

Kontrolinis sąrašas. Informacijos apie priklausomumą teikimas

Priklausomumas gali būti svarstomas, jei

- ☐ Prašytojas yra priklausomas nuo savo vaiko, brolio ir (arba) sesers ar tėvo ir (arba) motinos, teisėtai gyvenančių vienoje iš valstybių narių, pagalbos.
- ☐ Prašytojo vaikas, brolis ir (arba) sesuo arba tėvas ir (arba) motina priklauso nuo jo pagalbos.

Bendri atsakomybės kriterijai, priskiriami pagal priklausomumą

- ☐ Šeimos ryšiai jau egzistavo kilmės šalyje.
- ☐ Prašytojas ir šeimos narys arba giminaitis raštu nurodo, kad jie nori būti sujungti.
- ☐ Vaikas, brolis ir (arba) sesuo arba tėvas ir (arba) motina sugeba pasirūpinti priklausomu asmeniu.

Reglamente „Dublinas III“ išvardijamos šios galimo priklausomumo priežastys

- ☐ Nėštumas
- ☐ Naujagimis
- ☐ Sunki liga
- ☐ Sunki negalia
- ☐ Vyresnis amžius

Kontrolinis sąrašas. Informacijos apie diskrecines išlygas teikimas

Bendrosios pastabos teikiant informaciją

- ☐ Paašškinkite prašytojui, kad, siekiant pagal šią išlygą vykdyti perdavimą, būtinas ne tik nustatančiosios valstybės narės prašymas, bet ir prašomos valstybės narės sutikimas.
- ☐ Ypatingą dėmesį atkreipkite į prašytojų lūkesčius, kai teikiate informaciją apie šias nuostatas.

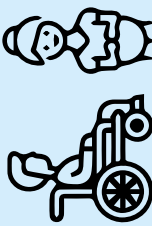
Kalbant apie suverenumo išlygą (reglamento „Dublinas III“ 17 straipsnio 1 dalis)

- ☐ Valstybė narė gali nuspręsti priiimti atsakomybę nagrinėti jai pateiktą tarptautinės apsaugos prašymą net tada, kai ji pagal reglamente „Dublinas III“ nustatytus kriterijus neatsako už tokį nagrinėjimą.

Prašymą taikyti humanitarinę išlygą (reglamento „Dublinas III“ 17 straipsnio 2 dalis) galima pateikti kitoje valstybėje narėje

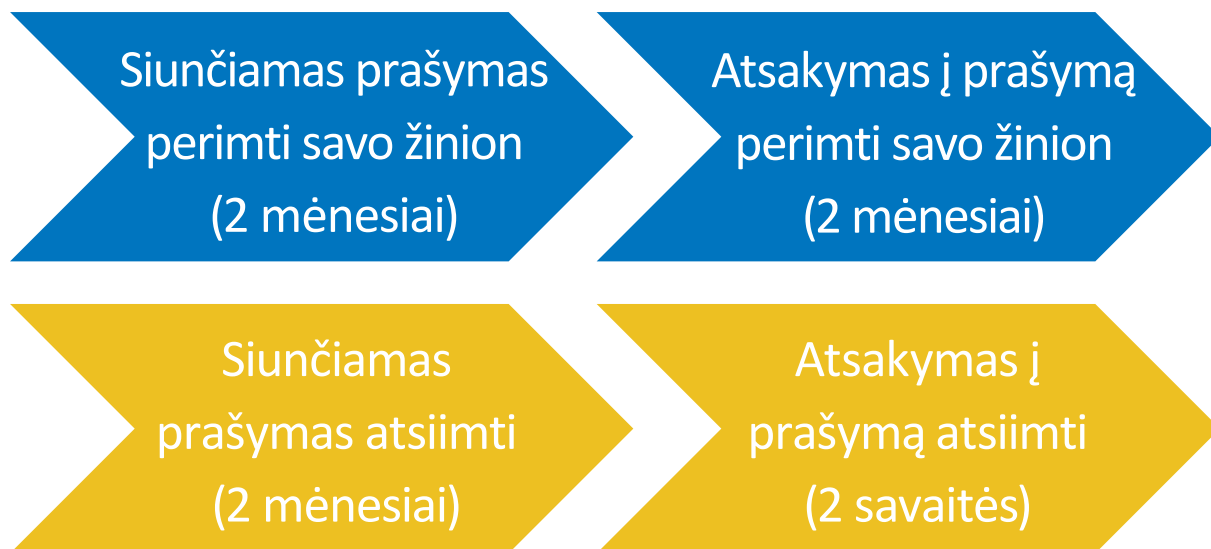
- ☐ Prieš priimant pirmosios instancijos sprendimą dėl to prašymo esmės.
- ☐ Siekiant suvienyti bet kokius šeimos ryšius dėl humanitarinių priežasčių, remiantis visų pirma šeimos ar kultūriniais aspektais, net jeigu ta kita valstybė narė nėra atsakinga pagal kriterijus, kurie nustatyti straipsniuose, susijusiuose su šeima ir priklausomumu.
- ☐ Jei abi šalys sutinka su šia procedūra.

II priedas. Šeimos susijungimo galimybės

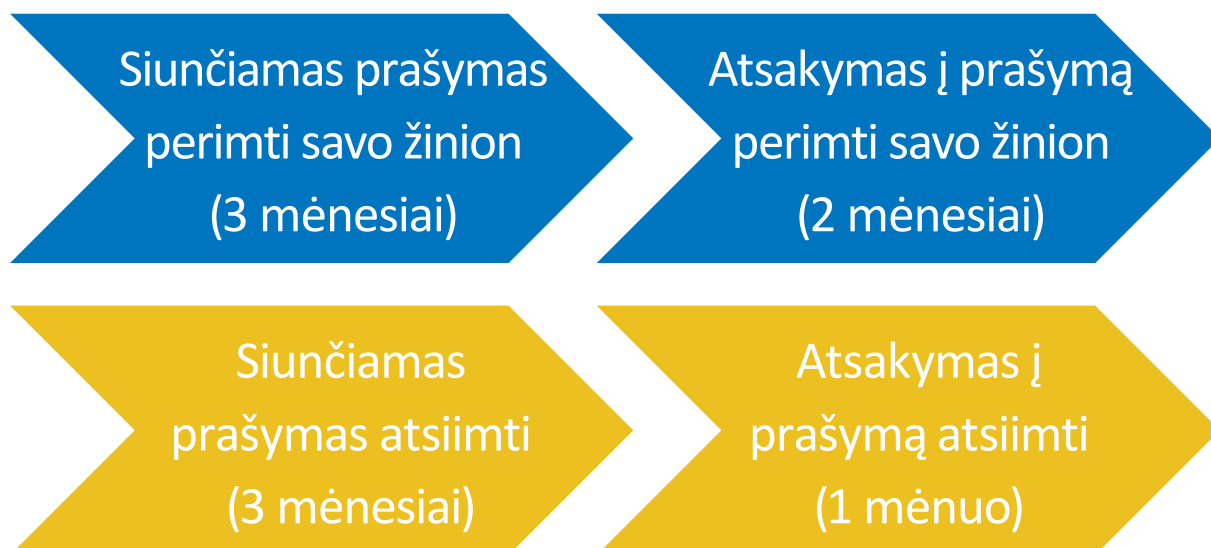
 nelydimi nepilnamečiai susijungia su šeimos nariais ar broliais (seserimis) <i>Reglamento „Dublino III“ 8 straipsnio 1 dalis</i>	 nelydimi nepilnamečiai susijungia su giminaičiais <i>Reglamento „Dublino III“ 8 straipsnio 2 dalis</i>	 suaugę prašytojai susijungia su tarptautinės apsaugos gavėjais <i>Reglamento „Dublino III“ 9 straipsnis</i>	 suaugę prašytojai susijungia su tarptautinės apsaugos prašytoju <i>Reglamento „Dublino III“ 10 straipsnis</i>	 suaugę prašytojai priklausomumo situacijoje <i>Reglamento „Dublino III“ 16 straipsnis</i>
– nelydimi nepilnamečiai gali būti sujungti su šeimos nariu (tėvu / motina (tėvais) ar broliu (broliais) / seserimi (seserimis) kitoje valstybėje narėje) – šeimos narys turi joje būti teisėtai – šeima turi būti egzistavusi kilmės šalyje – šis susijungimas turėtų atitikti nepilnamečio interesus	– Anelydimi nepilnamečiai gali būti sujungti su giminaičiu (teta ir (arba) dėde ar seneliu (-iais) kitoje valstybėje narėje – giminaitis turi joje būti teisėtai – giminaitis turėtų sugebėti pasirūpinti nelydimu nepilnamečiu – šis susijungimas turėtų atitikti nepilnamečio interesus	– prašytojas gali būti sujungtas su šeimos nariu (žr. reglamento „Dublino III“ 2 straipsnio g punktą), kuriam kitoje valstybėje narėje suteikta tarptautinė apsauga – nebūtina, kad šeima jau būtų egzistavusi kilmės šalyje – ir prašytojas, ir šeimos narys turi pateikti rašytinį sutikimą	– prašytojas gali būti sujungtas su šeimos nariu (žr. reglamento „Dublino III“ 2 straipsnio g punktą), kuris kitoje valstybėje narėje yra tarptautinės apsaugos prašytojas ir dėl kurio prašymo sprendimas dar nepriimtas – ir prašytojas, ir šeimos narys turi pateikti rašytinį sutikimą	– gali būti suvienyti prašytojas ir vaikas, brolis ir (arba) sesuo arba tėvas ir (arba) motina kitoje valstybėje narėje – jei prašytojas priklauso nuo jų pagalbos arba atvirkščiai – pagalba reikalinga dėl nėštumo, naujagimio, sunkios ligos, sunkios negalios ar vyresnio amžiaus – vaikas, brolis ir (arba) sesuo arba tėvas ir (arba) motina turi teisėtai gyventi šalyje ir šeimos ryšiai turi būti egzistavę kilmės šalyje – visi atitinkami asmenys turi pateikti rašytinį sutikimą

III priedas. Reglamente „Dublinas III“ nurodyti terminai

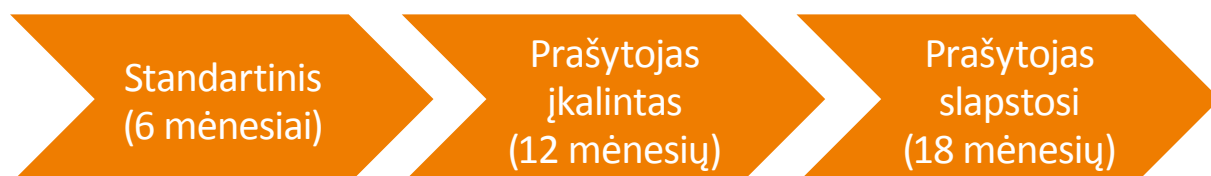
Terminai, jei yra sutapimas EURODAC sistemoje

Terminai, jei nėra sutapimo EURODAC sistemoje

Perdavimo terminai

IV priedas. Dažniausiai užduodami klausimai

Šiame skyriuje pateikiami su Dublino procedūra susiję klausimai arba teiginiai, kuriuos dažniausiai užduoda prašytojai, taip pat pateikiami siūlomų atsakymų variantai.

Atkreipkite dėmesį, kad ne visi tolesniame skirsnyje pateikti klausimai yra dažniausiai užduodami kiekvienoje valstybėje narėje, nes skirtingos valstybės narės susiduria su skirtingais sunkumais – tai priklauso nuo geografinės vietovės ir kitų kintamųjų.

1. Šeimos vientisumas	
1.1	Noriu būti sujungtas su asmeniu X šalyje X. Ar galite man padėti?
1.2	Su kuo galiu būti sujungtas?
1.3	Kodėl negaliu būti sujungtas su savo suaugusiais vaikais?
1.4	Kokios informacijos man reikia, kad įrodyčiau savo ryšius su šeima?
1.5	Kelionės metu pamečiau dokumentus. Kaip galiu įrodyti šeimos ryšius?
1.6	Dar neprašiau tarptautinės apsaugos. Ar vis tiek galiu susijungti su savo šeima?
1.7	Gavau pirmosios instancijos sprendimą. Ar vis tiek galiu būti sujungtas su savo šeima kitoje valstybėje narėje?

2. Atsakingos valstybės narės nustatymas	
2.1	Kas nutiks po Dublino pokalbio?
2.2	Gali būti, kad turiu X šalies išduotą vizą, bet niekada nenorėjau vykti į tą šalį, aš niekada toje šalyje nebuvau pakeliui į šią šalį. Kodėl ta šalis turėtų būti atsakinga už mano prašymą?
2.3	Kas nutiks, jei kita valstybė narė atmes prašymą perimti mano prašymą savo žinion?
2.4	Niekam nerūpi, kodėl turėjau palikti savo šalį ir prašyti apsaugos. Kodėl manęs neklausiate apie tai, kas man nutiko mano gimtojoje šalyje?
2.5	Kai išsiųsite prašymą, aš jau nebebūsiu nepilnametis. Ar tai problema?

3. Terminai ir laukimas	
3.1	Kiek turiu laukti, kol nuspręsite, kuri valstybė narė bus atsakinga už mano prašymą?
3.2	Kada kitai šaliai išsiųsite prašymą perimti mano prašymą savo žinion? Kaip man skaičiuoti terminus?
3.3	Kaip skaičiuojamas šešių mėnesių trukmės perdavimo terminas?
3.4	Kiek turiu laukti, kol būsiu perduotas į valstybę narę X?

4. Perdavimai ir apeliaciniai skundai	
4.1	Ar galiu pats sumokėti už bilietą, kad anksčiau išvykčiau?
4.2	Nenoriu būti perduotas į valstybę narę X. Kaip galiu apskūsti šį sprendimą?
4.3	Nenoriu būti perduotas į valstybę narę X. Ar vietoj to galiu savanoriškai grįžti į savo kilmės šalį?
4.4	Nenoriu grįžti į valstybę narę X. Asmuo X neturėjo ten vykti, o mano byla yra analogiška. Kodėl aš turėčiau ten grįžti?
4.5	Mano prašymas buvo atmetas valstybėje narėje X. Jei būsiu perduotas, aš būsiu išsiųstas į savo kilmės šalį. Negaliu grįžti į savo kilmės šalį. Ar mane ten išsiųsite?
4.6	Atsakinga valstybė narė palaiko draugiškus ryšius su mano gimtosios šalies, kuri mane persekiojo, vyriausybe. Ar aš turiu į ją vykti?
4.7	Valstybė narė X man nesuteikė jokios pagalbos. Aš negaliu grįžti.

1. Šeimos vientisumas

1.1. Noriu būti sujungtas su asmeniu X šalyje X. Ar galite man padėti?

Taip. Reglamentu „Dublinas III“ galima naudotis, siekiant sujungti žmones tam tikromis konkrečiomis sąlygomis. Šeimos susijungimo galimybių schema pagal reglamentą „Dublinas III“ pateikta [II priede „Šeimos susijungimo galimybės“](#).

Paaiškinkite

- Šeimos apibrėžtis ir tai, kaip taikomi reglamente „Dublinas III“ nustatyti šeimos kriterijai.
- Kokių įrodymų gali reikėti tokiam ryšiui nustatyti.
- Kad jūsų valdžios institucija turi pateikti šią informaciją kitos valstybės narės valdžios institucijoms.

1.2. Su kuo galiu būti sujungtas?

Reglamente „Dublinas III“ numatytos konkrečios taisyklės dėl asmenų, su kuriais galima susijungti. Tai priklausys nuo to, ar esate suaugęs asmuo, ar nelydimas nepilnametis. Šeimos susijungimo galimybių schema pagal reglamentą „Dublinas III“ pateikta [II priede „Šeimos susijungimo galimybės“](#).

Paaiškinkite

- Šeimos kriterijus ir įvairius asmenis, su kuriais prašytojas gali susijungti, atsižvelgiant į jų individualias situacijas.
- Kad tuo atveju, jei prašytojas priklauso nuo bet kurio iš šių šeimos narių, giminaičių ar šeimos ryšių arba jei kuris nors iš jų priklauso nuo prašytojo, svarbu apie tai pranešti valdžios institucijoms, kad jos galėtų į tai atsižvelgti.
- Kad jūsų valdžios institucija turi pateikti šią informaciją kitos valstybės narės valdžios institucijoms.

Apsvarstykite

- Jei teikiate informaciją apie šeimos vientisumą aiškindami diskrecines išlygas, ypatingą dėmesį atkreipkite į prašytojo lūkesčius.

1.3. Kodėl negaliu būti sujungtas su savo suaugusiais vaikais?

Reglamente „Dublinas III“ numatytos taisyklės dėl asmenų, su kuriais galima susijungti, ir daugeliu atvejų nesiūloma galimybė susijungti su suaugusiais vaikais. Šeimos susijungimo galimybių schema pagal reglamentą „Dublinas III“ pateikta [II priede „Šeimos susijungimo galimybės“](#).

Paaiškinkite

- Paaiškinkite reglamente „Dublinas III“ nustatytą šeimos narių apibrėžtį ir tai, kad dėl šių taisyklių susitarė Europos Parlamentas ir Taryba.
- Jei prašytojas priklauso nuo savo suaugusių vaikų arba jei suaugę vaikai priklauso nuo prašytojo, svarbu apie tai pranešti valdžios institucijoms, kad jos galėtų į tai atsižvelgti. Šiuo atžvilgiu būtinai valdykite prašytojo lūkesčius.

Apsvarstykite

- Jei teikiate informaciją apie šeimos vientisumą aiškindami diskrecines išlygas, ypatingą dėmesį atkreipkite į prašytojo lūkesčius.

1.4. Kokios informacijos man reikia, kad įrodyčiau savo ryšius su šeima?

Reglamente „Dublinas III“ numatytos taisyklės dėl įrodymų ir netiesioginių įrodymų naudojimo vykdant Dublino procedūrą. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1560/2003 II priede pateikti įrodymų ir netiesioginių įrodymų sąrašai. Schema su įrodymų, kuriuos galima naudoti Dublino procedūroje, rūšių pavyzdžiais pateikta [1.12 skirsnyje „Dublino procedūroje naudojami įrodymai“](#).

Paaiškinkite

- Pateikdami praktinių pavyzdžių apie tai, ką galima naudoti kaip įrodymus.
- Kaip įrodymus galima pateikti valdžios institucijai.
- Kaip pasinaudoti bet kuria esama pagalba įrodymams surinkti ar šeimos ryšiams atsekti.

Apsvarstykite

- Jei teikiate informaciją apie šeimos vientisumą aiškindami diskrecines išlygas, ypatingą dėmesį atkreipkite į prašytojo lūkesčius.

1.5. Kelionės metu pamečiau dokumentus. Kaip galiu įrodyti šeimos ryšius?

Reglamente „Dublinas III“ numatytos taisyklės dėl įrodymų ir netiesioginių įrodymų naudojimo vykdant Dublino procedūrą. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1560/2003 II priede pateikti įrodymų ir netiesioginių įrodymų sąrašai. Schema su įrodymų, kuriuos galima naudoti Dublino procedūroje, rūšių pavyzdžiais pateikta [1.12 skirsnyje „Dublino procedūroje naudojami įrodymai“](#).

Paaiškinkite

- Kad yra skirtingų būdų šeimos ryšiams įrodyti ir prašytojui pateikite konkrečių pavyzdžių apie galimus įrodymus.
- Kad nors originalūs dokumentai yra tinkami, prašytojas taip pat gali pateikti atitinkamų dokumentų kopijas ar nuotraukas, jei dokumentų originalų nebeturi.

1.6. Dar neprašiau tarptautinės apsaugos. Ar vis tiek galiu susijungti su savo šeima?

Šeimos susijungimas pagal reglamentą „Dublinas III“ galimas tik tada, kai asmuo yra pateikęs tarptautinės apsaugos prašymą.

Paaiškinkite

- Kad Dublino procedūra prasideda asmeniui pateikus tarptautinės apsaugos prašymą ir kad dėl to jis negali būti sujungtas taikant Dublino procedūrą, nebent jis paprašė tarptautinės apsaugos.

1.7. Gavau pirmosios instancijos sprendimą. Ar vis tiek galiu būti sujungtas su savo šeima kitoje valstybėje narėje?

Jei jūsų byla jau buvo nagrinėjama šioje šalyje, jūs negalite susijungti su šeimos nariais kitoje valstybėje narėje taikant Dublino procedūrą.

Paaiškinkite

- Jei jūsų byla jau buvo nagrinėjama šioje šalyje, jūs negalite susijungti su šeimos nariais kitoje valstybėje narėje taikant Dublino procedūrą.
- Šeimos nariai, kurie teisėtai gyvena kitoje valstybėje narėje, gali kreiptis į tos valstybės narės valdžios institucijas ir pasiteirauti, ar jie atitinka reikalavimus dėl kitų formų šeimos susijungimo, nesusijusio su Dublino procedūra.
- Apskritai, šeimos susijungimo procesas negali būti teisėtas, jei vykdomas kartu su nacionaline procedūra ar kita Europos programa (pavyzdžiui, savanoriško perkėlimo programa).

2. Atsakingos valstybės narės nustatymas

2.1. Kas nutiks po Dublino pokalbio?

Valstybės narės valdžios institucija nustatys, ar už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą yra atsakinga jos valstybė narė, ar kita valstybė narė.

Paaiškinkite

- Kitus procedūros etapus, įskaitant bylos nagrinėjimo teisme galimybę.

Apsvarstykite

- Gali tekti paaiškinti skirtumą tarp valdžios institucijos sprendimo ir teismo proceso.
- Teikiama informacija apie numatytus procedūrų terminus gali padėti valdyti prašytojų lūkesčius. Terminų pagal reglamentą „Dublinas III“ schema pateikta [III priede](#).

2.2. Gali būti, kad turiu X šalies išduotą vizą, bet niekada nenorėjau vykti į tą šalį, aš niekada toje šalyje nebuvo pakeliui į šią šalį. Kodėl ta šalis turėtų būti atsakinga už mano prašymą?

Kalbant apie vizas, valstybė narė, kuri sudarė sąlygas atvykti į Šengeno erdvę, laikoma atsakinga remiantis objektyviais kriterijais.

Paaiškinkite

- Nėra skirtumo, ar prašytojas planavo vykti į tą šalį, ar nori į ją vykti, valstybė narė, kuri sudarė sąlygas atvykti į Šengeno erdvę, laikoma atsakinga remiantis objektyviais kriterijais.

2.3. Kas nutiks, jei kita valstybė narė atmes prašymą perimti mano prašymą savo žinion?

Prašytojui nėra galimybės apskųsti kitos valstybės narės atsisakymo prašymą perimti savo žinion. Jei prašytojas nėra perduodamas į kitą valstybę narę, jo tarptautinės apsaugos prašymą nagrinės valstybė narė, kurioje jis šiuo metu gyvena.

Paaiškinkite

- Prašytojui nėra galimybės apskųsti kitos valstybės narės atsisakymo prašymą perimti savo žinion.
- Jei prašančioji valstybė narė mano, kad kitos valstybės narės atsisakymas prašytoją perimti savo žinion arba atsiimti yra pagrįstas klaidingu vertinimu arba jei yra papildomų įrodymų, kuriuos galima pateikti, galima išsiųsti prašymą išnagrinėti pakartotinai, jei nesibaigė atitinkami terminai.
- Jei prašytojas nėra perduodamas į kitą valstybę narę, jo tarptautinės apsaugos prašymą nagrinės valstybė narė, kurioje jis pateikė prašymą.

2.4. Niekam nerūpi, kodėl turėjau palikti savo šalį ir prašyti apsaugos. Kodėl manęs neklausiate apie tai, kas man nutiko mano gimtojoje šalyje?

Iš pradžių valdžios institucijos turi nustatyti už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą atsakingą valstybę narę.

Paaiškinkite

- Prašytojas galės papasakoti visą istoriją ir pabrėžkite savo dabartinio bendravimo su juo tikslą.
- Iš pradžių turite nustatyti, kuri šalis yra atsakinga už prašymą, prieš valdžios institucijoms pradėdant išsamiai nagrinėti, kas nutiko kilmės šalyje.

Apsvarstykite

- Prašytojai, kurie tikisi papasakoti visą istoriją apie tai, kas jiems nutiko jų kilmės šalyje, gali nusivilti, jei jiems nebus suteikta tokia galimybė. Dėl to jie gali jausti, kad valdžios institucijoms nerūpi, kas galėjo atsitikti, ir jie gali jomis nepasitikėti.

2.5. Kai išsiųsite prašymą, aš jau nebebūsiu nepilnametis. Ar tai problema?

Jei pirmą kartą pateikęs apsaugos prašymą valstybėje narėje prašytojas buvo nepilnametis, jis vis tiek bus laikomas nepilnamečiu, kalbant apie atsakingos valstybės narės nustatymo kriterijus, net jei jam sukako 18 metų. Tačiau tai nebūtų taikoma priklausomumo, humanitarinės išlygos ir tam tikrų procedūrų garantijų atveju.

Paaiškinkite

- Jei pirmą kartą pateikęs apsaugos prašymą valstybėje narėje prašytojas buvo nepilnametis, jis vis tiek bus laikomas nepilnamečiu, kalbant apie atsakingos valstybės narės nustatymo kriterijus, net jei jam sukako 18 metų.
- Ši nuostata taikoma pagrindiniams reglamento „Dublinas III“ III skyriuje išdėstytiems kriterijams. Jei taikytina priklausomumo sąlyga arba humanitarinė išlyga, ištis bus atsižvelgta į dabartinį prašytojo amžių.
- Nors atsakingos valstybės narės nustatymas bus grindžiamas jo amžiumi prašymo pateikimo metu, jis gali būti vertinamas kaip suaugęs asmuo tam tikrų procedūrinių garantijų ir praktinių aspektų, pavyzdžiui, perduodant, atžvilgiu.

3. Terminai ir laukimas

3.1. Kiek turiu laukti, kol nuspręsite, kuri valstybė narė bus atsakinga už mano prašymą?

Prašymo į kitą valstybę narę siuntimo terminai ir tos valstybės narės atsakymo pateikimo terminas yra nustatyti reglamente „Dublinas III“. Yra įvairių terminų, taikomų įvairių rūšių prašymams. Terminų pagal reglamentą „Dublinas III“ schema pateikta III priede „Reglamente „Dublinas III“ nurodyti terminai“.

Paaiškinkite

- Jums taikomą terminą prašyti perdavimo pagal reglamentą „Dublinas III“ ir prašomos valstybės narės atsakymo pateikimo terminą bei perdavimo terminą, jei prašoma valstybė narė priimtų perdavimo prašymą.
- Dublino procedūra priklauso ne tik nuo administracijos, bet ir nuo valdžios institucijų bendradarbiavimo kitose valstybėse narėse.

Apsvarstykite

Jei galite, prašytojui nurodykite tikslesnius jo bylos nagrinėjimo terminus remdamiesi savo patirtimi ir dabartinius bylų nagrinėjimo terminus, tai praverstų. Prašytojui suteikta informacija apie realius numatytus procedūros terminus gali padėti valdyti jo lūkesčius.

?	3.2. Kada kitai šaliai išsiųsite prašymą perimti mano prašymą savo žinion? Kaip man skaičiuoti terminus?
	<i>Prašymo siuntimo terminas prasideda pateikus tarptautinės apsaugos prašymą, o atsakymo pateikimo terminas prasideda kitai valstybei narei gavus prašymą. Terminų pagal reglamentą „Dublinas III“ schema pateikta III priede „Reglamente „Dublinas III“ nurodyti terminai“.</i>
Paaiškinkite ■ Dublino procedūros etapus ir terminus, pritaikytus konkrečiai prašytojo bylai (pavyzdžiui, ar yra sutapimas EURODAC sistemoje). ■ Prašančiosios valstybės narės terminai prasideda prašytojui pateikus prašymą, o prašomos valstybės narės terminas prasideda jai gavus prašymą.	
?	3.3. Kaip skaičiuojamas šešių mėnesių trukmės perdavimo terminas?
	<i>Terminas skaičiuojamas nuo dienos, kurią kita valstybė narė priėmė prašymą. Jei sprendimas dėl perdavimo buvo apskųstas ar perduotas peržiūrėti, perdavimo terminas prasideda galutinio sprendimo dėl apeliacinio skundo ar peržiūros priėmimo dieną, jei nuspręsta sustabdyti sprendimo vykdymą. Terminų pagal reglamentą „Dublinas III“ schema pateikta III priede „Reglamente „Dublinas III“ nurodyti terminai“.</i>
Paaiškinkite ■ Terminas skaičiuojamas nuo dienos, kurią kita valstybė narė priėmė prašymą prašytoją perimti savo žinion arba atsiimti. ■ Jei prašytojas apskundė sprendimą dėl perdavimo, praneškite jam, kad perdavimo terminas prasideda galutinio sprendimo dėl apeliacinio skundo ar peržiūros priėmimo dieną, jei nuspręsta sustabdyti sprendimo vykdymą. Apsvarstykite ■ Pasakykite prašytojui taikytiną datą jo atveju, jei ją žinote.	

?	3.4. Kiek turiu laukti, kol būsiu perduotas į valstybę narę X?
	<i>Perdavimo terminas yra šeši mėnesiai, jis gali būti pratęstas iki 12 mėnesių, jei prašytojas yra įkalinamas, arba iki 18 mėnesių, jei prašytojas slapstosi. Terminas skaičiuojamas nuo dienos, kurią kita valstybė narė priėmė prašymą. Terminų pagal reglamentą „Dublinas III“ schema pateikta III priede „Reglamente „Dublinas III“ nurodyti terminai“.</i>
Paaiškinkite ■ Šešių mėnesių perdavimo terminą, kuris tam tikromis sąlygomis gali būti pratęstas iki 12 arba 18 mėnesių. ■ Dublino procedūra priklauso ne tik nuo administracijos, bet ir nuo valdžios institucijų bendradarbiavimo kitoje valstybėje narėje. Apsvarstykite ■ Jei galite, prašytojui nurodykite tikslesnius jo bylos nagrinėjimo terminus remdamiesi savo patirtimi ir dabartinius bylų nagrinėjimo terminus, tai praverstų. ■ Prašytojui suteikta informacija apie realius numatytus procedūros terminus gali padėti valdyti jo lūkesčius.	

4. Perdavimai ir apeliaciniai skundai

?	4.1. Ar galiu pats sumokėti už bilietą, kad anksčiau išvykčiau?
	<i>Perdavimą turi suplanuoti dviejų valstybių narių valdžios institucijos. Jei prašytojas nori išvykti anksčiau, jis gali susisiekti su valdžios institucijomis ir joms pranešti, kad nori išvykti savanoriškai, kad bendradarbiaudamos su prašytoju valdžios institucijos galėtų kuo greičiau suorganizuoti perdavimą. Terminų pagal reglamentą „Dublinas III“ schema pateikta III priede „Reglamente „Dublinas III“ nurodyti terminai“.</i>
Paaiškinkite ■ Perdavimą turi suplanuoti dviejų valstybių narių valdžios institucijos ir jos turi, pavyzdžiui, tarpusavyje keisti informaciją. ■ Praktinius aspektus, kurie bus taikomi konkrečiu atveju, atsižvelgiant į tai, ar išvykimas bus prižiūrimas, ar ne, kaip bus parengti kelionės dokumentai ir kt.	

4.2. Nenoriu būti perduotas į valstybę narę X. Kaip galiu apskūsti šį sprendimą?

Reglamente „Dublinas III“ nustatyta teisė į veiksmingą teisinę gynybą apskundžiant arba peržiūrint sprendimą. Dėl tam tikrų taikytinų būdų ir terminų nusprendžia kiekviena valstybė narė.

Paaiškinkite

- Nacionalines taisykles, kurios taikomos apeliaciniams skundams, atitinkamus jūsų šalyje taikomus terminus ir, jei taikoma, procedūrą, kuri taikoma sprendimo vykdymo sustabdymo atveju.
- Teisę gauti teisinę pagalbą, asmenų ar subjektų, kurie gali suteikti tokią teisinę pagalbą, kontaktinius duomenis, ir praktinius veiksmus, kurių reikia imtis tokiai pagalbai gauti.

4.3. Nenoriu būti perduotas į valstybę narę X. Ar vietoj to galiu savanoriškai grįžti į savo kilmės šalį?

Reikėtų paaiškinti taisykles, kurios taikomos savanoriško grįžimo atveju jūsų valstybėje narėje, ir tai, ar jomis galima pasinaudoti konkrečiu atveju, ar ne.

Paaiškinkite

- Tarptautinės apsaugos prašymo atsiėmimo pasekmes ir pasiteiraukite, ar prašytojas tikrai nori tai padaryti.
- Atitinkamas taisykles, kurios taikomos savanoriško grįžimo atveju jūsų valstybėje narėje, ir tai, ar jomis galima pasinaudoti prašytojo atveju, ar ne.

4.4. Nenoriu grįžti į valstybę narę X. Asmuo X neturėjo ten vykti, o mano byla yra analogiška. Kodėl aš turėčiau ten grįžti?

Už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą atsakingos valstybės narės nustatymo kriterijai turi būti kiekvienu atveju nagrinėjami atskirai.

Paaiškinkite

- Aplinkybės kiekvienu atveju skiriasi ir yra nagrinėjamos atskirai.
- Geriausia dėmesį sutelkti į jo bylą, nes kita byla gali atrodyti tokia pati, tačiau dėl smulkaus pokyčio byla gali visiškai pasikeisti.

Apsvarstykite

- Neįsitraukite į diskusijas apie iš pirmo žvilgsnio „vienodas“ bylas, susijusias su kitais prašytojais; kiekvienas prašytojas turi teisę į privatumą ir duomenų apsaugą.
- Jei yra sutapimas EURODAC sistemoje, kuo paprasčiau paaiškinkite kategoriją ir ką ji reiškia.

4.5. Mano prašymas buvo atmestas valstybėje narėje X. Jei būsiu perduotas, aš būsiu išsiųstas į savo kilmės šalį. Negaliu grįžti į savo kilmės šalį. Ar mane ten išsiųsite?

Dublino perdavimai vyksta tik tarp valstybių narių.

Paaiškinkite

- Atitinkamas BEPS dalis ir tai, kad atvykus ši valstybė narė nagrinės naują tarptautinės apsaugos prašymą (jei pateiktas) pagal atitinkamas taisykles.
- Dublino perdavimai vyksta tik tarp valstybių narių.

4.6. Atsakinga valstybė narė palaiko draugiškus ryšius su mano gimtosios šalies, kuri mane persekiojo, vyriausybe. Ar aš turiu į ją vykti?

Visoms valstybėms narėms taikomas teisinis įpareigojimas laikytis negrąžinimo principo ir jos laikomos trečiųjų šalių piliečiams ir asmenims be pilietybės saugiomis šalimis. Valstybės narės užsienio politika neturi įtakos nei už tarptautinės apsaugos prašymą atsakingos valstybės narės nustatymui, nei to prašymo nagrinėjimui.

Paaiškinkite

- Kiekviena valstybė narė pasirašė negrąžinimo principą ir privalo jo laikytis.
- Atsakingos valstybės narės valdžios institucijos objektyviai, pagal bendras Europos taisykles nagrinės tarptautinės apsaugos prašymą, nepaisydamos tarp dviejų šalių esančių diplomatinių santykių.

4.7. Valstybė narė X man nesuteikė jokios pagalbos. Aš negaliu grįžti.

Visos valstybės narės privalo laikytis ES lygmeniu sutartų taisyklių arba taikyti panašias nacionalines taisykles, susijusias su prašytojo teisėmis dėl tokių dalykų kaip apgyvendinimas ir kiti baziniai poreikiai.

Paaiškinkite

- Visos valstybės narės privalo laikytis ES lygmeniu sutartų taisyklių arba taikyti panašias nacionalines taisykles, susijusias su prašytojo teisėmis dėl tokių dalykų kaip apgyvendinimas ir kiti baziniai poreikiai.
- Jei prašytojui suteikta tarptautinė apsauga, jam bus suteiktos papildomos teisės.

Apsvarstykite

- Ar paklausti prašytojo, ką taip sakdami jie turi galvoje, ir paprašyti paaiškinti jų patirtą situaciją.

Kaip susisiekti su ES

Asmeniškai

Visoje Europos Sąjungoje yra šimtai *Europe Direct* informacijos centrų. Artimiausio centro adresą galite rasti internetu (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_lt).

Telefonu arba raštu

Europe Direct tarnyba atsakys į jūsų klausimus apie Europos Sąjungą. Su šia tarnyba galite susisiekti:

- nemokamu numeriu: 00 800 6 7 8 9 10 11 (kai kurie operatoriai už šiuos skambučius gali imti mokestį),
- šiuo standartiniu numeriu: +32 22999696,
- naudodami šią formą: european-union.europa.eu/contact-eu/write-us_lt.

Kaip rasti informacijos apie ES

Internetas

Informacijos apie Europos Sąjungą visomis oficialiosiomis ES kalbomis galima rasti svetainėje *Europa* (european-union.europa.eu).

ES leidiniai

ES leidinius galite peržiūrėti arba užsisakyti adresu op.europa.eu/lt/publications. Jeigu jums reikia daugiau nemokamų leidinių egzempliorių, kreipkitės į Europe Direct arba į vietos dokumentų centrą european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_lt).

ES teisė ir susiję dokumentai

Norėdami susipažinti su ES teisine informacija, įskaitant visus ES teisės aktus nuo 1951 m. visomis oficialiosiomis kalbomis, apsilankykite svetainėje *EUR-Lex* eur-lex.europa.eu).

ES atvirieji duomenys

Portale data.europa.eu suteikiama prieiga prie ES institucijų, įstaigų ir agentūrų atvirųjų duomenų rinkinių. Šiuos duomenis galima nemokamai parsisiųsti ir pakartotinai naudoti tiek komerciniais, tiek nekomerciniais tikslais. Be to, portale suteikiama prieiga prie daugybės Europos šalių duomenų rinkinių.

